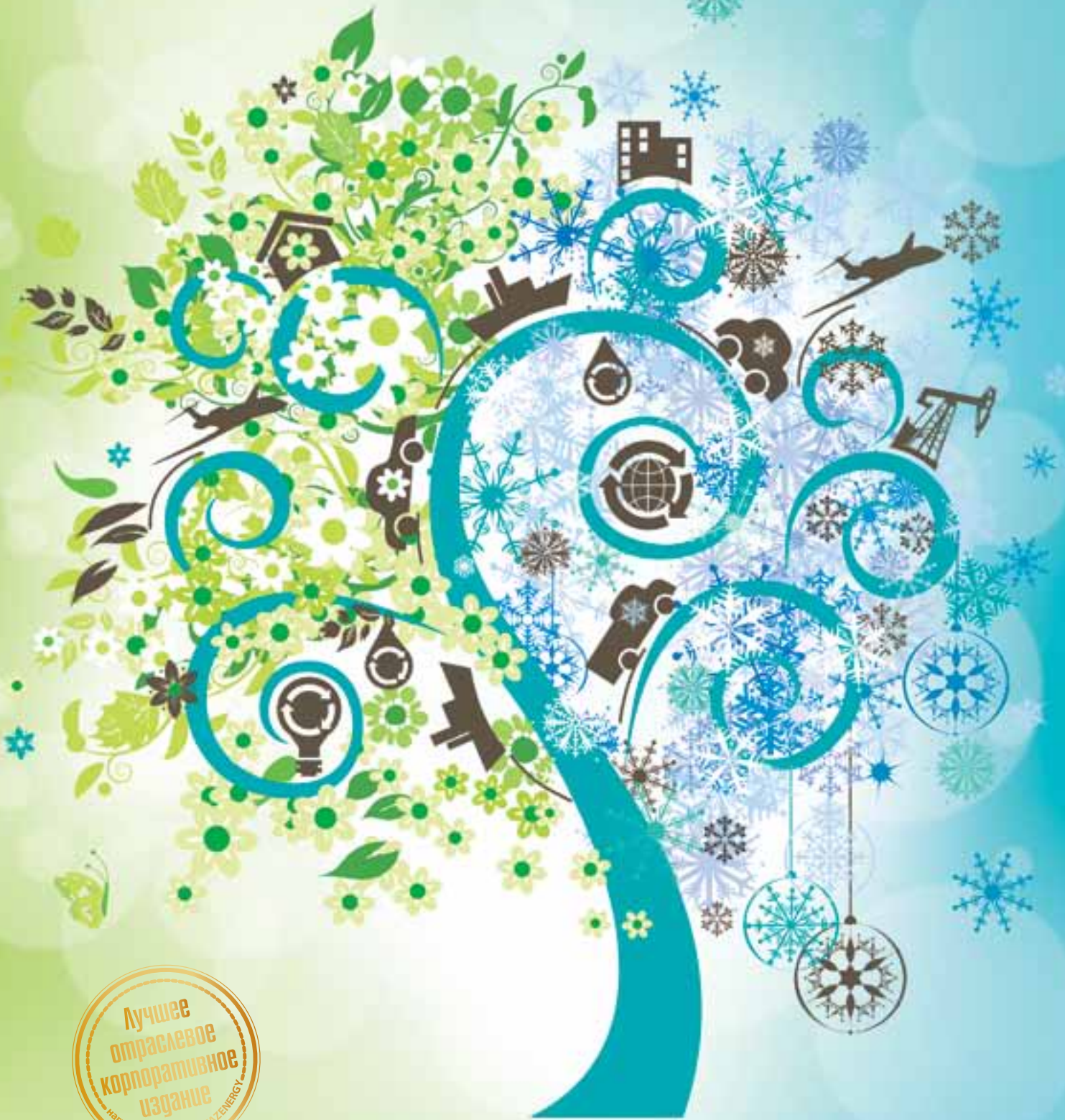

МУНАЙШЫ

Наполняя жизнь движением

Тіршілікті қозғалыспен көркемдейміз

Working to keep you on the move

2016

«ПетроҚазақстан» компаниясының қызметкерлеріне арналған корпоративтік басылым.

2016

Корпоративное издание компании «ПетроКазахстан», предназначенное для сотрудников.

2016

Corporate PetroKazakhstan publication for the employees.

МҰНАЙШЫ

«Мұнайшы» журналы - «ПетроҚазақстан» компаниясының қызметкерлеріне арналған корпоративтік басылым.

Бас редактор:

Бақытжан Исенғалиев

Бас редактордың орынбасары:

Екатерина Гребенникова

Редакциялық топ:

Махаббат Джайлганова,
Айнаш Тілеубаева,
Гүләйхан Ембердиева,
Ақтолқын Сұлтангереева.

Фотографтар:

Андрей Тайгунов
Ерлан Жұмақын

Журнал «Мұнайшы» - корпоративное издание компании «ПетроКазakhstan», предназначенное для сотрудников.

Главный редактор:

Бахытжан Исенғалиев

Заместитель главного редактора:

Екатерина Гребенникова

Редакционная группа:

Махаббат Джайлганова,
Айнаш Тлеубаева,
Гүляйхан Ембердиева,
Ақтолқын Сұлтангереева.

Фотографы:

Андрей Тайгунов
Ерлан Жұмақын

Munaishy is a corporate PetroKazakhstan magazine for the employees.

Chief Editor:

Bakhytzhann Issengaliyev

Deputy Chief Editor:

Ekaterina Grebennikova

Editing staff:

Makhabbat Dzhalganova,
Ainash Tleubayeva,
Gulyaikhann Yemberdiyeva,
Aktolkyn Sultangerreeva.

Photographers:

Andrey Taigunov
Yerlan Zhumakyn

МАЗМҰНЫ

- 4 Басшылықтың құттықтау сөзі
- 5 «ПетроҚазақстан» басшылығындағы жаңа тағайындаулар
- 6 Тәуелсіздікке ширек ғасыр
- 8 Құрманғазы Есқазиев: «ПетроҚазақстан» ұжымы - ҚМГ БӨ үлкен тобының бағалы бөлігі
- 10 Құмкөл кен орнының мерейтойы
- 12 ҚЕҚОҚ - шынайы нәтижелердің 10 жылы!
- 15 Мұнай: жер қойнауынан... сіздің үйіңізге дейін
- 19 «ПетроҚазақстанның» мәдени көкжиектері
- 20 «Алтын Жүрек» ұлттық премиясы
- 23 Бибігүл Төлегенова - бірнеше буынның махаббаты мен мақтанышы
- 25 «ПетроҚазақстан» VI Корпоративтік Спартакиадасы
- 27 Оқиғалар күнтізбесі

СОДЕРЖАНИЕ

- 30 Поздравление руководства
- 31 Новые назначения в руководстве «ПетроКазakhstan»
- 32 Четверть века Независимости
- 34 Курмангазы Исказиев: Коллектив «ПетроКазakhstan» - ценная часть большой команды РД КМГ
- 36 Празднование юбилея месторождения Кумколь
- 38 БОТОС - 10 лет реальных результатов!
- 42 Нефть: из недр и до... вашего дома
- 46 Культурные горизонты «ПетроКазakhstan»
- 47 Национальная премия «Алтын Жүрек»
- 50 Любовь и гордость поколений - Бибигуль Тулегенова
- 52 VI корпоративная Спартакиада «ПетроКазakhstan»
- 54 Календарь событий

CONTENTS

- 57 Management address
- 58 New management appointments in PetroKazakhstan
- 59 A quarter of a century of Independence
- 61 Kurmangazy Iskazyev: The PetroKazakhstan team is a valuable part of the large KMG EP team
- 63 Kumkol field anniversary's celebration
- 64 HSE - 10 years of real results!
- 67 Oil: from subsurface right to... your home
- 70 PetroKazakhstan cultural horizons
- 71 'Altyn Zhurek' National award
- 74 The love and pride of generations - Bibigul Tulegenova
- 76 VI PetroKazakhstan Corporate Olympics
- 78 Calendar of events

Байланыстық ақпарат:

Қазақстан Республикасы, Алматы,
050059, Фурманов көшесі, 244-а
тел.: +7 (727) 258 1848

Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

Контактная информация:

Республика Казахстан, Алматы,
050059, ул. Фурманова, 244-а
тел.: +7 (727) 258 1848

Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

Contact information:

244-a Furmanov Street, 050059,
Almaty, Republic of Kazakhstan,
tel.: +7 (727) 258 1848

Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

БАС РЕДАКТОРДЫҢ СӨЗІ ОБРАЩЕНИЕ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА CHIEF EDITOR'S PAGE

*Құрметті оқырмандар,
қымбатты әріптестер!*

Біздің халқымыз үшін атаулы күн - Қазақстан тәуелсіздігінің 25 жылдығы қарсаңында баршаңызға осы мерекені амандықпен, жақсы өндірістік көрсеткіштермен және соған лайықты көңіл-күймен қарсы алуларыңызды тілеймін.

Біздің әрқайсымыз да егеменді Қазақстанның құрылуына қолдан келгенше өз үлесімзді қостық, сондықтан бұл мереке барлығымыз үшін ерекше маңызға ие.

Құмкөлдің 30 жылдық мерейтойы одан әрі дамуымызға түрткі болып, біздің басты мұнай шығарушы кешеніміздегі ұжым жұмысының негізгі қорытындысын шығаруға мүмкіндік берді.

ПҚОП –тың экологиялық саясатының нәтижелі екенін көрсететін «Экологияға қосқан үлесі үшін» номинациясында жеңімпаз болып, мемлекеттік алтын «Парыз» сыйлығын алғаны қуантарлық жағдай.

«Мұнайшының» осы шығарылымында ерекше орын алатын «ПетроҚазақстан» компаниялар тобындағы ҚЕКОҚ бойынша он жылдық жұмысына баға беріледі.

Кезекте – ерекше мерекелік көңіл-күймен, үміттермен күтілетін Жаңа жыл түр. Әрине, келер жылдың өткен жылдардан да жақсы болғанын қалаймыз. Болашақтан тек жақсылықты күтеміз. Бұл өзімізге де байланысты.

Сонымен қатар, «ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ бас директоры Құрманғазы Есқазиевпен болған сұқбат біздің позитивті ойлауымызға мүмкіндік берді. Екінші акционер ретінде ол біздің компанияның жұмысы ұжымын «ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ үлкен командасының құнды бөлігі ретінде бағалайды.

«ПетроҚазақстан» басшылығындағы өзгерістерге байланысты сіздерді қытай акционері ретінде жаңа топ-менеджерлермен таныстырамыз.

Фан Цзячжун сияқты тәжірибелі президенттің басқаруымен жаңа басшылар қоғамның, акционерлер мен мыңдаған ұжымның мүддесіне сай компания дамуының сенімді жолын анықтайды деп үміттенемін.

Құрметті оқырмандар және қымбатты әріптестер, келе жатқан газжайыт мерекелер құтты болсын! Әрбір атқан таңымыз болашаққа деген сенімімізді жоғалтпасын!

**Б.Исенғалиев,
Вице-президент**

*Уважаемые читатели,
дорогие коллеги!*

Поздравляю вас со знаменательной для нашего народа датой - 25-летием Независимости Казахстана, и хотел бы пожелать всем вам встретить этот праздник в добром здравии, с хорошими производственными показателями и соответствующим настроением.

Практически каждый из нас с вами внес свой посильный вклад в становление суверенного Казахстана, поэтому этот праздник имеет особое значение для всех.

30-летний юбилей Кумколя также привнес ожидаемый импульс развитию, позволил подвести основные итоги работы коллектива нашего главного добывающего комплекса.

Отрадно отметить, что закономерным итогом экологической политики ТОО «ПҚОП» стало вручение ему государственной премии - золотой «Парыз» в номинации «За вклад в экологию».

В этом выпуске «Мұнайшы» особое место уделено работе службы безопасности, охраны труда и окружающей среды группы компаний «ПетроҚазақстан», дана оценка ее работы за десятилетний период.

На очереди Новый год с его особым праздничным настроением, надеждами и ожиданиями. Конечно же, хочется, чтобы он был по крайней мере не хуже предыдущих лет. В идеале - значительно лучше. Немало в этом зависит и от нас самих.

Также позитивный настрой дает интервью Генерального директора АО «Разведка Добыча «КазМұнайГаз» Исканиева Курмангазы. С позиции второго акционера он оценивает рабочий коллектив нашей компании как ценную часть большой команды «Разведка Добыча «КазМұнайГаз».

В связи с изменениями в руководстве «ПетроҚазақстан» представляем вам новых топ-менеджеров со стороны китайского акционера.

Выражаю надежду, что новые руководители во главе с опытным Президентом Фан Цзячжунном смогут определить верный курс развития компании в интересах общества, акционеров и многотысячного коллектива в целом.

Еще раз с замечательными праздниками вас, уважаемые читатели и дорогие коллеги, пусть каждый день все-лет в нас больше уверенности в будущем!

**Б.Исенғалиев,
Вице-президент**

Dear readers and dear colleagues,

Let me congratulate all of you with a wonderful date for the people of Kazakhstan - 25 years of Independence. I wanted to pass on my good wishes and hope that you meet it in good health, with good production performance and a great mood.

Practically every one of us has made their contribution to sovereign Kazakhstan, which is why this holiday has special significance for us all.

The 30th anniversary of Kumkol has also provided the expected impulse to development and given us the chance to sum up the most important results of our main production complex.

It gives me great pleasure to say that the expected result of PKOP environmental policy was the golden "Paryz" award in the nomination "For contribution to the environment."

In this issue of Munaishy a special place is given to HSE activity in the PetroKazakhstan group of companies, an assessment of the work over a ten year period.

Next up is New Year, with its particular festive spirit, hopes and expectations. Of course, we all want it to be at least the equal of previous new years, but let's hope it's much better. However, a lot depends on us.

The interview with KazMunaiGas Exploration Production General Director Kurmangazy Iskaziyev is something extremely positive. From the position of second shareholder, he rates our team as a valuable part of the larger KazMunaiGas Exploration Production.

Following the change in management at PetroKazakhstan, we would like to introduce the new top managers representing the Chinese shareholder.

I hope that the new leaders, headed by their experienced President Fang Jiazhong will be able to chart a true course for PetroKazakhstan, supporting the interests of society, shareholders and the thousands of people working for it as a whole.

Happy New Year to you all, dear readers and colleagues! Let each new day bring us more hope in the future!

**B.Issengaliyev,
Vice-President**

БАСШЫЛЫҚТЫҢ ҚҰТТЫҚТАУ СӨЗІ

Құрметті әріптестер, «ПетроҚазақстан» қызметкерлері!

Соңғы бір-екі жылда әлемдік экономика күрделі жағдайда, әсіресе мұнайдың бағасы төмен уақытында дүние жүзіндегі, тіпті АҚШ, Қытай немесе Қазақстан компаниялары да бизнесті оңтайландыру үшін бар күштерін салып отыр. Оның ішінде біздің компания да бар.

Барлық қиындықтарға қарамастан, біз компанияның кен орындарында инфрақұрылымды одан әрі дамыту және ҚЕҚОҚ бойынша көрсеткіштерді жақсарту жұмыстарын жалғастырып келеміз. Біздің компаниядағы маңызды қағидаттардың бірі - «ең бастысы - қауіпсіздік» - бұл бұрынғыдай мүлтіксіз сақталып келеді. Осы қағидаттың сақталуына компания қызметкерлері үшін ұйымдастырылған ҚЕҚОҚ бойынша тренингтер, енгізілген бағдарламалардың табысты іске асуы, біздің мердігерлеріміздің арасындағы қауіпсіздік нормаларының сақталу деңгейін жоспарлы түрде жоғарылату саласындағы атқарылған жұмыстар ықпал етті.

«ПетроҚазақстан» компаниясы өңірдің инфрақұрылымын жақсартуға, ондағы тұрғындардың жақсы тұрмысының деңгейін жоғарылатуға бағытталған әлеуметтік жобаларды жүзеге асыруға өз үлестерін қоса отырып, өз қызметінде өңірлерді дамыту бойынша өз мойнына алған міндеттерді абыроймен атқарып келеді.

2016 жылы Құмкөл кен орнының өндірістік игерілігіне 30 жыл толды, осы Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 жылдығымен тұспа-тұс келген мерейлі жыл «ПетроҚазақстан» дамуының кезекті межесін көрсетті.

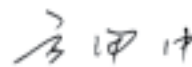
ПҚҚР ардагерлері мен қызметкерлерінің қажырлы еңбектері республикалық деңгейдегі - медальдар, құрмет грамоталары мен ҚР Мұнай және газ министрлігінің, ҚР «Самұрқ-Қазына» ӘАҚ, «ҚазМұнайГаз» МК АҚ және CNPC сияқты компания акционерлерінің төс белгілерімен марапатталғаны біз үшін өте маңызды. Құмкөлдегі әріптестер мен барлық қызметкерлерді басшылық атынан тағы да құттықтауға рұқсат етіңіздер!

Біздің ортақ мақсатымыз - кемелді болашақ құру! Осы абыройлы мақсат бізден үлкен бірлікті, табандылық пен шыдамдылықты талап етеді. Көпшілігіңіз компания үшін, сондай-ақ оның табыстары мен жетістіктері үшін қиын уақыттың куәгері болдыңыздар, алайда барлық уақытта компания басшылығы, біздің акционерлер әлеуметтік міндеттемелерді орындай отырып, өндірістің тұрақтылығын сақтап қалу үшін және компания қызметкерлерінің тұрмыс-жағдайын жақсарту үшін бар күштерін салып, жаңа қорларды іздеуде.

Компанияның басты құндылықтары - сіздер, сіздермен бірге біз осынау қиын-қыстау уақытта бірге иық тіресе жүріп, алға қойған мақсаттарымызды табысты орындап, алға қарай жылжи беретінімізге мен сенімдімін.

Сіздерге және сіздердің жақындарыңызға зор денсаулық, бейбіт өмір, мерекелі көңіл-күй тілеймін! Жаңа жыл қуанышты оқиғаларға, бақыт пен ізгі тілектерге толы болсын!

***Фан Цзячжун,
Президент және ПҚИ атқарушы бас директоры,
ПҚҚР Президенті***

Құрметті «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» қызметкерлері және барлық «ПетроҚазақстан» компаниялар тобының ұжымы!

Сіздерді Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 жылдығымен және Жаңа жыл мерекесімен құттықтауға рұқсат етіңіздер!

Жыл соңында жұмысымыздың қорытындысын шығару біздің дәстүрімізге айналды. Біздің барша ұжымымыздың жөнге салынған жұмысы нәтижесінде көрсеткіштеріміздің жоспарға сай келгені бізді ерекше қуантады.

Қазіргі уақытта біз өзіміз үшін ғана емес, тұтас еліміз үшін үлкен маңызға ие кең ауқымды жобаны - МӨЗ жаңғырту жобасын іске асырып жатырмыз. Біз зауыт қызметкерлерінің жақсы тұрмысын одан әрі өсуіне мықты негіз жасайтын үлкен өзгерістер табалдырығын аттағалы тұрмыз. Осы жобаны іске асыру барысында біздің әрқайсымыздың мол күш-жігеріміз бен қажырлы еңбегіміз жұмсалды, алайда төккен теріміздің жемісі - өнімнің жаңа түрлерін шығару, өндірістің экологиялық тиімділігін жоғарылату және туған өңіріміз бен еліміздің экономикасының дамуына қосып жатқан үлесіміз үшін өз кәсіпорынымызды мақтан етеміз. Біздің компаниямызда қоршаған ортаға қамқорлықпен қарау әрқашанда ерекше орын алады. Жақында ғана біздің зауытымыз өз жұмысының жоғары сапалы екендігін растайтын қоршаған ортаға қосқан үлесі үшін «Парыз - 2016» марапатына ие болды.

Келесі жылда да біздің алдымызда жаңа міндеттер мен биік асуларды бағындыратын жаңа жұмыстар тұр. Дегенмен, «ПетроҚазақстан» сияқты мықты команда тұрғанда, біздің кез келген жобаны жүзеге асыратынымызға ешбір күмәніміз жоқ!

Сіздерге және сіздердің жақындарыңызға зор денсаулық, мол бақыт, тамаша көңіл-күй және Жаңа жылда барлық тілектеріңіз орындалғанын тілейміз!

***Цзян Ши
ПҚОП Президенті***

***Асқар Түрісбеков
ПҚОП Бірінші Вице-президенті***

«ПЕТРОҚАЗАҚСТАН» БАСШЫЛЫғыНДАғы ЖАҢА ТАҒАЙЫНДАУЛАР

Сіздердің назарларыңызға «ПетроҚазақстан» командасына жақында қосылған жаңа топ-менеджерлерді ұсынамыз. Тамаша білімі мен басшы қызметтердегі мол жұмыс тәжірибесі компанияның табысты дамуына жаңа серпін беретіні сөзсіз.

Жаңа қызметпен құттықтаймыз және компанияның игілігіне табысты жұмыс істеуге тілектеспіз!

«ПетроҚазақстан Оверсиз Сервисез Инк» Алматы филиалының басшысы болып CNPC компаниясында мол жұмыс тәжірибесі бар **Чжан Пинчжань** мырза тағайындалды. 2013-2016 жылдары Чжан мырза CNPC Қазақстанда акционерлердің өкілі ретінде бас экономисттің орынбасары ретінде қызмет атқарды, ал 2010-2013 жылдары бизнес-жоспарлау жөніндегі директор әрі бас экономисттің орынбасары болды. 2001 жылдан 2010 жылға дейін CNPC негізгі офисінің инженерлік-құрылыс бизнес-бөлімшесінде жоспарлау департаментінің директоры болып жұмыс істеді.

Чжан мырза АҚШ-та Хьюстон университетінде білім алды және Бауэр бизнес-мектебінде MBA дәрежесіне ие болды. Оның қорында – Бейжің қаласындағы Қытай мұнай университетінде алған техникалық ғылымдар докторының дәрежесі, сондай-ақ Цзилинь университетінде алған барламалық бұрғылау саласындағы инженерлік-техникалық ғылымдар магистрінің дәрежесі бар.

Маркетинг және логистика жөніндегі вице-президенттің қызметіне **Инь Сянцин** мырза тағайындалды, ол техникалық ғылымдар кандидаты, Губкин атындағы Мұнай және газ РМУ мұнай кен орындарын қазбалау мамандығы бойынша бітірген.

Инь мырза CNPC жүйесінде 20 жылдан астам жұмыс істеп келеді. Ол «CNPC Қазақстанда» Бейжіңде 2015-2016 жылдар аралығында мұнай өнімдерін сатып алу және сатуға өткізу департаментінің бастығы, 2009-2015 жылдары «СНПС - Ақтөбемұнайгаз» АҚ-нда бас директордың мұнай және мұнай өнімдерін сатуға өткізу жөніндегі орынбасары, 2003 жылдан бастап 2009 дейін «СИНОПЕ-ТРО Инвестициялық компания» ЖШҚ (Мәскеу) бас директордың орынбасары, сондай-ақ 1999-2003 жылдар арасында Мәскеудегі CHINA OIL өкілдігінің басшысы болып жұмыс істей отырып, еңбек қызметін табысты жүзеге асырды.

Ян Миньюй мырза Қаржы жөніндегі вице-президент болды. Мәскеу мемлекеттік экономика, статистика және информатика университетінде (МЭ-СИ) экономика магистрінің дәрежесіне ие болған Ян мырзаның сондай-ақ CNPC корпорациясының қаржылық құрылымында қомақты жұмыс тәжірибесі бар.

2013-2015 жылдары ол «Қазақстандағы КННК Интернационал» ЖШС-нда қаржылық директордың қызметінде негізгі өндіріс және коммерциялық жобалар бойынша қаржылық қызметті табысты жүзеге асырды, ал 2010-2012 жылдары онда қаржы және есептік департаментінің директоры болып жұмыс істеді. Оған дейін, 2009-2010 жылдары, ПҚҚР қаржы директорының қызметін атқарды, ал 2006-2009 жылдары – қаржы бөліміне басшы болды.

ТӘУЕЛСІЗДІККЕ ШИРЕК ҒАСЫР

Биыл, Қазақстан, басқа да кезіндегі кеңестік бірқатар елдер секілді, өз тәуелсіздігінің 25 жылдығын атап өтуде. 90-жылдары КСРО ыдырап, он бес жаңадан құрылған республикалар шеруі егемендікке қол жетізді.

16 желтоқсан 1991 жылы Қазақстан Республикасы Ата заңымен «Қазақстан Республикасының мемлекеттік тәуелсіздігі туралы» заңы қабылданды. Заңда Қазақстан өз Тәуелсіздігін жариялай отырып, оның өз территориясында өкімет билігіне толық ие, ішкі және сыртқы саясатын жүргізеді, ол тәуелсіз, демократиялық және құқықтық мемлекет деп жариялады. Қазақстан алғаш рет халықаралық қоғамдастық таныған тәуелсіз мемлекеттің мәртебесіне ие болды. Бұл біздің ел тарихымыздағы жаңа үрдіс болды.

Осы уақыт аралығында біздің республикамыз әлемдегі ең дамыған 50 елдің қатарында болып, 2030 - Стратегиясын тез арада іске асырып, 2050 - Стратегиясы мен «100 нақты қадамдары: барлығына қазіргі заманғы мемлекет» атты Ұлт жоспарын жүзеге асыруды бастады. Бүгін біздің еліміз халықаралық қадынастар, бейбітшілік пен қауіпсіздікті дамыту және экономикалық ынтымақтастық деген сенімді қалпына келтіруге бағытталған барлық бастамаларды басшылыққа алып және қолдай отырып, бұрынғы Кеңес Одағы елдерінің арасында интеграциялық процестердің қозғаушы күші болып табылады. Бұл Азиядағы өзара ықпалдастық және сенім шаралары, Еуразиялық экономикалық одақ туралы Еуропадағы қауіпсіздік және ынтымақтастық ұйымының, Ислам ынтымақтастығы Ұйымына, Шанхай ынтымақтастық ұйымының, кеңесінде төрағалық етуі кіреді. Барлық осы маңызды іс-шаралар Қазақстанның көрегенді саясатының арқасында мүмкін болды.

Біздің еліміздің сыртқы саясаты Тәуелсіздіктің алғашқы күндерінен бастап бүгінгі көпвекторлы әріптестікке рұқсат және мемлекеттің тұрақты дамуы үшін базасын құру, барлық елдермен кең ауқымды диалогқа бағытталған болатын. Қазақстан Батыс елдерінің саяси және іскер топтары өкілдерімен қарым-қатынас құрумен қатар, достық ғасырлық дәстүрлерін сақтап, ол бұрынғы кеңестік республикаларымен қарым-қатынастарды нығайтуда. Бейбіт және тұрақты мемлекет ретінде елде орналасқан ядролық арсеналдан бас

тартып, маңызды қадам жасап, ядролық қарудан бас тартқан әлемдегі төртінші мемлекет болды.

Тәуелсіздіктің алғашқы жылдарындағы экономиканың құлдырауы нақты шешімдер мен тұрақты энергетикалық басқаруды қамтамасыз етуді талап етті, мемлекеттің көркеюі үшін шет елден инвесторлар мен жобалар есігін ашып, қоғамның назарын аударды. Бұл тапсырмалар Елбасымыз ҚР Президенті

Н.Ә.Назарбаевтың көрегендігінің арқасында жылдан қарқынмен орындалып, өткен уақыт аралығында «біз ширек ғасырда тарихи кезеңді бастан кештік, бұл бір мемлекеттің бір ғасырда жүріп өтетін жолы, ал енді бірі - бұл жолда ештеңеге қол жеткізе алмайды. Бұл жетістіктің бәрі бүкіл қазақстандықтардың, ата-баба батылдығының шабыты және болашақ ұрпаққа берер өнегенің арқасы. Біз, қазақстандықтар, қазақстан ұлтының

Қазақстанның энергия қорлары

- Қазақстан - өз табиғи ресурстарына бай мемлекеттердің бірі; Менделеев кестесінің 110 элементтерінің 99-ы Қазақстан аумағында анықталған, барланған қорлар бойынша 70, өндіріске 60-тан астам элементтер тартылған.
- Көмір қоры бойынша Қазақстан алғашқы ондыққа кіреді әлемнің АҚШ, Ресей, Қытай, Австралия, Индия, ОАР және Украинаға ғана жол береді. Бұл ретте, 60% астам болжамды ресурстарын Қостанай облысы аумағында орналастырылған. Көмір өндіру бойынша ТМД елдері арасында Қазақстан Ресейден кейінгі 2-ші орында.
- Қазақстан әлемдік мұнайдың барланған қорлары бойынша 8-орынды иеленіп отыр. Одан тек Сауд Арабиясы, Иран, Ирак, Кувейт, БАӘ, Венесуэла және Ресей ғана ілгері. Жалпы болжамдық көмірсутек ресурстары шегінде 12-17 миллиард тоннаға бағаланады. Әлбетте, мұндай ресурстар әлемдік мұнай державаларының біріне айналуға мүмкіндік береді.
- Қазақстанда шоғырланған, әлемдегі барланған уран қорлары бойынша Австралия 1-орын алса, әлемдік уран қорының шамамен бесен бір бөлігі арқасында еліміз - 2 орынды иеленіп отыр.

дәуір шыңына жетуде негізін қалаушы және алғашқысы болдық. Біз Тәуелсіз Қазақстанмен бірге өркендеп келеміз».

Елімізді тұрақтылықпен қамтамасыз етіп және халықаралық беделге ие болдық, Елбасы шетелдік капитал, жаңа технология және мамандарды, нарықтық реформаны жылдам қарқынмен, заңнамаларға өзгерістер енгізіп және шетелдіктерге жеңілдіктер жүйесін тарта білді. Осы күнге дейінгі саясат елдің инвестициялық тартымдылығын арттыруына жүргізілуде.

Нәтижесі - әлемдік рейтингте елдің қолайлы бизнес жүргізу үшін, (рейтингі «Дүниежүзілік Банк World Bank Doing Business report») 2015 жылғы 16-тармақтарында Қазақстан бүгін 190 елдің арасынан 35-ші орынға көтерілді. Айта кету керек, біздің еліміз соңғы жылдары өз позициясын жақсартып, дамыған елдердің ондығына кірді.

Қазақстанның инвестициялық тартымдылығына әсер ететін факторлар, сөзсіз, өте бай табиғи және минералдық ресурстар, қолайлы бизнес-климат, елдің қолдауымен қолайлы инвестициялық заңнамалармен қолдау, инвестицияларды, сондай-ақ тұрақтылығын сипаттайтын саяси, экономикалық және әлеуметтік өмірі.

Соңғы жылдары оңай болмады, дүниежүзілік бағаның құлдырауы әсерінен, еліміздің дамуының биік шыңы болып отырған энергия ресурстарына кері әсерін тигізді. Бәсекеге қабілеттілігі мен инвестициялық портфелінің тартымдылығы көптеген мұнай елдерінің, соның ішінде Қазақстанның

да, экономикасын айтарлықтай әлсіретті. Бұл тұрғыда бірінші орында ішкі экономикалық әртараптандыру және одан әрі күшейту интеграциялық процестер, әсіресе, көрші елдерге шығады.

Еліміздің жоспарлары бойынша елдің экономикалық әртараптандыруына салынған, соның ішінде, Мемлекеттік үдемелі индустриялық-инновациялық дамудың мемлекеттік бағдарламасына (ҮИИДМБ 2015-2019) баса назар аударылған, саланың өнімдер қосылған құны жоғары. Бұл мұнайды қайта өңдеу, мұнай-химиясы және химия өнеркәсібі, жоғары бөліністі металлургия, тамақ өнеркәсібі, машина жасау және құрылыс материалдарының өндірісін қамтиды. Республика бүгінгі таңда инновациялық жобаларды қолдана отырып, жаңа жетістіктер мен технологиялар жетуге өте мүдделі.

Бұл көрші елдердің, Қазақстанның ең ұзын шекарасы солтүстігі мен батысында Ресеймен (7548 км), шығысында Қытаймен (1782 км) сыртқы геосаясат бағдарланған, дұрыс теңгерімді күштер мен күшейту көп салалы өзара қарым-қатынас, саясаттағы, экономикадағы, әлеуметтік және мәдени салалары болмақ.

Бұл туралы экономикалық ынтымақтастық Қытаймен, ең алдымен, энергетикалық және көлік салаларындағы шара. Жаңа серпін, бұл бағытта Қытай ұсынған бастамасының біріккен «Жібек жолының Экономикалық белдеуі мен Теңіз Жібек жолы XXI ғасыр» атты, «Бір белдеу, бір жол» жобаларды құрды. Жобалар жүзеге асырылуда, бағдарлама шеңберінде инвестициялық

Дәйектер

- 2015 жылы 120 жаңа кәсіпорындар құрылып, жалпы сомасы 800 млрд. теңге және 10 мың тұрақты жұмыс орны ашылды.
- 2015 жылы Қазақстан ДСҰ-ға кіріп, топ-бастаушы 50 экспорттаушы жетекші елдердің қатарынан 43 орынды иеленіп отыр

ынтымақтастық, 51 жоба 20 млрд. АҚШ доллар құнына есептелген. Бұл бағдарлама өндірістер құру, өңдеуші сектордағы жаңа технологияларды құрумен қазақстандық жұмыс орындарын және экспортқа дайын өнімдер ҚХР-да өндіруге бағытталған. Бұл жобаның ресми серіктесі "Астана ЭКСПО-2017", Қытай халықаралық көрмені өткізуде өз тарапынан қолдау көрсетеді.

Естеріңізге сала кетейік, бұл-имидждік жоба және «ЭКСПО-2017» халықаралық аренада өз беделін көтеруге бағытталған, 10 маусым және 10 қыркүйек аралығында «Болашақ Энергиясы» ұранымен Астанада өтеді. Алайда, осы ауқымды жобада шешімдер мен әдістерге тұрақты қуат көздерін басқаруда жұртшылықтың назарын аударуды қамтамасыз етеді. Одан басқа, ол тағы да тереңірек бүкіл әлемге Қазақстанның әлеуеті мен мүмкіндіктерін ашады, жаңа инвесторлар мен жобалар туғанына, мемлекеттің экономикалық өркендеуіне, барлық қазақстандықтардың жағдайларының жақсаруына, өз септігін тигізеді!

ҚҰРМАНҒАЗЫ ЕСҚАЗИЕВ: «ПЕТРОҚАЗАҚСТАН» ҰЖЫМЫ – ҚМГ БӨ ҮЛКЕН ТОБЫНЫҢ БАҒАЛЫ БӨЛІГІ

Журналдың осы нөмірінің тақырыбын Қазақстан Тәуелсіздігінің 25 жылдық мерейтойымен байланыстыра отырып, редакция «ПетроҚазақстанның» стратегиялық серіктесі, отандық экономиканың флагманының бірі – «ҚазМұнайГаз» БӨ» компаниясына назар аудармай өте алмады. «Мұнайшының» сауалдарына «ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ-ның Бас директоры Құрманғазы Есқазиев жауап береді.

- Құрманғазы Орынғазыұлы, ҚР Тәуелсіздігінің 25-жылдық мерейтойы аясында компания қызметінің жетістіктері мен нәтижелері туралы айтып берсеңіз.

- Бірінші кезекте мен біздің «ҚазМұнайГаз» БӨ үлкен ұжымын, барлық қазақстандықтарды мемлекетіміздің тәуелсіздік мерейтойымен құттықтағым келеді. Осы ширек ғасырда Қазақстан көп нәрсеге қол жеткізді: өндірісті аяққа тұрғызды, мықты экономиканы жасады, өз азаматтарына әлеуметтік қолдаудың тиімді жүйесін құрды. Бірақ, біздің басты жетістігіміз, бәрінен бұрын мақтанарлықтай, ортақ үйіміздегі бейбітшілік пен өзара түсіністігіміз болып табылады.

Негізінен сыртқы күштерден келген бүгінгі экономикалық қиындықтарға қарамастан, Қазақстанда дағдарысты сәттерді біркелкі тежеп қалатын және одан ары ілгерілемелі нақты нақты қадамдар бар. Қазіргі жағдайда маңызды әрі керекті болған еліміздің Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы ұсынған «Нұрлы жол» стратегиялық құжатын айтуға болады. Болып жатқан қайта құруларда біздің компания, ірі отандық бизнес өкілі ретінде, өзінің белсенді рөлі мен жауапкершілігін әрқашан сезініп отырды.

Белгілі болғандай, «ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ Қазақстан Республикасындағы мұнай өндіру жөніндегі көшбасшылардың үштігіне кіреді. Компанияның дәлелделген әрі ықтимал қор көлемі өткен жылдың аяғында 152 млн. тоннаны құрады. ҚМГ БӨ жұмысының тұрақтылығы туралы жыл сайынғы біздің негізгі өндірістік және қаржылық көрсеткіштеріміз айтып тұр. 2015 жылы компанияның өндіріс көлемі 12 351 мың тоннаны құрады, оның 8 333 мың тоннасы біздің негізгі активтеріміз - «Өзенмұнайгаз» және «Эмбамұнайгаз» - оның алдындағы жылмен салыстырғанда 2%-ға өсіммен өндірілді. 2014 жылы 47 млрд. теңгенмен

«ҚМГ БӨ» басшысы мен тәуелсіз директорлар «интеллектуалды кен орындары» жобасын талқылау үстінде / Глава «РД КМГ» и независимые директора при обсуждении проекта «интеллектуальных месторождений» / 'EP KazMunaiGas' Head and independent directors discussing Intellectual oil fields project

салыстырғанда ҚМГ БӨ-дің 2015 жылғы таза пайдасы 244 млрд. теңгені құрады.

ҚМГ БӨ көптеген жылдар бойы Тәуелсіз Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуына үлес қосып келе жатқан тұрақты дамушы компания болып табылады. Мұның бәрі біздің үлкен ұжымымыздың еңбегі. ҚМГ БӨ бүгінгі таңда бір шаңырақтың астына біздің компания мен еліміздің ертеңі үшін еңбек етіп жүрген 26 мыңнан астам қызметкерді біріктіріп отыр. Және жоғарыда айтылғандардың бәрінде «ПетроҚазақстанның» көпмыңдық ұжымының да үлесі бар.

- Компанияның алдында тұрған сын-тегеуріндер мен міндеттер туралы және олардың шешілу тәсілдері туралы айтып беріңізші.

- Мұнай саласы Қазақстанда ғана емес, барлық әлемде құлдырауды бастан өткеріп, келешектің жоспарына әсерін тигізіп отыр. Ескеру керек, сыртқы

күштердің кері әсеріне қарамастан ҚМГ БӨ активтерінде өндіру жұмыстары тұрақты және тапсырылған жоспарларға сәйкес жүріп жатыр. Үстіміздегі жылдың 9 айындағы атқару қызметінің нәтижелері «Өзенмұнайгаз» және «Эмбамұнайгаз» өндірудің өсімі орта есеппен 1% құрағанын көрсетеді. Осы жылдың 9 айындағы қорытындысы бойынша бұл кәсіпорындарда өндіру көлемі 6 303 мың тоннаны құрады, ал «Қазгермұнай» БК» ЖШС, ССЕЛ және «ПетроҚазақстан Инк.» уелестерін қоса есептегенде 9 134 мың тонна мұнайды құрады.

Дегенмен, мұнайға бағаның төмендігі бізге инвестицияларды қайта қарауға және үнемдеу мүмкіндіктері мен аз шығындалу кезіндегі осы өндіріс деңгейіне қолдау іздеуге мәжбүрлеп отыр отыр. Өндірудің деңгейіне әсер етпейтін ұзақ мерзімді жобаларды көп уақытқа кейінге қалдыру арқылы күрделі жұмсалымдардың ба-

рынша қысқартылған кездері де болды. Нәтижесінде – мұнайдың өзіндік құнын төмендету үшін компания бизнес-үрдістерді жақсарту мен шығындарды оңтайландыру бойынша жұмыстар жүргізіп келеді.

Мұндай бағдарлама аясында біздің еншілес компания «Эмбамұнайгаз» АҚ өндірісті перспективалық дамыту бағдарламасын жүзеге асыруға алғашқылардың бірі болып кірісті. «Қайнармұнайгаз» мұнай өндіруші басқармасында үш пилоттық жоба іске қосылды: Уаз интеллектуалды (цифрлық) кен орнын енгізу, мұнай өндірісі жабдықтарын жөндеу бойынша процесстерді және материалдық-техникалық қамтамасыз ету процесстерін автоматтандыру және оңтайландыру сияқты жобалар. Бүгінгі таңда «ҚазМұнайГаз» ҰК мен «Самұрық-Қазына» басшылығына баяндағанымыздай алғашқы оң нәтижелерімізде бар. Бұл жобаларды басқа да кен орындарына - Өзен, Қаражанбас, Ақшабулақ және Эмбалық кен орындар тобына енгізуді жоспарлап отырмыз.

Сайып келгенде, материалдық-техникалық қамтамасыз ету процесстерін оңтайландыру жобасы бойынша үнемдеу өткен жылда «Эмбамұнайгаз» 1,3 млрд. теңгені құрады, ал 2017 жылдың аяғына дейінгі жалпы әсерді 3,3 млрд теңгені құрайды деп пайымдап отырмыз. Интеллектуалды кен орындары бойынша да болжамдарымыз бар, мәселен Уаз кен орындарындағы қосымша өндіру 3 % дейін өсуі мүмкін, ұңғымаларды қайта қалпына келтіру жұмыстар уақыты 15-20% қысқарады, сақталу тәртіптегі қолданыстағы жер асты құрал-жабдықтарын жөндеу жұмыстары азаяды, яғни жөндеу болмайды деп есептегеннің өзінде 20 жылдан 15 жылға қысқарады.

- Компанияның акционері ретінде «ПетроҚазақстанмен» ынтымақтастыққа Сіздің бағаңыз қалай?

- Ертеден серіктес екі ҚМГ БӨ мен CNPC басшылары тарапынан бізге қойған бизнес-тапсырмаларды орындауға бағытталған екі жақты біздің ынтымақтастығымыз айтарлықтай жемісті деп бағалаймын.

Бүгінгі таңда ҚМГ БӨ мен CNPC «Маңғыстаумұнайгаз» АҚ, «Қазгермұнай» БК, «ПетроҚазақстан» компаниялар тобы сияқты активтермен ынтымақтастықтың ұтымды үлгісін көрсетіп келе жатқан стратегиялық серіктестер болып табылады. Біз бәріміз олардың та-

«ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ (басқарма Төрағасы) Бас директоры Құрманғазы Есқазиев өз еңбек жолын сонау 80 жылдары Эмба кен орындарында бастаған, кәсіби мұнайшы-геолог болып табылады. 2015 жылғы Әл-Фараби атындағы ғылым мен техника саласында Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлығының лауреаты атағына ие болған геологиялық және минералогиялық ғылымының кандидаты, «Қазақстан Республикасының көмірсутек потенциалының ғылыми негіздері» тақырыбындағы еңбек топтамаларының авторы. Қазақстан Республикасының Құрметті кен барлаушысы және Атырау облысының Құрметті азаматы.

бысты дамуымен, тұрақтылығына және амандығына мүдделіміз. Біздің ынтымақтастығымызды жалғастыра беру керек, біз бірге бұл қиын қыстау кезеңді оңай бағындырамыз және ортақ ұжымымызда тұрақтылық пен табыстылықты орнатамыз!

- Мұнай саласында дүрбелең уақыттағы сын-тегеуріндердің бірі - бұл компанияның әлеуметтік тұрақтылығы. Бұл бағытта қандай келелі істер атқарылып жатқанын баяндап берсеңіз.

- ҚМГ Барлау Өндіру компаниясының мажоритар-

лы акционері «ҚазМұнайГаз» АҚ болып келеді. Сондықтан да компания әрқашан мемлекеттің мүддесін есепке алып отырады. Бұл әсіресе, мұнайдың төмен бағасы және дағдарыс уақытында, республиканың мұнай-газ саласы басынан күрделі кезеңді өткізіп отырған кезде аса маңызды. Бұл әлеуметтік жауапкершілік мәселелерге қатысты.

Саладағы дағдарысқа қарамастан біздің маңызды әлеуметтік міндетіміз еңбек орындарын сақтап қалу болып қала бермек. Егер компанияның қаржылық және экономикалық жағдайы төмендейтін болса, онда біз шығындарды оңтайландырудың түрлі жолдарын қарастыруға мәжбүр боламыз. Дегенмен, еңбек адамы мен оның компанияның дамуына қосқан үлесі біз үшін басымдыққа ие болып қала бермек.

Айта кету керек, біздің компания, еліміздің түрлі облысында орналасқан мұнай-газ активтері өз қызметкерлері қайда болса да, қандай үлестегі акция пакетін иеленсе де әр қайсысына жеке-жеке қамқор болып келеді. Сондықтан біз «ПетроҚазақстан» компаниясының қызметкерлерін ҚМГ БӨ-дің сан мыңдаған ұжымының бір бөлігі деп қабылдаймыз, бұл бағытта біз әріптестерімізбен белсенді түрде жұмыс атқарып келеміз. Еліміздің Тәуелсіздігінің 25-жылдығы қарсаңында және келе жатқан 2017 жылда, «ПетроҚазақстан» ұжымының барлығын мерекелермен құттықтап, зор денсаулық пен отбасылық бақыт, сондай-ақ жаңа өндірістік жеңістер тілеймін!

- Сұхбатыңызға рахмет!

30 ЖЫЛ ҚҰМКӨЛ

Мұнайшылар күні мерекесіне және Құмкөлдің өнеркәсіптік игерілуінің 30 жылдығына орай 2 қыркүйекте Қызылордада Н.Бекежанов атындағы облыстық қазақ музыкалық драма театрында біздің мұнайшыларға арналған салтанатты шара өтті. Кештің құрметті қонақтары болып алғашқы мұнайшы-ардагерлер, компанияның қызметкерлері, мердігер компаниялар мен облыстың серіктес мұнай компанияларының өкілдері, сондай-ақ қамқорлықтағы ұйымдардың жетекшілері қатысты. Жиынға келушілерді мерейтоймен және кәсіби мерекемен Қызылорда облысының әкімі Қырымбек Көшербаев, ҚР Энергетика вице-министрі Мағзум Мырзағалиев, «CNPC Қазақстан» атқарушы вице-президенті Чжао Ин, «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ президенті Фан Цзячжун құттықтады.

Оның алдында, тамыздың 29 және 31 күндері «ПетроҚазақстан» кен орнының вахталық жұмыскерлеріне арналған мерекелік іс-шаралары - ҚАМ тобын-

ЭМ Вице-министрі М.Мырзағалиев технологиялық бөлімнің басшысын Б.Есіркепованы марапаттауда / Вице-министр МЭ М.Мирзағалиев награждает начальницу технологического отдела Б.Есіркепову / Vice Minister of Energy awards Head of technological department B.Yesirkepova

да (Қажымұқан Мұңайтбасов атындағы спорт кешенінде), сондай-ақ Құмкөлде («40 вахта» клубында) өткізілді.

Қызылорда қаласындағы салтанатты кешті компания президенті Фан Цзячжун мырза ашып, мұнайшыларды құттықтап, осы 30 жылда Құмкөл Қызылорда облысының өнеркәсіптік дамуының символына, өлке жастарының ірі өндірістік оқу базасына, Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы достығының символына айналғандығын атап өтті. Фан Цзячжун мырза сондай-ақ Қызылорда облысының әкімін, мұнай компаниялары өкілдері мен мердігерлерді компания жұмысына қолдау көрсеткендігі және көп жылдық ынтымақтастықтары үшін алғысын айтты.

Марапаттау рәсімінде компанияның ардагерлері мен озаттарына түрлі марапаттар мен ҚР Энергетика министрлігінің, Қызылорда облысы әкімдігінің, «ҚазмұнайГаз» ҰК АҚ, БӨ «ҚазмұнайГаз» ҰК АҚ, «CNPC Қазақстан», KAZENERGY қауымдастығы мен компания басшыларының жоғары төсбелгілері табысталды.

Құмкөлдің 30 жылдығының мерейтойы, Қызылорда қ. / Празднование 30-летия Кумколя в Кызылорде / Celebrating Kumkol's 30th anniversary in Kyzylorda

Қызылорда облысының әкімі Қырымбек Көшербаев адал еңбекпен келген марапаттарды табыстап тұрып, Құмкөл еңбекшілеріне ризашылығын білдірді: «Құрметті мұнайшылар, сіздердің арқаларыңызда біздің еліміз өсіп, өркендеп келеді. Біздің өңір үшін «Мұнайшылар күні» - ерекше мейрам, себебі мұнай Қызылорда облысының дамуының іргетасын қалады. Әлемде қалыптасқан қиын жағдайларға қарамай, мұнай компаниялары өлкенің әлеуметтік-экономикалық дамуына ерекше ықпал танытып келеді. Соңғы 2-3 жылдың өзінде мұнай компанияларының қаражатына әлеуметтік нысандар, Мұз Сарайы, «Шұғыла» демалыс саябағы, Сырдария өзенінің жағалауы, паркурмен айналысатын әлеуметтік саябақ, спорттық

аландар, Қамыстыбас ауылындағы Балалар сауықтыру және қосымша білім беру орталығы, ипподром, балалар ауылы және басқа да нысандар салынды».

Акционерлер мен компанияның басшылары атынан «CNPC Қазақстан» атқарушы вице-президенті Чжао Ин құттықтады: ««ПетроҚазақстан Құмкөл Ресурсиз» АҚ компаниясының мұнай өндіруші бөлімі - 2006 жылдан жалғасқан екі ұлттық компанияның табысты ынтымақтастығының жарқын көрінісі - CNPC және «ҚазмұнайГаз». Өндірістік міндеттемелерді шешуде жаңа әдістер табысты қолданылуда, мұнай өндірісін арттыруда жаңа технологиялар ендірілуде. Компания Қызылорда облысының өнеркәсіптік дамуына үлкен үлес қосып отыр. Қызметкерлер мен

өндірістің қауіпсіздігі ПҚҚР үшін басты кезектегі міндет болып табылатындығын атап өткіміз келеді, сол себепті де компания өнеркәсіп қауіпсіздігі стандарттарын сақтауға ерекше көңіл бөледі, осы саладағы өзінің жұмысын үнемі жетілдіру үстінде. Корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік қағидаттарын басшылыққа ала отырып, компания өңірдің әлеуметтік-қоғамдық жұмысына белсенді қатысады, демеушілік және қайырымдылық жобаларының жүзеге асырылуына қолдау көрсетеді».

Кеште өз естеліктерімен ПҚҚР инженері Сағдана Көкеева бөлісті: «Маған әрине Құмкөл өте қымбат. Себебі мен мұнай компаниясына келіп мұнайшы болдым. Екіншіден осында отбасылы болдым. Үшіншіден ана атандым. Осы Құмкөлде көтеріліп, өмір жолымды Құмкөлден бастадым».

Есқожа Бергенбаев, ардагер-мұнайшы: «Құмкөлдің арқасында біздің қаламыздың әлеуметтік жағдайы жақсарды – Қызылорда өсіп, гүлденіп келеді. Мәдениет және басқа салалар дамыды. Егер Құмкөл мұнайы болмағанда халықтың жағдайы қандай боларын мен айта алмас едім. Сондықтан Құмкөлдің орны біздің халқымыз үшін ерекше. Осыған орай осынау қыруар жұмыстарды ұйымдастырған жігіттеріміз бен қыздарымызға үлкен рахмет айтқым келеді. Еңбектері жемісті болсын, денсаулықтары мықты болсын. Осы мұнайдың байлығын жалғастыра берсін».

Компанияның екі жүзден астам қызметкерлері алғыс хаттармен, құрмет грамоталарымен және «Құмкөлді игерудің 30 жылдығы» мерейтойлық төсбелгісімен марапатталды. Шара мерекелік концерт және керемет фейерверкпен аяқталды.

Арыскұмдағы тойлау / Празднование на Арыскуме / Celebrations at Aрыskum

ҚЕҚОҚ – ШЫНАЙЫ НӘТИЖЕЛЕРДІҢ 10 ЖЫЛЫ!

Өндірістік және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету мұнай өндіру мен мұнайды өңдеу саласының негізгі тіректерінің бірі болып табылады және соңғы 10 жылда «ПетроҚазақстан» компаниясы ҚЕҚОҚ басқару жүйесін жақсарту мәселелерінде айтарлықтай табыстарға қол жеткізді.

Қауіпсіздік және еңбекті қорғау

Сандар өздері айтып отырғандай, ҚЕҚОҚ бойынша (қауіпсіздік, еңбекті және қоршаған ортаны қорғау) атқарылған жұмыстардың тиімділігін соңғы жылдардағы «ПетроҚазақстан» мен мердігер ұйымдарда орын алған жазатайым жағдайлар мен оқиғалар санының төмендеуі растайды. Соңғы 10 жыл ішінде компания мен мердігер ұйымдарда өндірістік жарақат алу динамикасы тұрақты төмендеу үрдісіне ие, өрт саны мен өртенуге, экологиялық және жол-көлік оқиғаларына қатысты да ұқсас жағдай.

Оқиғалар мен жарақаттану жағдайларының негізгі массасы (90%-дан астам) «ПетроҚазақстанға» қызмет көрсететін мердігер ұйымдарда тіркелген. Сол себепті 2009 жылдан бастап, ПҚҚР-дың мердігер ұйымдарында ҚЕҚОҚ бойынша көрсеткіштерді арттыруға бағытталған «Мердігер ұйымдарда ҚЕҚОҚ бойынша қызметті жақсарту мен оны бағалау бағдарламасы» іске асырылуда. Оның шеңберінде жазатайым жағдайлар мен оқиғалар санының, ҚЕҚОҚ бойынша анықталған және жойылған кемшіліктер, мердігер ұйымдарда жұмыстарды қауіпсіз орындау бойынша ағымдағы практика көрсеткіштері бағаланады. Бағалау барысында озық нәтижелер көрсеткен мердігер ұйымдарға жүлделі орындар беріледі, құрмет грамоталары мен естелік сыйлықтар табысталады. Бағдарламалама қорытындылары жергілікті БАҚ-та жарияланады.

«ПетроҚазақстан» жұмыскерлерін ҚЕҚОҚ бойынша саясаты мен процедуралары туралы ақпараттандыру мақсатында, сондай-ақ жұмысты орындау барысында қауіпсіздіктің жалпы талаптары жөнінде 2010 жылы «ҚЕҚОҚ бойынша нұсқаулық» әзірленіп шығарылды және жұмысшыларға таратылды, қазір жаңа келген әр жұмысшыға да беріледі.

Соңғы 10 жылда ҚЕҚОҚ жағдайының едәуір жақсаруы маркетинг және тасымалдау нысандарында орын алды, «ПҚОП» ЖШС-на қарасты мұнай базаларында

ПҚОП вице-президенті Аслан Мыңбаев Алтын «Парыз» марапатын Премьер-Министр Бақытжан Сағынтаевтың қолынан алды / Золотой «Парыз» из рук Премьер-министра РК Сагитгаева Бақытжана получил вице-президент ПҚОП Аслан Мынбаев / Vice-president of PKOP Aslan Mynbayev received Golden Paryz award from Prime Minister of Kazakhstan Bakytzhan Sagintayev

Мұнай өңдеу бөлімшемізді кезекті жоғары мәртебелі марапатпен құттықтаймыз! 6 желтоқсан күні Астанада ҚР Президенті Н.Ә.Назарбаевтың қатысуымен бизнестің әлеуметтік жауапкершілігі бойынша «Парыз-2016» сыйлығының марапаттау рәсімі өтті. «ПҚОП» ЖШС «Экологияға қосқан үлесі үшін» номинациясында жеңімпаз атанды. «ПҚОП» ЖШС-ның өзінің экологиялық саясаты үшін екінші рет алған президенттік «Парыз» сыйлығы – бүкіл кәсіпорын ұжымының лайықты марапаты мен қызметінің бағалануы. Кәсіпорын өзінің конкурстың барлық талаптарына сәйкес екендігін тағы да растады. Олардың қатарына парниктік газдардың шығарындылар көлемін азайтуға бағытталған іс-шараларды міндетті түрде орындау, ҚР СТ «Экологиялық менеджмент жүйесі» және ИСО 50001-2011 стандартының энергоменеджмент талаптарына сәйкестікті міндетті түрде енгізу және сертификаттау, аймақтағы бизнестің әлеуметтік жауапкершілігі жөніндегі меморандумдарының міндетті түрде болуы, қалдықтардың пайда болу көлемдерін міндетті түрде қысқарту және/немесе олардың қайталама материалдар мен энергетикалық ресурстар ретінде міндетті түрде пайдаланылуы, қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша міндетті түрде насихат пен оқыту жүргізу, энергетика саласында таза технологияларды міндетті түрде енгізу, сондай-ақ ағаш отырғызу кіреді.

бірнеше күрделі жобалар жүзеге асырылды. Аса маңызға ие болғандары: мұнай өнімдерін автоцистерналарға құюдың заманауи автоматтандырылған жүйесін пайдалануды ұйымдастыру, «Синтез», «Ақшолақ» және «Шалғай Қарасу» мұнай базаларында қалдықтарды іріктеу бекетін монтаждау, жоғарыда айтылған мұнай базаларында теміржол және автоқю эскадаларында автоматты өртсөндіру және өрт дабылы жүйелерін орнату, автоматты ре-

жимде қосылатын электржабдықтаудың (дизельдік генераторлық қондырғылар) апаттық көздерін сатып алу және ендіру. Бұдан бөлек, жұмыскерлердің еңбегі мен демалысын едәуір жақсартқан барлық мұнай базаларындағы өндірістік және қызметтік бөлмелерді жөндеу жобалары іске асырылды. Мұнай базалары басшылары өртке қарсы қауіпсіздік пен төтенше жағдайларға жауап беру мәселелеріне ерекше көңіл бөледі - барлық мұнай

базаларында компанияның ерікті өртке қарсы құрылымдары мен «Өрт Сөндіруші» мердігер ұйымының жұмысшыларынан құрылған өрт сөндіру бекеттері ұйымдастырылған. Әзірленген жоспарға сәйкес тұрақты негізде ҚР ИМ ТЖК Мемлекеттік өртке қарсы қызметінің күштері мен қаражаттарын тарта отырып, апаттық жаттығулар мен оқу-жаттығулары өткізіледі, нәтижесінде жақсы пікірлерге ие болып, жұмысшылардың дайындық деңгейін жетілдіреді.

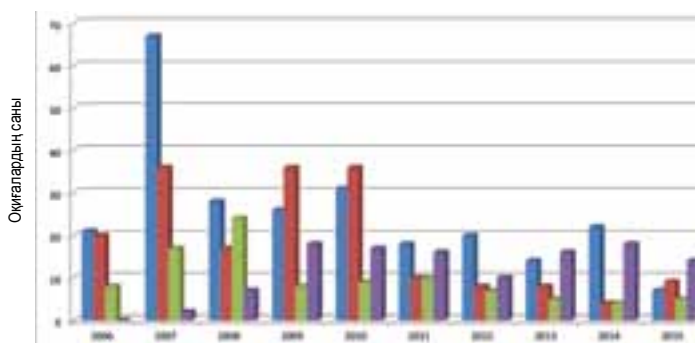
2013 жылы «ПетроҚазақстанда» «Ықтимал қауіпті жағдайлар/әрекеттер» туралы хабарламалары үшін қызметкерлерді көтермелеу бағдарламасы жүзеге асырыла бастады. Оның негізгі мақсаты - қауіпсіздікке дұрыс көз-қарасты қалыптастыру, жұмыскерлердің қауіпті анықтау мен өндірісте жазатайым жағдайларды алдын алуды ескертуде хабардар болуды арттыру мен қауіпсіз әрекеттер дағдысын игерту болып табылады. Нәтижеде зиянды және қауіпті өндірістік факторлардың жұмыскерлердің денсаулығына әсері төмендетілді және технологиялық үдерістерді жүргізудің қауіпсіздігі жақсарды.

Бағдарламаның 2 жылдық қызметінде 42 БҚЖ анықталды, «ПетроҚазақстанның» 35 жұмысшысы ақшалай сыйлықақылар/ көтермелеуге және грамоталар мен жоғары қатерді уақтылы анықтағаны үшін «Ең бастысы - қауіпсіздік» белгісімен марапатталды.

Сол жылы «ПетроҚазақстанның» барлық бизнес-құрылымдарында жазатайым жағдайлар мен оқиғаларды зерттеу үдерісін біріздендіруге, сондай-ақ барлық деңгейдегі басшылардың оқиғаларды зерттеу үдерісіне ерекше ықыласты болуына бағытталған оқиғаларды басқару бойынша САП бағдарламасы модулін ендіру жобасы іске асырыла басталды. Қазіргі таңда бұл модуль «ПҚҚР» АҚ, «Көлжан» ЖШС, корпоративті кеңсе мен Алматы қаласындағы маркетинг және тасымалдау бөлімінде ендірілген.

2014 жылы «ПҚҚР» АҚ-та «Дюпон-Қазақстан» компаниясының қолдауымен ҚЕҚОҚ басқару жүйесін әрі қарай жетілдіру мақсатын көздеген «Қорғау» жобасы іске асырыла бастады (ред-толығырақ «Мұнайшы»-2014 желтоқсан айындағы шығарылымында). 2015 жылы «Қорғау» жобасының іске асырылу барысында мынадай іс-шаралар, ПҚҚР-дың негізгі құрылымдары арасында «ҚЕҚОҚ бойынша үздік цех» байқауы, жұмыскерлердің қауіпсіз жұмыстарын марапаттауға арналған

2006-2015 жылдардағы компания мен мердігер ұйымдар жұмысшыларының жарақат алуына байланысты оқиғалардың динамикасы

алғыс айту рейдтері, «Еңбекті қорғау балалардың көзімен» атты балалар салған суреттерінің байқауы өткізілді.

Басқа бөлімдермен өзара іс-қимыл

«ПетроҚазақстанның» оқыту бөлімі ҚЕҚОҚ корпоративті департаментімен бірлесіп, әрбір қызметкер өз лауазымында ҚЕҚОҚ бойынша міндетті және қосымша оқудың түрлері мен кезеңін анықтауға мүмкіндік беретін, ҚЕҚОҚ бойынша

жұмысшыларды оқытудың инновациялық матрицасын қоса беретін «ҚЕҚОҚ бойынша жұмыскерлерді оқыту» жаңа процедурасын әзірледі. Бұдан басқа, ҚЕҚОҚ корпоративті департаменті стратегиялық коммуникациялар департаментімен бірлесіп жұмыскерлердің мұқияттылығын арттыру мақсатында компанияның жаңа жұмысшыларына «ҚЕҚОҚ бойынша нұсқаулық», «Күкіртті сутек әсер еткен жағдайдағы қауіпсіздік шараларының нұсқаулығы» және «Қауіпсіздік бойынша Мінез-құлық аудитін жүргізу бойынша нұсқаулық» әзірленді, жарыққа шығарылды және таратылды.

Сертификация

2008-2012 жылдар аралығында «ПетроҚазақстанның» бизнес-құрылымдары ИСО14001:2004 «Экологиялық менеджмент жүйелері» және OHSAS 18001:2007 «Кәсіби қауіпсіздік және денсаулық менеджменті жүйелері» халықаралық стандарттары бойынша сертификациялаудан өтті. Біздің компания өзінің ҚЕҚОҚ басқару жүйелерінің осы халықаралық стандарттардың талаптарына сәйкестігін халықаралық компанияларды «Русский регистр» ЖШС, «Moody International» LLC және «АФНОР Рус» ЖШС тарта отырып, тұрақты тәуелсіз аудиттер өткізу жолымен растады.

2014 жылы «ПҚОП» ЖШС ҚР СТ ISO50001:2012 ұлттық стандарт талаптарына сәйкес келетін «Энергоменеджмент» жүйесін әзірледі және ендірді, ал 2015 жылы ISO 9001:2008. халықаралық стандарттарына сәйкес келетін «Сапа менеджменті жүйесін» ендірді.

Қоршаған ортаны қорғау

ПҚОП

Осы бағыт бойынша «ПҚОП» ЖШС-ның атқарған үлкен жұмысы соңғы 10 жылда зауыттың қоршаған ортаға, қызметкерлер мен жақын орналасқан елді-мекендер тұрғындарының денсаулығына зиянды әсерін күрт азайтуға, парниктік газдардың бөлінуін төмендетуге, энергия үнемдеуші технологияларды ендіруге және «жасыл» экономикаға өтуді қамтамасыз етуге мүмкіндік берді. Бұл сумен жабдықтаудың айналымды циклында жасауды, жерасты суларының ластануын болдырмау мақсатында сүеткізбейтін геомембраналармен буфер тоғандарының түбін қорғауды, топырақтың мұнаймен ластанған бөліктерін биорекультивациялау бойынша биотехнологиялық үдерістерді ендіру мен жанғыш қосындылардың биологиялық кәдеге жаратылуыды қамтиды. Зауытта Қалалық су каналы желісінен алынатын таза судың мөлшерін үнемдеуге мүмкіндік

беретін тазартылған канализациялық судың зауыттың өртке қарсы жүйесіне қайтарылу жүйесі жұмыс істейді. Жалпы алғанда, кәсіпорында 2014-2018 жылдарға арналған кешенді экологиялық бағдарламасы әзірленіп, белсенді жүзеге асырылып келеді.

ҚР экологиялық жағдайдың жақсартылуына арналған 2013 жылдың 1 наурызынан бастап, Кедендік одақ техрегламенті талаптарын әрекетке ендірілуімен, біздің МӨЗ К2 экологиялық деңгейіне сәйкес отынның шығаруға көшті – бұл АИ-80-К2, АИ-92-К2, АИ-96-К2 маркалары жанармайлары және ДТ-Л-К2 және ДТ-3-К2 дизель отындары. Шығарылған жанармай мен дизель отыны К3 деңгейіне сәйкес «Күкірттің массалық үлесі» сипаттамасы бойынша сәйкес келеді, бұл ҚР-ның мұнай өңдеуші зауыттарының арасында озық көрсеткіштердің бірі болып табылады.

Зауытты жаңғырту жобасы

Зауытты жаңғырту жобасы аясында «ПҚОП» ЖШС-тың Қауіпсіздік декларациясы жаңғырту нысандарын есепке ала отырып қайта қаралды, ҚР ТЖ жөніндегі комитетте тіркелген сараптамалық қорытынды алынды және өндіріс үдерісінің қауіпті факторлары талданды, ықтимал қауіпті жағдайлар мен зауыттың жаңғыртылуы бойынша дайын жобалардың пайдалану сенімділігі сараланды. Сондай-ақ өрттен қорғау жүйесі мен резервуар паркінің дабылы және тауар-шикізат цехының сұйытылған газ паркінде, №1 цехтың ЛК-6У қондырғысында қайта жаңғырту жұмыстары жүргізілді. Зауыттың өртке қарсы қауіпсіздік жүйелері толық мөлшерде сервистік қызмет етумен қамтылған және тәулік бойы оперативті бақылауға алынған.

ПҚҚР

2005 жыл мен 2015 жылдар аралығындағы кезеңде «ПҚҚР» АҚ-та қоршаған ортаны қорғау саласында бірнеше ірі жобалар жүзеге асырылды, ондағы басымдық жолай мұнай газын кәдеге жаратуға электрэнергиясын алу мен оны қабатқа кері айдау болды. Осы жобаның аясында Құмкөлде газ-турбиналы қондырғы салынды, Ал Арысқұм мен Майбұлақ кен орындарында - жалпы қуаты 113 МВт болатын газ-поршенді қондырғы орнатылды. Кәдеге жаратылатын газдың жобалық қуаты жылына 280 млн.м3. Негізгі өндірілетін электрэнергиясы кен орындарында қолданылады, артықтары сыртқы

тұтынушыларға беріледі. Осы жобаның жүзеге асырылуы атмосфераны ластайтын заттардың жіберілу лимитінің төмендеуіне алып келді, жылына 13697 тоннадан жылына 6013 тоннаға дейін, яғни 2 есеге дейін төмендеді.

Бұнымен қоса қалдықтарды кәдеге жарату мен көму жөніндегі нысандардың құрылысы жүзеге асты, жобалық қуаты 4600 м3 болатын қатты тұрмыстық қалдықтарды көметін полигон пайдалануға берілді. Әлсізрадиоактивті қалдықтарды кезең бойынша кәдеге жарату және радиоактивті қалдықтарды уақытша сақтауға арналған аланды қайта жаңғырту жұмыстары жүргізілді.

ПҚҚР-да 2014-2015 жылдары мұнайлы қалдықтарды қабылдау мен қайта өңдеу бойынша нысанды қайта жаңғырту жұмыстары жүргізілді, келіп түсетін мұнайлы қалдықтардан мұнай өнімдері мен тазартылған топырақты ажырататын жабдық сатып алынды. Шаруашылық-тұрмыстық пайдаланылған суды тазарту бойынша нысанның салынғанын да айтып өткен жөн. Арысқұмда қуаты тәулігіне 400 м3 болатын пайдаланылған суды тазартатын биологиялық тоғандар пайдалануға берілді, бұл пайда болатын пайдаланылған суды Құмкөл кен орнына дейін тасымалдауға шығындарды азайтуға, тазарту тиімділігін арттырып,

қоршаған ортаға әсерін төмендетуге мүмкіндік берді.

ПҚҚР-да 2008 жылдан бастап ұңғымаларды амбарсыз бұрғылау әдісі енгізілген, ал 2015 жылы бұрғылау қалдықтарын қабылдау мен қайта өңдеу бойынша өздерінің полигоны жасалды. Енді қайта өңделген бұрғылау шламы қазылған карьерлерді рекультивациялауға пайдаланылады.

1996 жылдың қыркүйегінде орын алған Құмкөл кен орындағы №2079 ұңғымасының атқылауынан пайда болған, «тарихи ластану» деп аталған 4,2 га көлемді территорияны рекультивациялау бойынша үш жылдық жұмыс 2008 жылдың тамызында аяқталды. Аумақты тазарту цеолиттік-микробиологиялық технологияны қолданумен жүргізілді.

«ПетроҚазақстанның» ҚЕҚОҚ департаменттерінің жемісті жұмысы мен жүзеге асырылған жобалар компания әрекет ететін өңірлерде экологиялық жағдайларға оң әсерін берді, компания қызметкерлерінің бұдан да қауіпсіз жағдайда жұмыс жасауы, ең бастысы - әрі қарай жақсартуға деген мықты іргетастың қалыптастырылуы, бұл дегеніңіз ҚЕҚОҚ департаменттері қабылдайтын басты мақсат күнделікті жұмыс барысында «ПетроҚазақстанның» әрбір қызметкерінің «Ең бастысы - қауіпсіздік!» алтын ережесін ұстануы болып табылады.

Жетістіктер мен марапаттар

- 2005 жылы «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша Республикалық қоғамдық байқауда «Үздік ұйым, кәсіпорын» аталымы бойынша жеңімпаз атанды, 2008-2010 жылдары ҚР Кәсіподақтар Федерациясы ұйымдастыратын «Қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша Республикалық қоғамдық байқауларда» «Үздік ұйым және кәсіпорын» аталымы бойынша бірнеше дүркін жеңімпаз атанды.
- 2009 жылы «ПҚОП» ЖШС ҚР Кәсіподақтар Федерациясының «Үздік ұйым және кәсіпорын» аталымы бойынша дипломымен марапатталды, ал зауыт жұмысшыларының тобы ҚР Кәсіподақтар Федерациясының «Еңбекті қорғау бойынша Үздік қоғамдық инспектор» аталымы бойынша дипломымен марапатталды. 2009 жылдың қыркүйегінде KAZENERGY қауымдастығы ұйымдастырған «Мұнай мен газдың Қазақстандық апталығы» аясында «ПҚҚР» АҚ саланың жоғары жүлдесімен марапатталды - «Үздік экологиялық бағдарлама» аталымы бойынша «Алтын Прометей».
- 2011 жылы ПҚОП ҚР Президентінің «Экологияға қосқан үлесі үшін» аталымы бойынша «Алтын Парыз-2011» жүлдесін алды, ал 2013 жылы «Сенім» республикалық байқауында «2013 жылдың үздік қауіпсіз кәсіпорны» ретінде 2 орынға ие болды.
- 2014 жылы «ПҚҚР» АҚ ҚР Президентінің өнім сапасындағы жетістіктері үшін, олардың қауіпсіздігін қамтамасыз еткендігі, сондай-ақ сапаны басқаруда аса тиімді әдістерді ендіргені үшін «Алтын сапа» жүлдесінің лауреаты атанды.
- 2015 жылы «ҚазмұнайГаз» ҰК АҚ компаниялар тобының озық инновациялық идеялар мен практикалар» байқауында ҚЕҚОҚ директоры А.Ж.Ембердиев пен табиғатты қорғау бөлімінің басшысы С.У.Жарқымбековтың «Мазуттанған топырақтардың биологиялық рекультивациясы және жанғыш темір сульфидінің дезактивациясы» жобасы 3 орынға ие болды. Сол жылы «ПҚОП» ЖШС ОҚО ұйымдары арасында байқауда «ҚЖЕҚ-дағы үздік практика» тақырыбы бойынша 1 орын алды.

МҰНАЙ: ЖЕР ҚОЙНАУЫНАН... СІЗДІҢ ҮЙІҢІЗГЕ ДЕЙІН

Кез келген МӨЗ-дегі өндірістің тиімділігі мұнай өнімдері тауарларын алу үдерістерінен кейін ластанатын судың өте мол мөлшерін қолданумен тығыз байланысты және ол кейін санитарлық және экологиялық талаптарға сәйкес тазартылуы және нормаға келтірілуі керек. Бұнымен тазарту қондырғыларының цехы айналысады.

**Он үшінші бөлім.
СӨСЖӨКТҚ цехы - сумен өртті сөндіру және өнеркәсіптік канализация тазарту қондырғылары.**

«ПҚОП» ЖШС-да бұл СӨСЖӨКТҚ цехы (сумен өртті сөндіру және өнеркәсіптік канализация тазарту қондырғылары) деп аталады және оның басшысы өндіріс ардагері Юрий Дмитриевич Игнатченко.

- Сіздің цехыңыз зауыттың санитары деп айтсақ та болады. Оның қызметі туралы толығырақ айтып бере аласыз ба?

- Біздің цехтың жұмысының, сондай-ақ еңбекті қорғау, қауіпсіздік және экология департаментінің құрамына енетін тиісті бөлімшелердің да мақсаты – қоршаған ортаға зауыттың кері әсерін барынша азайту болып табылады. СӨСЖӨКТҚ цехының бірінші кезектегі міндеті МӨЗ цехтарының өндіріс қызметі, утилизация және өндіріс қалдықтарын зарарсыздандыру барысында шығаратын өнеркәсіптік суағарларды тазарту, сондай-ақ тазартылған суағарлардың сапасын бақылау. Біз «ПҚОП» ЖШС-ның негізгі экологиялық нысанымыз, су ресурстарын рационалды қолдануды қамтамасыз етеміз, сондай-ақ өнеркәсіптік суағарлардан ағызу нормаларын сақталуын қадағалаймыз.

- Біз СӨСЖӨКТҚ цехының зауыттағы ең көнесі екенін білеміз. Бұның бәрі қалай басталды?

- Ия, дұрыс айтасыз - цехтың құрамына кіретін тазарту қондырғылары 1983 жылы мұнай құйылысы эстакадасымен бірге іске қосылды. Сол уақыттан бері М.Д.Хафизов, В.В.Семикин, Э.Г.Халиковтар жүйелі басшылық жасап, оның табысты дамуына өз үлестерін қосты. М.Д.Хафизовтың кезінде тазарту қондырғылары, айналымдағы сумен жабдықтау блогы, канализация және өртке қарсы желілер, сондай-ақ ағызу коллекторы желісі іске қосылды, сол уақытта цехтың іргетасы мен дәстүрлері қалыптасты.

СӨСЖӨКТҚ цехының басшысы Юрий Игнатченко /
Начальник ОСВПТИПК Юрий Игнатченко /
Head of WTF, WFF&S Yuri Ignatchenko

Бізде әлі күнге дейін тазарту қондырғысының іске қосылуын жүзеге асырған адамдар жұмыс істейді - бұлар К.А.Кошиков, А.Қалыбеков, Е.Дүйсеқұлов және басқалар. Біздің жабдықтарды іске қосу тәжірибелі кадрлардың тапшылығы жағдайында өтті. Цехтың келесі басшылары В.В.Семикин, Э.Г.Халиковтар кезінде айналымдағы сумен жабдықтаудың градирнилері жаңартылды, цехты басқару қайта ұйымдастырылудан өтті. Бүгінгі күні біз командамызбен цехымыздың тиімді қызмет етуі мен жаңғыртылуы үшін қолдан келгеннің бәрін жасауға тырысудамыз.

Цехтың дамуына ерекше серпінді оның департамент директоры А.Ж.Ембердиевтің басшылығымен Еңбекті қорғау, қауіпсіздік және экология департаментінің құрамына енуі берді. Бұл қондырғыларды қайта жаңғыртуға және жаңа нысандарды салуға, тазартылған өнеркәсіптік суағарлардың сапасын арттыруға және мұнай қалдықтарын пайдаға жаратуға, сондай-ақ биологиялық тазарту торабынан кейін тазартылған өнеркәсіптік пайдаланған суды өртке қарсы сумен жабдықтау жүйесіне

берудің сызбасы енгізілуіне мүмкіндік берді. Ол үшін зауытта МҚПЖ (мұнай қалдықтарын пайдаға жарату) және УКС (ультрақұлгін сәулелендіру) жабдықтары пайдалануға берілді. Жалпылай алғанда, бұл шаралардың бәрі зауытта ресурстарды едәуір үнемдеуге алып келді.

- Цехта неше қызметкер жұмыс істейді?

- Біздің цехта 90 қызметкер жұмыс істейді, орта жасы шамамен 50 жас. Цехтың негізі қаланған алғашқы күндерінен бастап қызмет атқаратын ардагерлер де бар, бірақ соңғы жылдары көптеген жас қызметкерлер де келуде. Цех қызметкерлерін тұрақты оқыту жүргізіліп келеді, олардың біліктіліктері де артып отыр.

Цехтың жұмыс істеп келе жатқан жылдары бізде цехтың жұмыс қабілеттілігін қамтамасыз етуде табысты қызмет атқарып келе жатқан білімді мамандардың ұжымы пайда болды. Бұлар СӨСЖӨК бөлімшесінің басшысы К.С.Құрбанов және ТҚ бөлімшесінің басшысы С.К.Кәрімов, желілі құбыржүргізушілердің бригадирі Н.Берғалиев және цех механигі С.А.Шағырбаев.

- Бүгінгі таңдағы цехтың құрылымы қандай?

- СӨСЖӨКТҚ цехының құрамына енеді: ТҚ бөлімшесі (тазарту қондырғылары), СӨСЖӨК (сумен өртті сөндіру және өнеркәсіптік канализация), сондай-ақ апаттық-қалпына келтіру жұмыстары бөлімшесі.

- ТҚ бөлімшесінің жұмысы туралы толығырақ айтып беріңізші.

- Садық Қадырұлы Кәрімов басқаратын ТҚ бөлімшесі зауыттың барлық цехтарынан келіп түсетін өнеркәсіптік суағарларды тазартумен, сондай-ақ мұнай қалдықтарын пайдаға жаратумен айналысады.

Бізде өнеркәсіптік суағарларды ұшсатылы тазартуға арналған (механикалық, физико-химиялық және биологиялық тазарту), сондай-ақ УКС

СӨСЖӨК бөлімшесінің басшысы Қонысбай Құрбанов /
Начальник участка ВПТ/П/К Конысбай Курбанов /
Head of Fire water and effluent unit Konyysbai Kurbanov

пен мұнай қалдықтарын қайта өңдеу жабдықтары әртүрлі қондырғылар орнатылған.

Тазарту қондырғылары бөлімшесінің жабдықтары екі сәйкестендірілген жүйеден құралған, барлық келіп түсетін өнеркәсіптік пайдаланған сулар мұнай өнімдері мен механикалық қоспалардан механикалық, физико-химиялық және биологиялық тазарту кезеңдерінен өтеді. Тазарту қондырғыларының әр жүйедегі өнімділігі сағатына 500 м³ құрайды.

Механикалық тазартуда құмсағыштар, мұнайалғыштар, бастапқы радиальді тундырғыштары орнатылған, содан кейін пайдаланылған судағы мұнай өнімдерінің құрамы бастапқы 5-8 мың.мг/л-нан 50 мг/л-ға дейін жеткізіледі.

Бұдан әрі пайдаланған сулар физико-химиялық тазартуға келіп түседі, фло-таторларда флотация тәсілімен (ред. - су құрамындағы қоспалардың ауа түйіршіктеріне жабысып, сыртқа ағып шығуына негізделген суды тазарту әдісі) коагулянт қосылу ақылы 25 мг/л-ге дейін тазартылады.

Пайдаланған суды тазартудың соңғы кезеңі - бұл аэротенктерден тұратын биологиялық тазарту, бұнда комперссорлармен ауа жіберіледі және аммофостан биотолықтыру мен мұнай өнімдеріндегі ыдыраған микроорганизмдердің өмір сүруі үшін аммиак селитрасы беріліп, содан мұнай өнімдерінің құрамы нормаға дейін төмендетіледі.

Ауланып алынған мұнай өнімдері қайта өндірілуіне жіберіледі. Ал тазартылған пайдаланылған су әрі қарай екінші рет радиальді тундырғыштары мен УКС-ден өтеді, буфер тоғандарына түседі, ол жерден оның бір бөлігі өртке қарсы желілерге жіберіледі, ал басқа бөлігі

өртқарсы су қорын толықтыру үшін бу-фер тоғандарында қалады.

УКС салынғаннан кейінгі мүмкін болған тазартылған пайдаланған суды қайтару жүйесін өртке қарсы жүйеге ендіру, «ПҚОП» ЖШС-на Қалалық су каналы желісінен алынатын таза судың эквиваленті санын үнемдеуге мүмкіндік беріп отыр.

- СӨСЖӨК бөлімшесінің атқаратын жұмысы қандай?

- СӨСЖӨК бөлімшесін Қонысбай Серікбайұлы Құрбанов басқарады, және бөлімшенің негізгі міндеті сумен өрт сөндіру жүйесінің апатсыз және үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету және өртке қарсы судың апаттық қорын қалпында ұстап тұру жатады. Қосымша, бөлімше жұмысшылары буфер тоғандарындағы тазартылған өнеркәсіптік пайдаланған сулардың буландырушы-тоғанға құйылуын реттейді.

Жалпы алғанда бұл дегеніңіз, өртке қарсы сумен жабдықтау желісіндегі 19 км құбыр жүйесін, 2 насос станциясын, 2 барраж ұңғымаларын, 147 өрт гидранттарын, 13 өрт бассейндерін, 191 құдық, сондай-ақ 250 км астам өнеркәсіптік-нөсерлік желі мен шаруашылық канализациясын, суағар коллекторын тәулік бойына жұмысын сақтап тұру дегенді білдіреді.

Бөлімшеде орналастырылған екі насос өртке қарсы станциялары (поз.52 және поз.16) өртке қарсы желіде қажетті қысымды қамтамасыз етеді. Поз.52 насосы өртке қарсы желідегі қысымның қалыпты режимде ұстап тұру үшін қызмет етеді. Мұнда қысым 3,2 кгС/см²-ден төмен түскен жағдайда автоматты түрде желідегі қысымның қажетті деңгейіне дейін жеткізетін поз.16 насосындағы насос-жоғарылатқыш автоматты түрде қосылады.

Бұрын зауытта 4 мың.м³ су қорымен бір насос станциясы (поз.16) болатын және өрт қауіпсіздігін арттыру мен өртке қарсы судың мол қорын жасау үшін УКС жабдығы құрастырылды және УКС тазартылған өнеркәсіптік пайдаланған суларды өртке қарсы желіге беру және буфер тоғандарында апаттық су қоры көрсеткішін 17-ден 51 тыс.м³ аралығында жинақтау мақсатында пайдаланған суды тартып шығарудың барлық сызбасы қайта жасалды.

- Соңғы жылдары цехта қандай инновациялар мен жабдықтар ендірілді?

- Мұнай өңдеуші кәсіпорындары өнеркәсіптегі су ресурстарының негізгі тұтынушысы ретінде табиғат қорғаушы ұйымдарының тікелей назарындағы ны-

ТК бөлімшесінің басшысы Садық Кәрімов /
Начальник участка ОС Садық Каримов /
Treatment facility site Head Sadyk Karimov

сан болып табылады. Сонымен қатар, Қазақстанның «жасыл экономикаға» өтуіне байланысты өнеркәсіптік кәсіпорындар пайдаланған суларын тазарту саласында заңнамада қатайтулар күтілуде.

Біздің зауытта тұрақты түрде өндіріс технологиясын жетілдіру жүргізілуде, пайдаланған суды тазартудың заманауи әдістері енгізілуде, суды тұтыну мен суды ағызудың көлемдерін, сондай-ақ ағызылған пайдаланған судың сапасы бақылау іске асырылады. Біздің цехта экологиялық жағдаяттардың болмағанына мақтанамыз, біз тазартылған пайдаланған судағы мұнай өнімдерінің құрамын жобалық 5-8 мг/л-ден 3-2 мг/л-ға жеткізе алдық. Зауыт жақында ғана құзіретіне қоршаған ортаны қорғау мәселелері берілген Энергетика министрлігінен алынған экологиялық лимитті әрқашан қатаң ұстанып отырды.

Су ресурстарын рационалды пайдалану - бүгінгі күннің өзекті міндеті, бұны шешу үшін МӨЗ суды аз пайдалану сызбасына көшіп жатыр, мұнда тазартылған су техникалық қажеттіліктерге пайдаланылады. Бұндай жүйе «айналмалы сумен жабдықтау» деп аталады. Жоғарыда аталып өтілгендей, біздің МӨЗ-де бұл УКС (пайдаланған суды ультракүлгін сәулелендіру) жабдығын орнатудың арқасында мүмкін болды, тазартылған судың сапасын арттырып, өртке қарсы өнеркәсіптік пайдаланған суды тазартып су таратқышқа таза судың орнына берілуіне мұрындық болып, айналмалы сумен жабдықтауға мүмкіндік берді.

Бұл экологиялық жағдайдың жақсаруына алып келді және өрт желісіне тазартылған өнеркәсіптік пайдаланған

Дәйектер

- Биотехнологиялық әдістің көмегімен мұнай қалдығының порциясын қайта өңдеуге екі ай уақыт қажет етіледі. Нәтижеде алынған топырақты жол салуда, шұңқырларды жоюға немесе көгалдарды өсіруге пайдалануға болады. ПҚОП-та «Мұнай қалдықтарын қайта өңдеу» жабдықтарын орнатудың көмегімен зауытта мұнай қалдықтарын пайдаға жарату мүмкін болды, бұл мұнай қалдықтарын жоюды іске асырды, ал ол өз кезегінде қоршаған орта компоненттерін ластау деңгейінің төмендеуіне алып келді.
- Қалалық су каналы желісінен өртке қарсы қажеттіліктерге алынатын таза суды 40% үнемдеуге ПҚОП-та бұл «Пайдаланған суды ультракүлгін сәулелендіру» жабдығын орнатудың арқасында мүмкін болды, тазартылған судың сапасын арттырып, өртке қарсы өнеркәсіптік пайдаланған суды тазартып су таратқышқа таза судың орнына берілуіне мұрындық болып, «айналмалы сумен жабдықтауға» мүмкіндік берді.

судың берілуі есебінен миллиондаған теңге үнемделді.

Басқа да маңызды жоба ретінде ҚР Үкіметінің қаулысымен салынып қолданылуға 2009 жылы берілген Көксарай контррегуляторы болып отыр, бұл кезде цех тарапынан Арыс ауданындағы буландырғыш-тоғанды Ордабасы ауданының аумағына көшіру жұмыстары жүргізілді. Көшіру қажеттілігі Арыс ауданының аумағында орналасқан ескі буландырғыш-тоған салынып жатқан «Көксарай» контррегуляторының аумағына кіріп тұруы болған еді.

Үш жинақтаушы-тоғаннан тұратын бүтін кешен салынды, оған ұзындығы 3,42 км болатын пайдаланған суды ағызатын негізгі коллектордан бастау ала-

тын коллектор жүргізілді. Жинақтаушы-тоғандар «ПҚОП» ЖШС-де тазартылған пайдаланған суларды қабылдауына қызмет етеді. ЕҚҚЖӘ департаментінің директоры А.Ж.Ембердиевтің бастамасымен барраж ұңғымалары салынды, мұнда құрамында мұнай өнімдері бар сулар пайдаға жаратылады. Құрамында мұнай өнімдері бар суды тартып алу оның жер қойнауына түсуін болдырмайды, демек жерасты суларының ластанылуына жол берілмейді. Сондай-ақ А.Ж.Ембердиевтің бастамасымен ағынды коллектордың 1 шақырымнан астам құбыры Бадам өзенінің арнасынан жағадан 10 м жерге көшірілді, бұл дегеніңіз пайдаланған судың өзенге құйылу экологиялық қатерін болдырмайды.

Соңғы уақыттары цехта өртке қарсы су таратқыштың 14 км құбыры ауыстырылды, шаруашылық канализация желісі бойынша ұзақтығы 12 км 141 құдығымен, 15 км өнеркәсіптік-нөсерлік канализация мен 198 құдығымен 97 км ағызғыш коллектор күрделі жөндеуден өткізілді.

Сондай-ақ, жерасты суларының ластануын төмендету мақсатында зауыт аумағындағы жинақтаушы-тоғандарға полимер пленкалар төселді. Аэротенкалардағы фильтростық плиталар заманауи пластиктерге алмастырылды, бұл мұнай өнімдері тотықтандыратын микроорганизмдердің өмір сүруі үшін ауаның бірқалыпты берілуі есебінен пайдаланған судың тазартылу деңгейін жоғарылатты.

Тазартылған пайдаланған судың тазалығы мен сапасы туралы буфер тоғандары мен жинақтаушы-тоғандарда балықтар, бақалар мен басқа да жәндіктер тіршілік етеді. Сөз арасында айта кетейік, біз бұларды арнайы өсірген жоқпыз - көктем мен күз айлары кезінде біздің тоғандарда көптеп қоныс тебетін суда жүзетін құстар ауып ұшу кезінде өздерінің аяқтарында балық уылдырығын алып келген, одан шабақтар пайда болған, қазір олар бізде табысты көбейіп жатыр.

Қоршаған ортаны ластанылуын болдырмау үшін мұнай өндіру мен мұнай өңдеумен айналысатын барлық өндірістер өз қызметтерінің қатерлі қалдықтарын қайта өңдеу немесе пайдаға жарату керек. «ПҚОП» ЖШС-ның

СӨСЖӨТҚ цехының ұжымы / Коллектив цеха ОСВПТИПК / WTF, WFF&S Workshop team

негізгі өндірістік қалдықтары ретінде зауыттың тазарту қондырғыларында өндірістік пайдаланған суларды тазарту кезінде түзілетін мұнай қалдықтарын айтуға болады. Бұл қалдықтарды қайта өңдеу мәселесімен біз бұрыннан айналысып келеміз, тәжірибеден көз жеткізгеніміздей, бір ғана қайта өңдеу әдісімен мәселені толық шешуге болмайды. Тарихи жинақталып қалған мұнай қалдықтарының бөлігі зауытта «Мұнай қалдықтарын қайта өңдеу» жабдықтарын орнатудың көмігімен дезинтеграторлық технология бойынша қайта өңделді. Технология мұнай қалдықтарын алдын ала дайындауға, дезинтеграторлық компонент блогында қазандық отынды алу мен қайта өңдеуге байланысты, қалдықтарды өңдеудің тұйық циклын жасауға мүмкіндік береді.

Мұнай қалдықтарының ластанған су түбіндегі қалдықтарын өңдеуге мамандандырылған ұйым тартылды - «Жер-Ана» ЖШС, бұл мекеме өз аумағында КЭБ-0,8 экологиялық қауіпсіздік кешенінде бұл қалдықтарды термикалық өңдеуден өткізеді. Бүгінгі күні мұнай қалдықтарын жергілікті кәсіпорындарда құрылыс материалдары өндірісінде пайдалану мәселелері қарастырылуда.

Жалпы алғанда, пайдаланған суды өртке қарсы желіге енгізу, аэротенкаларда фильтростық құбырларды орнату, МҚУҚ іске қосу сияқты жүзеге асырылған жобалар өндіріс санитарлық-экологиялық жағдайын жақсартып, инновациялық сипатына ие. Сондай-ақ олар біздің «жасыл экономикаға» көшуіміздің алғашқы қадамдары болып табылады.

- Ұжым туралы әңгімелеп беріңізші. Сіздерде өздеріңіздің қалыптасқан дәстүрлеріңіз бар ма?

- Біздің ұжым тату және ынтымақты, әрбір қызметкердің өміріндегі маңызды оқиғалар назардан тыс қалмайды, ол мейлі туған күн, үйлену той немесе шаңырақта бала туылуы болсын. Демалыс күндері қызметкерлер табиғатта дем алғанды ұнатады, саңырауқұлақ тереді, балық аулайды. Біз зауыттың қоғамдық өміріне белсенді қатысамыз және зауыт ішлік, корпоративтік спартакиадаларда қатысып жақсы нәтижелер үшін марапаттарға ие болдық. Мысалы, цехтың желілік құбыр жүргізушісі Жорабай Қасымов шахматтан бірнеше дүркін чемпион болды.

Біздің мақтанышымыздың зор себебі цех қызметкерлеріне берілген мұнайгаз саласы мен компанияның дамуына сіңірген еңбегі үшін алған

көптеген марапаттарымыз - ҚР Энергетика министрлігі, «ҚазмұнайГаз» ҰК АҚ, «ҚазмұнайГаз - ӨМ» ҰК АҚ, «Самұрық-Қазына» АҚ, KAZENERGY қауымдастығы, ОҚО Әкімі алғыс хаттары, құрмет грамоталары мен төсбелгілері, сондай-ақ «ПетроҚазақстан» басшылығының, оның ішінде компанияның ең құрметті марапаты - «Президенттік жүлдесі».

Жоғарыда көрсетілген марапаттардан басқа 2001 жылы ҚР Үкіметі тарапынан Е.С.Жанабаев «Ерен еңбегі үшін» медалімен марапатталды. 2006 жылы Ю.Д.Игнатченко «Қазақстанның еңбек сіңірген мұнайшысы» медалі, 2008 жы-

лы «Президенттік күміс жүлдесі» берілді. 2010 жылы «Президенттік қола жүлдесі» Э.Г.Халиковқа, К.С.Құрбановқа берілді, 2011 жылы бұл марапатты М.Унгарбеков, Ф.Н.Ризаев, С.Н.Мамедов, А.А.Кудряшов және Х.А.Мусаиловтар иеленді. Бұдан басқа 2013 жылы KAZENERGY қауымдастығының медалімен Т.А.Исаков марапатталды. «Президенттік қола жүлдесін» өткен жылы Ж.А.Қасымов, С.Н.Оңғарбаев, А.А.Жамалбеков, К.П.Искаков, Б.С.Қозымбетов және Е.И.Дүйсеқұловтар алды.

Сұхбатыңызға рахмет айтамыз!

«ПЕТРОҚАЗАҚСТАННЫҢ» МӘДЕНИ КӨКЖИЕКТЕРІ

Бүгінгі күні бизнес-қоғамдастық мәдени жобаларға инвестиция сала отырып, шығармашылықтың жандануына ықпал етіп отыр. Осыған орай, жылдан жылға арт-жобалардың, классикалық музыка концерттерінің, қазақстандық суретшілер көрмелерінің саны артып, еліміздің мәдениеті мен өнеріне елеулі үлес қосқан жаңа есімдер танымал болды.

Біздің компания Қазақстанның, соның ішінде Қызылорда, Оңтүстік Қазақстан облыстарында, Алматы және Астана қалаларында мәдени мұра жобаларын жүзеге асыруға қатысу арқылы осы қозғалыстан шетте қалып отырған жоқ. Солардың арасында: «Сыр елі - Жыр елі» энциклопедиясын, аты аңызға айналған мұнай генералы Мұрат Саламатов туралы өмірбаяндық кітапты, КСРО халық әртісі Бибігүл Төлегенованың өмірі мен шығармашылығы туралы бірінші көркем-өмірбаяндық кітапты, қазақ халқының қаһарманы Бөгенбай батыр туралы тарихи деректі кітапты, ПҚОП дарынды қызметкері Дәркен Танабаевтың «Таңғы шуақ» өлеңдер жинағын шығаруға және халқымыздың ежелден келе жатқан ұлттық Наурыз мерекесіне арналған «ПетроҚазақстан»: дәстүрді сақтау» фильмінің ОҚО түсірілімін қаржыландыру үшін көмек қолын созды. Өз тарихыңды, салт-дәстүріңді білу және құрметтеу - бұл, сөзсіз, рухани байлықтың, мәдени өсудің және адами дамудың негізі.

Қызылорда облысында ПҚҚР өңір тарихының жазылуына себепкер болған даңқты тұлғалар мен елеулі оқиғаларды ұмытпауға шақыратын жобаларды жүзеге асыруға жыл сайын қатысады. Солардың бірқатары: белгілі қазақ ақыны, А.Пушкин, М.Лермонтов, В.Маяковский шығармаларын аударған Қасым Аманжоловтың 100 жылдық мерейтойын, Бұхарбай батырдың мерейтойын мерекелеуге, Қазақ хандығының 550 жылдығына арналған шараларды өткізуге қолдау көрсетті. Компания қала күнін, ҚР Тәуелсіздігі күнін мерекелеуге орай ұйымдастырылатын қайырымдылық концерттердің, «Бозторғай» облыстық фестивалінің өтуіне қолдау көрсетеді. ПҚҚР қаражаты есебінен Қызылорда облысы Қармақшы ауданындағы «Қорқыт ата» мемориалдық кешені тұрғызылып, салтанатты түрде ашылды.

2015-2016 жылдары «ПҚҚР» АҚ CNPC және ҚР Мәдениет және спорт министрлігінің уағдаластығы аясында республикалық маңызға ие жобалардың

бірі – «Астана қаласындағы Қазақ ұлттық хореография академиясының ғимаратын жобалау және құрылысын жүргізу» жобасына демеуші болды. Бүгінгі күні қазақтың дарынды жастарының жаңа есімдеріне өз есігін ашқан Академия - бүкіл Орталық Азия бойынша бірінші жоғары оқу орны. Мұнда балет өнерінің бірегей дағдыларын меңгеру үшін көп деңгейлі кәсіби хореографиялық білім берудің толық циклы бар.

«ПетроҚазақстан» бейнелеу өнері саласындағы жобаларды іске асыруға бірнеше рет қолдау көрсетті. Мысалы, 2012 жылы компания Алматы қаласындағы Ә.Қастеев атындағы Мемлекеттік өнер мұражайында өткен «Франция інжу-маржандары – Ренессанс дәуірінен бастап бүгінгі күнге дейінгі француз өнері мен мәдениеті» тақырыбындағы француздың көркем өнер мұрасына арналған көрменің өтуіне демеуші болып, Тұңғыш Президент қорына қолдау көрсетті. Мұндай көрмені ұйымдастыру – Қазақстан халқы мен қонақтары үшін үлкен сәттілік және әлемдік деңгейдегі әйгілі көркем туындыларды көзбен көріп, танысу мүмкіндігі. 2014 жылы Ұлттық мұражай және Алматы қаласы әкімдігімен бірге ҚР Тәуелсіздігі күні мен Алматыдағы мәдениет жылына арналған «Жылы өлке» тақырыбында Орта Азия және Қазақстанның атақты сурет шеберлері туындыларының ауқымды көрмесі ұйымдастырылды.

2015 жылы қыркүйекте «ПетроҚазақстан» Астана қаласында KAZENERGY Ассоциациясының

“ Дәстүр мен мәдениет – ұлттың генетикалық коды. Біз өзіміздің ұлттық мәдениетіміз бен дәстүрлерімізді, осы әралуандығымен және ұлылығымен сақтап қорғауымыз керек. Өзінің шығу тарихын білетін, тарихи мұраларын құрметтеп, салт-дәстүрін сақтайтын халық – қуатты және табысты мемлекеттің негізі. ”

**ҚР Президенті
Нұрсұлтан Назарбаев**

10 жылдығы аясында «Has Sanat» галереясының көрмесін және қазақстандық жұлдыздар мен әлемдік сахна жұлдыздарының - Айман Мусаходжаева, Жания Әубәкірова, Майра Мұхамедқызы және басқа да танымал музыканттардың қатысуымен «Өнер синергиясы» атты классикалық музыка бойынша концерт ұйымдастырды.

Көп жылдар бойы біздің компания бүкіл қазақ халқы құрмет тұтып, бағалайтын, Кеңес Одағының халық әртісі, Социалистік Еңбек Ері Бибігүл Ахметқызы Төлегеновадай ірі тұлғамен достық қарым-қатынаста. Бибігүл Ахметқызы біздің барлық беделді шараларымызға қатысатын құрметті қонағымызға айналған. Біздің жемісті ынтымақтастығымыздың белгісі ретінде бірнеше жыл бұрын компания қызметкерлері мен серіктестеріне сыйлық жасау бастамасы туында-

«Францияның інжу-маржандары» көрмесінің ашылуы, 2012ж. / Открытие выставки «Жемчужины Франции», 2012г. / Opening of the exhibition 'Pearls of France', 2012

КӨЖ саласындағы жобалары үшін алған марапаттар / Награды за проекты в сфере КСО / Awards for CSR projects

ды. Сол үшін арнайы «Наурыз Бибігүл Төлегеновамен» деген академиялық концерт ұйымдастырылды. Алматы қаласындағы Абай атындағы мемлекеттік опера және балет театрында өткен концерт көрермендерің көзайымына айналып, зор ықыласқа бөленді. «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС қызметкері, Ауғанстан соғысының ардагері-интернационалисті Аян Түймебеков өзінің алған әсерімен бөлісті: «Бала кезімнен-ақ Бибігүл Төлегенованың орындауындағы әндерді сүйіп тыңдайтын едім. Туған табиғатқа,

қазақтың кеңбайтақ даласына деген махаббат оның орындауындағы үлкен сезіммен және ішкі жан-дүниесінің әдемілігімен беріледі. Мен әрқашан оркестрдің сүйемелдеуімен ән салып тұрған сүйікті Бибігүл Төлегенованы сахнадан көруді армандайтын едім. Наурыз қарсаңында, бізге, яғни Шымкент мұнай өңдеу зауыты қызметкерлерінің тобына еңбегіміздің жоғары бағасы ретінде Наурызға арналған концертке билетті сыйлық ретінде берді – менің арманым орындалды. Мен өте бақыттымын! Компанияның осындай дарынды

тұлғаларды қолдауында және ұлттық мәдениетіміздің дамуына үлес қосуында біздің де үлесіміздің бар екенін сеземіз».

Бибігүл Ахметқызымен Халықаралық вокалистер байқауын өткізуде тұрақты түрде ынтымақтастық қарым-қатынастамыз. Б.Төлегенованың халықаралық вокалистер байқауы - Қазақстандағы жалғыз кәсіби вокалдық байқау, ол туралы «Мұнайшының» осы шығарылымда жеке материал дайындалды.

Бұл біздің бірінші кезекте айтуға тұрарлық мәдениет пен өнер саласындағы жобалардың бір бөлігі ғана және «ПетроҚазақстанның» әрбір қызметкері осы бағдарламаның іске асуы үшін өз үлестерін қосты, әлеуметтік жауапкершілік саласындағы компанияның жетістіктері, шын мәнінде бізді қуантады.

Компания тек өзі ғана республикадағы қайырымдылық акциялары мен жобалардың бастамашысы және ұйымдастырушысы болып табылады, алайда мейірбандық идеясы мен қайырымды ісімен үлгі боларлық жандарды кеңінен насихаттау қажет деп санайды. Осы мақсатта жеті жыл бойы біздер Қазақстандағы кеңінен танымал «Алтын жүрек» ұлттық премиясының серіктесі болып келеміз. Осы бір ғажайып жоба туралы, жомарттығымен және қайырымды істерімен үлгі болуға лайық барлық тұлғалар туралы он жыл бойы көрсетіп келеміз. Сіздер толық мәліметтерді төмендегі мақаладан біле аласыздар.

«АЛТЫН ЖҮРЕК» ҰЛТТЫҚ ПРЕМИЯСЫ

Алматыда 27 қазанда «Алтын Жүрек» қайырымдылығы бойынша оныншы мерейтойлық ұлттық премияны тапсыру салтанаты өтті. Биылғы жылы біздің компания атынан стратегиялық коммуникациялар жөніндегі директор Махаббат Джайылғанова премия тағайындау сарапшылары кеңесінің құрамында болды.

«ПетроҚазақстан» «Алтын Жүректің» негізін қалаушы «Бауыржан» қайырымдылық қорымен жеті жылдық ынтымақтастығы тарихында көптеген жобаларды жүзеге асырды. Алайда «Алтын Жүрек» премиясының орны ерекше. Біз премия иегерлерінің жаны жомарт, кеудесі ізгілікке толы, шын мәнінде үлкен, алтын жүректі, асыл қасиеттерді бойына жиган азаматтар екендігіне қуанамыз, олардың әрқайсысы қиналғандарға қол ұшын беріп, өмірімізді сәл де болса жақсы етуге тырысады!

Біреулер барлық балалардың бақытты болуын, олардың бақытты отбасында тәрбиеленуін қалайды. Енді біреулер - ешкімге керексіз тастандылар мен жалғыз қалғандардың болмауын қалайды. Үшіншілері өмірді өзгерткісі келеді. Алайда, жылына бір рет Қазақстанның барлық алтын жүректі азаматтары бас қосатын атаулы күн бар. Алматы қаласында 27 қазан күні Абай атындағы Мемлекеттік опера және балет театрында «Алтын Жүрек» қайырымдылығы бойынша оныншы мерейтойлық ұлттық премияны тапсыру салтанаты өтті.

Жыл сайын еліміздің қайырымдылықпен айналысатын белсенді азаматтарын марапаттау туралы бастаманы «Бауыржан» қоғамдық қорының тұрақты басшысы Жұлдыз Омарбекова 2007 жылы ұсынған болатын. Содан бері «Алтын Жүрек» жан жылуын аямайтын, айналасындағыларға қамқорлық жасаудан шаршамайтын жандарға тағайындалатын бірегей, Қазақстандағы ең қайырымды марапат саналып келеді.

Премияның негізін қалаушы Жұлдыз Омарбекова: «Алтын Жүрек» - менің өмірлік ісім. Он жыл бойы мен есебі жоқ қайырымды істердің куәгері болып келемін. Мен премияның әрбір қатысушысына ризамын. Сіздердің мейірімдеріңіз бен қамқорлықтарыңыздың арқасында өміріміз аз болса жақсы әрі жарқын бола түсті!».

«Алтын Жүрек» премиясы - мыңдаған тағдырлар тарихы, қазына қоймасы ретінде адам бойындағы ең асыл құндылықтарды жинаған қайырымдылық пен мейірімділік үлгісі. Қоғам өміріне бейжай қарамай, күнделікті мейірбандығымен үлгі көрсетіп жүрген жандар ғана «Алтын жүрекке» лайық. Ұйымдастыру комитетінің мәліметтері бойынша, премия тағайындалған уақыттан бері 95 адам және компания оның лауреаттары атанса, мыңнан аса адам байқауға қатысуға өтініш берген.

Сараптамалық және Қоғамдық кеңестер номинациялар бойынша іріктеуді жүргізеді. Сараптамалық кеңестің құрамына үкіметтік емес ұйымдардың, мемлекеттік органдардың, баспасөз және бизнес саласының 20 беделді өкілі кіреді. Кеңес барлық түскен өтініштердің (биылғы жылы олардың саны 200-ге жуық болды) ішінен тек 33 марапатқа үміткерді таңдайды. Сол іріктелген үміткерлердің ішінен Қоғамдық кеңес 11 лауреатты анықтайды. Екі кеңес мүшелері де ұйымдастырушылар ұсынған барлық кандидаттардың растайтын материалдарын (қайырымдылықты анықтайтын құжаттарды, есептерді, фото және бейнематериалдарды т.б.) мұқият қарайды. Барлық процестер ашық түрде өтеді, Сараптамалық және Қоғамдық кеңес өкілдерінің көпшілік даусына ие болғандар лауреат атанады. Сондықтан ешқандай күдік болмайды.

Міне, он жыл бойы қазан айының соңында әртүрлі қалалар мен елді мекендердің тұрғындары мерекелік көңіл-күйге, махаббат пен қуанышқа бөлену үшін бір жерге жиналады. Биылғы оныншы премия да ерекше өтті: қонақтарды дәстүрлі «Жүз игі іс» фотожурналымен қарсы алған салтанатты атмосфера Опера театрына кіргеннен-ақ сезіліп тұрды. 10 жыл бойы «Алтын Жүрек» номинанттары жасаған қайырымдылық шаралары туралы келушілерге толық ақпарат беру үшін ұйымдастырушыларға бірнеше стендтер қажет болды.

Премия номинанттары мен лауреаттары сомасы 110 миллиард теңгеден жоғары болатын қайырымдылық жасады; 55 мектеп, 35 аурухана салынды және жөндеуден өтті, 20-дан аса балабақша ашылды, 5000 ардагер тұратын үйлер мен пәтерлерге жөндеу жұмыстары жүргізілді, 30 спорт мектебі салынды, ауыр сырқаты бар 3000 баланың өмірі құтқарылды.

Мерейтойлық салтанаттағы марапаттау рәсімі әрбір мыңдаған қатысушының есінде ұзақ сақталады: әсем безендірілген декорация; жүрекке жылы әуен; жылы лебіздер мен қуаныш жасы - дәл осындай сезімдердің біздің күнделікті өмірімізде жетпей жататыны сөзсіз. Премияның шарықтау сәті залда отырғандардың еріксіз көңілін босатты: оған дәлел - Қазақстанның халық әртісі Роза Рымбаеваның өзімен бірге ән айтуды армандап жүрген, Шымкенттен келген зағип қызды сахнаға шақыруы. Қыздың арманы орындалды - халық әртісімен бірге дуэтпен орындалған әннен кейін көрермендер зор қошеметпен қол соқты.

Премия лауреаттарының тарихы жан жүрегіміздің ең нәзік пернелерін басып, қайырымдылықтың әмиян қалыңдығымен емес, жүрек жылуымен өлшенетінін тағы да дәлелдеді.

Міне, сахнаға «Жетім балаларға көмек» номинациясы бойынша мүсінше алған бірінші лауреат - Рада Хайрушева көтерілді. Рада өзінің егіз ұлдарын дүниеге әкелгеннен кейін, перзентханада алғаш рет тастанды балаларды көрген сәттен бастап қайырымдылықпен айналысуға шешім қабылдады. Өзі құрған «Көмек қолы» клубы бірнеше жылдар ішінде жетім балаларды, мүгедектерді, әлеуметтік жағдайы төмен және көп балалы отбасыларын, интернаттарды және сәбилер мен қарттар үйін қолдау мақсатында жүздеген іс-шараларды ұйымдастырды. «Егер шынын айтсам, мен мұндайды күткен жоқпын. Мен осының барлығын атақ үшін жасаған жоқпын, алайда марапатқа ие болу, мен үшін, үлкен қуаныш әрі абырой. Бұл өз ісінді жалғастыру үшін және оны бұдан да жақсы етуге тырысу үшін керемет жігер берді», - деді Рада. Ол «Қазақстандағы SOS-балалар ауылы»

Н. Ким «білімге қосқан үлесі үшін» номинациясындағы марапатты алуда / Н.Ким получает награду в номинации «за поддержку образования» /
N.Kim receives award in the nomination 'For support of education'

директорының орынбасары Татьяна Мидо мен тележүргізуші Баян Есентаеваның қолынан мүсінше мен естелік диплом алды.

«Мүгедектерге көмек» номинациясының лауреаты Дүйсенғали Оспановтың өмірі қатысушылардың жүрегін тереңінен қозғады. Ер азаматтың өзі мүгедектік арбаға таңылған, бірақ ештеңеге қарамастан, белсенді өмір сүреді әрі Қостанай қаласындағы «Үміт-Надежда» қоғамдық бірлестігін басқарады. Осы кісінің арқасында Қазақстанда жүздеген жарымжан адамдардың өзіне деген сенімі мен үмітін ұялатқан арбадағы би сайысы пайда болды. Сонымен қатар 120-дан аса мүгедек оның басшылығымен жаңа кәсіптерді игеріп, өмірден өз орындарын табуға мүмкіндік алды. Дүйсенғали Оспановқа марапатты «Шұғыла» қорының құрылтайшыларының бірі Мейірхан Әбдірахманов және «Мүмкін немесе мүмкін емес» әлеуметтік фильмінің әртісі Қанағат Тасқарасв тапсырды. Марапатталушы: «осы жағдай басыма түскеннен кейін, қол қусырып отыруға болмайтынын түсіндім. Сондықтан мен қайырымдылықпен айналысуды шештім. Мен үшін ең үлкен бақыт - кеше ғана өмірден түңіліп, болашағынан күдерін үзген жандардың қуанышты жүздерін көру», - дейді.

Салтанат қонақтары үшін тағы бір жағымды жаңалық – Мынбаев елді мекенінде шағын отбасылар жатақханасы мен балалар бақшасының құрылысына инвестор ретінде қатысқан, қазақстандық спортта аты аңызға айналған, олимпиада чемпионы, балуан Жақсылық Үшкемпіров болды. Оның қолдауымен салынған екі қабатты жатақханаға 38 отбасы қоныстанса, жүз ауыл баласы балабақша есігін ашты. Заманауи үлгіде салынған балабақша барлық керек-жарақпен жабдықталған: ойын бөлмесі, медициналық пункт, асхана бар, әртүрлі үйірмелер жұмыс істейді. Бұдан басқа, кәсіпкер 300-ге жуық ауыл баласы-

на арналған дзюдо, самбо және бокс сынды спорт түрлерімен айналысатын балалар спорт мектебін салды.

Жақсылық Үшкемпіров сахнада тұрып нағыз «алтын жүректі» жан екенін тағы да дәлелдеді. Арбаға таңылған бишілердің балалар дуэти балуанның жүрегін елжіреткені сондай, ол әрқайсысына ат мінгізем деп уәде берді. «Бұл балалар бұдан да жақсы сыйлықтарға лайық» - деді спортшы.

Осы кеште мүсіншелермен және дипломдармен марапатталған біздің отандастарымыз үшін жан жылуын аямаған шетелдік азаматтар да болды. «Қазақстанның өркендеуіне қосқан үлесі үшін» номинациясы бойынша бір жарым жыл бұрын Семейде өз қаражатына полигондағы ядролық сынақтардан зардап шеккен, айықпас дерті бар науқастарға арнап хоспис салдырған Ирландия азаматшасы Фиона Коркоранға кеңес премия бөлдi. Фионамен құрылған «Чернобыльдан да маңызды іс» қоры 17 жыл бойы «Қызыл жарты ай» қоғамына көмектесіп келеді. «Он жеті жыл бұрын газет мақаласынан 40 жыл бойы жарылыстар болған Семей полигоны туралы білдім, - дейді Фиона. - Сол кезде-ақ осы өңірге көмектесемін деген шешім қабылдадым. Ирландия халқы жергілікті тұрғындардың басынан өткенін жүректеріне жақын қабылдайды. Семейге осындай хоспис өте қажет еді». Ауданы мың квадрат метр болатын ғимаратты бес жылға жуық тұрғыздық. Кең алты палата 30 науқасқа есептелген. Олар арнайы төсектермен, жүріс және мүгедектік арбаларымен толық жабдықталған. Барлық медициналық жабдықтар - Ирландиядан келген гуманитарлық көмек.

Кең ауқымды іске - көлемді марапат. «Алтын Жүрек» мерейтойлық премиясының жылдың қайырымды адамы бүкіл Қазақстанға танымал, бірнеше жыл бұрын «Мейірбандар клубы» негізін қалаған Гүлмира Әбдірашева болды. Бүкіл Қазақстан бойынша оның филиалдарында қазір жетімдерді, қарттар мен мүгедектерді қолдау мақсатындағы іс-шараларды тұрақты түрде ұйымдастыратын 130 мыңға жуық волонтер істейді. Мейірбандар қатарына тілек білдіргендердің барлығы да кіре алады, себебі іріктеудің басты белгісі - бұл қоғамға пайдалы болу ниеті. Мүсіншені Гүлмира Қазақстанның еңбек сіңірген әртісі Майра Ильясова мен 2013 жылғы Премия лауреаты Бауыржан Оспановтың қолынан алды.

«Алтын Жүрек» мерейтойлық премиясымен марапаттау салтанаты мейірбан демеушілер мен меценаттардың қолдауымен өтті. Солардың бірі - ұзақ жылдар бойы демеушілік көрсетіп келе жатқан «ПетроҚазақстан» компаниясы. «Жыл ұйымы» номинациясында «Metall Prom Group» компаниясына премия тапсырып тұрып, «Махаббаттың бір ғана етістігі бар: беру, - деді компанияның вице-президенті Бақытжан Исенғалиев. - Біз бүгін осы залда жарым адамдарға өздерінің алтын жүректері мен жанын берген жарқын бейнелерді көріп отырмыз. Біздің қоғам мейірбандық пен сүйіспеншіліктің үлкен қорына ие - бүгін біздің көз алдымызда өтіп жатқан шараны соның дәлелі десе болады. Тек біздің барлығымыз, біздің бүкіл халық осы премияға үміткер болса екен деген тілек бар!».

Мақала 2016 ж. №6 Petroleum журналында жарияланған

БИБИГҮЛ ТӨЛЕГЕНОВА – БІРНЕШЕ БУЫННЫҢ МАХАББАТЫ МЕН МАҚТАНЫШЫ

«Қазақтың бұлбұлы» атанған Бибигүл Ахметқызы Төлегенова өзінің 60 жылдық еңбек жолында өнерді бағалай білетін бірнеше ұрпаққа өзінің керемет, ғажайып дауысын сыйлап келді. Бұл - шын мәнінде, талассыз беделге және бүкілхалықтық құрметке ие болған, еліміздегі жоғары өнердің дамуына шексіз үлесін қосқан нағыз аңыз адам.

Бибигүл Төлегенованың халықаралық вокалистер байқауы - өз тарихында көптеген жаңа есімдерді әлемге әйгілі еткен, біздің еліміздегі жалғыз кәсіби вокал байқауы. Байқау мақсаттарының бірі - жас ұрпақты адамгершілікке және эстетикаға тәрбиелеу, жастардың классикалық және халық музыкасының асыл қазыналарына деген сүйіспеншілігін ояту, сонда ғана ол қазақ классикалық өнерінің беделін арттырады. Вокалистер байқауы жоғары өнер әлеміне шығаратын баспалдақ тәрізді, себебі осы байқаудың лауреаттары дүние жүзі бойынша опера сахналарында сұранысқа ие әрі олар біздің елімізді лайықты түрде әлемге таныстырып жүр.

Алматы қаласында 19-26 қыркүйек аралығында өткен Бибигүл Төлегенованың VIII халықаралық вокалистер байқауы Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 жылдығына және Алматы қаласының 1000 жылдығына арналды. Байқауға Қазақстанның түпкіртүпкірінен, сондай-ақ Қырғызстан, Өзбекстан, Әзербайжан, Башқұртстан, Литва, Ресей Федерациясы, Германия, Чехия, Монғолия, Болгария сынды елдерден 65 өнерпаз қатысты. Байқауға қатысушылардың аумағы жылдан жылға ұлғайып келеді. Бәйгеге түсушілерге қойылған шарт: туған жылдары 1984 және 1997 жылдардың 1 қазаны аралығында болуы тиіс болды. Байқау іріктеу және финал турынан тұрды. Барлық тыңдалым жария түрінде өтті.

Михаил Мунтян, КСРО халық әртісі, байқау қазылар алқасының мүшесі (Молдова): «Мен Бибигүл Төлегенова сияқты жұлдыздың Қазақстанда тұратынына, байқаулар ұйымдастырып, тыңдаушыларын қуантып жүргеніне қызыға да, қызғана да қараймын».

Финалға 12-14 қатысушы жолдама алды. Вокалдық байқау әрқашан әдемі әрі әсерлі өтеді, опера жанрының жас әншілерінің өнерін халықаралық беделді, танымал қазылар бағалайды. Бибигүл Төлегенова өзінің бір сұқбатында: «Жеңімпаздарды қазылар алқасының мүшелері анықтайды. Ал байқау қазылары - халықаралық деңгейдегі тұлғалар. Мен олардың пікірлеріне ешқандай да әсер ете ал-

маймын және байқауға «мынау менікі» деген қағидатпен қатыстырмаймын. Шетелдік сарапшылар, қазылар алқасы біздің балалардың кең дауысы мен музыкалық мүмкіндіктеріне таң қалады, әрине бұл бізді қуантады. Бұл мемлекетіміздің беделін арттырады. Сүндет Байғожин, Медет Чотобаев, Наталья Мизюк сынды қазақстандықтар - Италия, Франция, Швейцария, Австрия елдерінің үлкен опера сахналарында сұранысқа ие болып жүрген әншілер. Байқағаным, осы конкурстан кейін қатысушыларға ерекше бір күш - жаңа қанат біткендей болады» - деген еді.

Әрбір қатысушы өзінің орындауына шығармашылық талдау жасайды және кәсіби шебер мамандардың кеңесін алады. Қазылар алқасының төрайымы - КСРО халық әртісі, Социалистік еңбек ері, КСРО және Қазақстан Мемлекеттік премияларының лауреаты, академик Бибигүл Төлегенова. Ол қатысушылардың ешбір фонограммасыз, тек концертмейстердің сүйемелдеуімен бірнеше күрделі, кең ауқымды классикалық шығармаларды орындайтынын баса айтты.

Биылғы жылы байқаудың ұйымдастырушылары ҚР Мәдениет және спорт министрлігі және Алматы қаласы әкімдігі болды. ҚР Мәдениет және спорт ҚР вице-министрі Ғалым Ахмедьяров пресс-конференцияда былай деді: «Байқау дүние жүзіне таны-

Бибигүл Төлегенова өзі туралы өмірбаяндық кітабының авторы И.Серкебаевамен бірге / Бибигүл Төлегенова с автором книги И.Серкебаевой / Bibigul Tulegenova with author of book I.Serkebayeva

Бибігүл Ахметқызы Төлегенова 1929 жылы 16 желтоқсанда Семей қаласында дүниеге келген. Ол - кеңестер одағының және қазақ опера әншісі (лирика-колоратуралық сопрано), Абай атындағы Қазақ мемлекеттік академиялық опера және балет театрының солисі, КСРО халық әртісі, профессор, тарихта ең соңғы рет КСРО ең жоғары дәрежесі - «Социалистік Еңбек Ері» атағын иеленген адам.

Өзі еңбек еткен жылдары әнші әлемнің 40 елінде, қазіргі заманның аса көрнекті дирижерлері мен үздік оркестрлердің сүйемелдеуімен өнер көрсетті. Бибігүл Ахметқызының репертуарында классикалық шығармалар ғана емес, дүние жүзіне насихаттауға тұратындай қазақ музыкасының үздік үлгілері де болды.

Марапаттары мен атағы

Қазақ КСР халық әртісі (1959); КСРО халық әртісі (1967); КСРО мемлекеттік премиясы (1970); К.Байсейітова атындағы Қазақ КСР мемлекеттік премиясы (1966); екі Ленин ордені (1976, 1991); Еңбек Қызыл Ту ордені (1959); Социалистік Еңбек Ері (1991); Отан ордені (2000).

Қазақстан Республикасы Президентінің жеке алтын белгісі (1999); «Қазақстанның музыка өнеріне қосқан үлесі үшін» номинациясында «Жыл адамы» (2001); «Тарлан» тәуелсіз жалпы ұлттық премиясы («Музыка» бөліміндегі «Үлесі үшін», «Қазақстан меценаттары клубы», 2001); Қазақстан жұлдыздары аллеясындағы жеке жұлдыз (2002); Гуманитарлық қызмет саласындағы мемлекетаралық «Достық жұлдыздары» премиясы (ТМД қатысушылары мемлекеттерінің гуманитарлық ынтымақтастығы бойынша кеңес, 2014); Астана қаласының құрметті азаматы (1999); Шығыс Қазақстан облысының құрметті азаматы (2011); Алматы қаласының құрметті азаматы (2012).

У.Қарабалин KAZENERGY марапатын Б.Төлегеноваға тапсыруда / У.Қарабалин вручает награду KAZENERGY Б.Түлегеновой / U.Karabalin gives KAZENERGY award to B.Tulegenova

мал болды және шығармашылық салада ең маңыздылардың бірі болып саналады. Оның барлық лауреаттары бүгінгі күні әлемдік сахна мен театрлардың жетекші солистері. Әрбір жаңа байқау көптеген жас әншілер мен вокалистерге жол ашады.

Мұндай кең ауқымды мәдени жобаға үлкен қолдау қажет, биылғы жылы оны байқаудың тұрақты демеушісі «ПетроҚазақстан» көрсетті. Бибігүл Ахметқызы өзі атап өткендей: «Мені және «ПетроҚазақстанды»

ынтымақтастығымыздың көп жылдық тарихы біріктіреді. Бұлар Халықаралық вокалистер байқауының демеушілері, біз өзіміздің туысымыздай боп кеткен осы компанияға өте ризамыз!».

Осы сәтті пайдалана отырып, Бибігүл Ахметқызын Қазақстан Тәуелсіздігі күнімен тұспа-тұс келген туған күнімен құттықтағымыз келеді. Зор денсаулық, ұзақ ғұмыр тілей отырып, Қазақстан мәдениетін дамытуға қосқан шығармашылық үлесі үшін шексіз ризашылығымызды билдіреміз!

«ПЕТРОҚАЗАҚСТАН» VI КОРПОРАТИВТІК СПАРТАКИАДАСЫ

24-25 қарашада Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 жылдығына және Құмкөл кен орнын игерудің 30 жылдығына арналған «ПетроҚазақстан» VI Корпоративтік Спартакиадасы болып өтті.

Корпоративтік спартакиада - компания қызметкерлері үшін «ПетроҚазақстан» өмірінде дәстүрлі және көптен күтілген жарқын спорт мерекесі. Биылғы жылда ол Қызылордада, «ПетроҚазақстан» спорт кешенінде өтті.

Спорт жарыстарына 4 команда қатысты: «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ, «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС, «Қазгермұнай» БК» ЖШС және «СНПС Ай Дан Мұнай» АҚ. Спорттық іс-шаралар бағдарламасына мини-футбол, үстел теннисі, бадминтон, шахмат және бильярд бойынша жарыстар кіріп, оларға 60-тан астам қызметкер қатысты.

Жарысқа қатысушыларды компания басшылығының атынан ПҚҚР Басқарма Төрағасы Цинь Хунвэй құттықтап, адал ойын мен жарқын жеңістер тілеп: «Спорт адамда тек спорт алаңшасында ғана емес, сонымен қатар кәсіби қызметте де жеңістерге жетуге көмектесетін ең үздік қасиеттерді: мақсаттылықты, батылдықты, ұйымшылдықты тәрбиелейді», - деп атап өтті.

ПЕТРОҚАЗАҚСТАН-2016 СПАРТАКИАДАСЫНЫҢ ТУРНИР КЕСТЕСІ

№	Командалар	Спорттың мынадай түрлері бойынша алынған орындар					Жиналған баллдардың саны	Орындар
		Футбол	Бадминтон	Стол теннисі	Бильярд	Шахмат		
1	«ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ	2	1	2	1	1	7	I
2	«Қазгермұнай БК» ЖШС	1	2	1	2	3	9	II
3	«ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС	3	4	3	3	4	17	III
4	«СНПС Ай Дан Мұнай» АҚ	4	3	4	4	2	17	IV

Спорттық құмарлық, жеңіске деген тынбас талпыныс, корпоративтік ауызбіршілік және қолдау командалық ойын түрлерінде бірінші орында болды; шахмат және бильярд

бойынша жарыс алаңшаларында байсалдылықты, байыптылықты, әр қимылдың орындылығын байқауға болатын еді. Мини-футбол бойынша сайыстар, өзінің техникалық си-

«ПетроҚазақстанның» VI Спартакиадасының ойыншылары / Участники VI Спартакиады «ПетроКазakhstan» / Participants of VI PetroKazakhstan Olympics

«Спартакиада мен үшін – денсаулық, достық және ауызбіршілікті білдіреді. Біз біртұтас организм ретінде әрекет етуді үйренеміз. Біз бірге кез келген қиыншылықтарды еңсеруге және жоғары нәтижелерге қол жеткізуге қабілетті екенімізге көз жетті!»

**Ли Чуньюй, жетекші инженер,
бадминтон бойынша жеңімпаз,
ПҚҚР**

«Салауатты өмір салтын насихаттаумен қатар Спартакиаданың ең жақсы жағы ол адамды шынықтырып, жетілдіреді. Бұл спортта, жұмыста және жалпы өмірде керек екені сөзсіз.

Қиын-қыстау заманға қарамастан, осы спорттық шараны өткізуге мүмкіндік берген «ПетроҚазақстан» басшылығына алғысымызды білдіреміз. Спартакиада бізге жаңа күш беріп, көңілімізді көтеріп, компанияның дамуына ары қарай үлес қосатындай әсер берді!»

Талғат Қайырбеков, аға инженер, футбол және теннис жарыстарының мүшесі, ПҚОП

«CNPC Ай Дан Мұнай» АҚ командасы біздің іскер серіктесіміз - «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» компаниясының корпоративтік спартакиадасына тұңғыш рет қатысып отыр. Біз спорт пен салауатты өмір салтын насихаттау бойынша бастаманы қолдауға қуаныштымыз және ұйымдастырушылар мен компания басшылығына осындай мүмкіндік бергендері үшін алғысымызды білдіреміз».

**Нұрлан Алиев, Вице-президент,
«CNPC Ай Дан Мұнай» АҚ**

«Жылдық Спартакиада өткізу дәстүр спорттық рухтан шабыт алып, өз компаниясының намысын қорғау үшін сайысқа түсуге әзір жандарды бір аренада жинайтынымен тамаша. Өткен Спартакиадада ойындар басталған сәттің өзінен бастап, мәреге дейін ерекше, мерекелік рай байқалды, өйткені бұл ойындар Қазақстан Тәуелсіздігінің 25 жылдығына және Құмкөлдік 30 жылдығына арналған болатын. Бәрі де жоғары деңгейде өтті, ұйымдастырушылар әр қатысушы мен көрерменнің ойындарда реттілікті және жайлылықты сезінуіне күш салды және оған қол жеткізді. Осындай абыройлы ұйымдастыру деңгейі үшін ризашылығымызды білдіреміз және Спартакиаданы дәстүрлі жылдық негізде өткізуге бастаманы қолдағанды қалаймыз!»

**Мелс Ким, мұнай дайындау қондырғысының операторы,
үстел теннисіндегі жеңімпаз,
«Қазгермұнай БК» ЖШС**

паттамалары жағынан «үлкен футболдан» айырмашылығына қарамастан, бойдағы алау мен ойында күрделі мезеттердің туындау жиілігі жағынан одан ешбір кем түспеді. Әр команданың жеңіске жетуге ынтасы керемет болды!

Мұндай жарыстарда жеңілгендер болмайды, тек көшбасшылар мен бұл кезекте жолы болмағандар ғана болады... Бұл жолы «ПетроҚазақстан» Кубогы енді міне бесінші рет жалпы командалық есепте өзінің чемпиондық атағын дәлелдеп отырған «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ командасына табысталды.

Спорт жарыстарының сөзсіз қайтарымы ретінде тек спортта ғана емес, сонымен қатар жұмыста да

табысқа және жаңа жеңістерге бағыт беретін позитивті серпінді атауға болады. «Тіршілікті қозғалыспен көркемдейміз!» - «ПетроҚазақстан» үлкен отбасының рухтың және ұмтылыстардың біртұтастығын паш ете отырып, өзінің корпоративтік мәдениетін дамытуға және нығайтуға ұмтылғанда оның ұстанымын бәрінен де жақсы білдіретін компанияның слоганы!

Орайды пайдалана отырып, біздің Спартакиаданы қолдайтын және оған қатысатын компанияларға: «CNPC Ай Дан Мұнай» АҚ, «ҚазГермұнай» БК» ЖШС, «Торғай-Петролеум» АҚ барлық әріптестерімізге шынайы ризашылығымызды білдіреміз.

ОҚИҒАЛАР КҮНТІЗБЕСІ

Маусым

1-30 маусым - CNPC компаниясы ҚЕҚОҚ бойынша «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» компаниясында жұмыскерлердің ҚЕҚОҚ мәселелерінен хабардар болуын жақсартуға, басшылықтың барлық деңгейінде ҚЕҚОҚ мәдениетін әрі қарай дамытуға, CNPC барлық еншілес компаниялары мен бірлескен кәсіпорындарындағы басқару жүйесін одан әрі жетілдіруге бағытталған айлық өткізді.

1 маусым - 30 қыркүйек - «ПҚОП» ЖШС «Аман» еңбекті қорғау және қауіпсіздікті басқарудың біріктірілген жүйесін» енгізудің 2-кезеңі аясында бірқатар жұмыстар жүргізді. Аталған жоба ROMINSERV компаниясымен бірге іске асырылады және еңбек қауіпсіздігі мәдениетін арттыруға, жазатайым оқиғалардың алдын алуға, активтердің сақталуын қамтамасыз етуге және еңбекті қорғау саласындағы жетекші мұнай-газ компанияларының деңгейіне қол жеткізуге бағытталған.

Шілде

17 шілде - «ПҚОП» ЖШС базасында қорытындысы желтоқсан айында шығатын еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша ОҚО кәсіпорындарының байқауы басталды.

27 шілде - компания қамқорлығына алынған «Арай-Санрайз» балалар демалыс лагері өзінің 20 жылдық мерейтойын атап өтті. Атаулы мереке күні лагерьде салтанатты іс-шара ұйымдастырылды, оған бас демеуші - «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресурсиз» АҚ және білім беру мекемелерінің өкілдері қатысты.

Тамыз

19 тамыз - «ПҚОП» ЖШС-да 13 маусым мен 13 шілде аралығында өткен «Үздік мамандық иесі-2016» байқауы жеңімпаздарын марапаттауға арналған салтанатты кеш өтті.

21 тамыз - ҚР әртүрлі облыстары мен көршілес елден келген 21 команда қатысқан жас геологтардың IV Қазақстандық ашық дала олимпиадасында сынға түскен Қызылорда облысының жас геологтары 5-ші орынға ие болды. «ПҚҚР» АҚ қаржылық қолдау көрсетіп,

«Аман» жобасы бойынша іскери жиын / Рабочее совещание по проекту «АМАН» /
Workshop on the "AMAN" project

қызылордалықтардың олимпиадаға қатысуына мүмкіндік берді, компания керек-жарақтарды және қолданбалы геологиялық материалдарды сатып алуға, жол шығындарына демеушілік жасады.

22 тамыз - «ҚазМұнайГаз» МК АҚ мұнай және газ өңдеу жөніндегі аға вице-

22 тамыз ҚР Премьер-министрі К.К.Мәсімов ШМӨЗ жаңғырту жобасын жүзеге асыру барысымен танысу мақсатында ОҚО-дағы «ПҚОП» ЖШС іссапармен келді. Қазақстандағы мұнай өндіретін зауыттарды жаңғырту бойынша үкіметтік бағдарламаға енген ауқымды жобаны жүзеге асыру барысы туралы Премьер-министрге хабарланды. ҚР Премьер-министрі зауытты жаңғырту жобасын іске асыру барысында белгіленген жоспарларды уақтылы және сындарлы шешу үшін бірқатар тапсырмалар берді. «Шымкент МӨЗ жаңғырту және қайта құру» жобасын жүзеге асыру 2011 жылы басталып, 2017 жылдың соңына қарай аяқтау белгіленген. Қазақстандағы барлық үш МӨЗ жаңғырту 2018 жылы ҚР автомобиль отыны нарығындағы импортты алмастырады деп жоспарланған.

президенті Д.С.Тиесовтың төрағалығымен «Шымкент МӨЗ жаңғырту және қайта құру» жобасын жүзеге асыру барысы туралы көшпелі жиын өтті. Оған ҚМГ, ПҚОП, СРЕСС басшылары және мердігер ұйым өкілдері қатысты.

23 тамыз - «Мектепке жол» республикалық акциясы аясында қамқорлықтағы «Шапағат» мүгедек балаларға арналған орталықта салтанатты түрде түлектерге кеңсе тауарларымен жасақталған оқушы сөмкесі мен мектеп формасын сыйлады. Сонымен қатар орталыққа компания қызметкерлері жинаған қаражатқа сатып алынған мүгедектерге арналған екі арба берілді. «Мектепке жол» акциясы аясында қалалық білім бөлімімен бірге тұрмысы төмен отбасыларға кеңсе құрал-жабдықтарымен толық жасақталған барлығы жүз оқушы сөмкесі тапсырылды.

26 тамыз - «Арай-Санрайз» балалар демалыс лагерінде 1998 жылдан бері өтіп келе жатқан ПҚҚР кубогы үшін футболдан жыл сайынғы облыстық балалар турниріне қатысушыларды марапаттауға арналған шара өтті. Жарысқа тоғыз команда қатысты және тоғыз жыл бойы қатарынан Қызылорда облысы командасы бірінші орынға ие болып келеді.

26 тамыз - «Мектепке жол» республикалық қайырымдылық акциясы аясында және ҚР Тәуелсіздігінің 25 жылдығына орай «ПҚОП» ЖШС Шым-

кент қаласындағы №99 орта мектебінің көп балалы отбасында тәрбиеленіп жүрген 45 оқушысына мектеп формасын алу үшін қаражат бөлді.

29-31 тамыз - Құмкөл және ҚАМ кен орындарында облыстық филармония әртістерінің қатысуымен мерекелік концерт өтті. Бірқатар қызметкерлерге «ҚазМұнайГаз» МК құрмет грамоталары, Энергетика министрлігінің, Қызылорда әкімінің, «ПетроҚазақстан» президентінің алғыс хаттары салтанатты түрде тапсырылды.

Қыркүйек

2 қыркүйек - Н.Бекежанов атындағы облыстық қазақ музыкалық драма театрында ҚР мұнай-газ кешені қызметкерлері күні мен Құмкөл кен орнының өндірістік игерілгеніне 30 жыл толуына арналған салтанатты жиын өтті. Сала ардагерлері және ПҚҚР үздік қызметкерлер тобы алғыс хаттармен, «Құмкөл кен орнына 30 жыл» төсбелгісімен және басқа да ерекшелік белгілерімен марапатталды.

8 қыркүйек - Құмкөл кен орнының өндіріс ретінде игерілгеніне 30 жыл толуы аясында «ПетроҚазақстан» спорт кешенінде компания ардагерлерін құттықтап, өндіріс озаттарын марапаттау рәсімі өтті.

9 қыркүйек - ПМХЗ-да өткен 2016 жылға арналған ЕТҮ және ҚМГ ӨМ ком-

2 қыркүйек күні Шымкентте Мұнай-газ саласы қызметкерлері күніне орай өндіріс жөніндегі вице-президент Ван Лицзюнь, АҚМЖПБ департамент директоры Г.Әшірбаева және техникалық директор Р.Жанғабылов «ПҚОП» ЖШС басшылығы атынан барлық зауыт қызметкерлерін кәсіби мерекелерімен құттықтап, ерекше көзге түскендерге құрмет грамоталарын, алғыс хаттарды және басқа да озаттық белгілерін салтанатты түрде тапсырды.

Сонымен, ҚР мұнай-газ және энергетика кешенінің дамуына өз еңбегімен кәсіби үлесін қосқан №2 цехтың басшысы Н.Аханов KAZENERGY Ассоциациясының медалімен, көбікпен өрт сөндіру телімінің басшысы Е.Базарқұлов ҚР ЭМ мұнай-газ саласындағы еңбек сіңірген қызметкері төс белгісімен марапатталды. ҚР Конституциясы күні және ҚР мұнай-газ саласы қызметкерлері күніне орай мұнай-газ саласының дамуына қосқан жеке үлесі үшін ТКБ тауар операторы С.Альтеев «ҚазМұнайГаз» МҚ АҚ естелік белгісімен, ал ТКБ қюшысы Н.Сүйеубеков жемісті еңбегі және мұнай-газ саласын қалыптастыруға қосқан үлесі үшін «ҚМГ» МК АҚ құрмет грамотасымен марапатталды.

ҚР Энергетика министрлігінің алғыс хатымен директордың инжиниринг департаменті жобалары және жобаларды басқару жөніндегі орынбасары Цзян Ботао марапатталды. Кәсіби шеберлігі мен мінсіз еңбегі үшін «Самрұқ-Қазына» АҚ құрмет грамотасына қюшы Б.Құтынбетов ие болды, химиялық талдау бөлімінің лаборанты Г.Бибалаева жоғары кәсіби деңгейі мен өзісіне шынайы берілгендігі үшін KAZENERGY алғыс хатымен марапатталды, ал №2 цехтың технологиялық қондырғыларының аға операторы Е.Ермахамбетов көп жылғы мінсіз еңбегі және мұнай-газ саласының дамуына қосқан жеке үлесі үшін KAZENERGY құрмет грамотасына ие болды.

«ПетроҚазақстан Ойл Продактс» компаниясының барлық марапатталған қызметкерлерін шын жүректен құттықтап, жаңа өндірістік табыстарға қол жеткізулеріне тілектеспіз!

паниясы топтарының қаржылық-шаруашылық қызметі бойынша ұйымдастырылған жиналысқа ПҚОП қатысты.

19-26 қыркүйек - Алматы қаласында Бибігүл Төлегенованың ұйымдастыруымен VIII Халықаралық во-

калистер байқауы өтті. «ПетроҚазақстан» компаниясы ҚР мәдениет пен өнер жобаларына қолдау көрсету бағдарламасы аясында осы байқаудың бұрынғы серіктесі болып табылады.

22 қыркүйек - «ШМӨЗ жаңғырту және қайта құру» жобасын жүзеге асыру бары-

Мұнайшылар күні құрметіне марапатталған ПҚОП қызметкерлері / Сотрудники ПҚОП, получившие награды в честь Дня нефтяника / PKOP employees received awards on the Oilman's Day

сымен танысу мақсатында CNPC аға вице-президенті Шэнь Диянчэнь мырзаның басшылығымен CNPC акционері «ПҚОП» ЖШС келді.

23 қыркүйек - «ПҚОП» ЖШС басшылығы зауыттың еңбек ұжымымен кездесті. Кездесу барысында 2016 жылдың бірінші жарты жылындағы кәсіпорынның қаржылық-шаруашылық қызметі бойынша атқарылған жұмыстары туралы есебі тыңдалып, екінші жарты жылдықтағы жо-спарларымен танысты.

29 қыркүйек - «ПҚОП» ЖШС басшылығы мен барлық департамент өкілдерінен тұратын арнайы комиссияның шешімімен шәкіртақы бағдарламасы аясында «ПҚОП» ЖШС қызметкерлерінің асырауындағы 48 балаға және сырттай оқитын 30 қызметкерге оқу ақысын төлеу үшін қаржылай көмек көрсетілді.

Қазан

7 қазан - «ПҚОП» ЖШС цехаралық зауыт спартакиадасының қорытындысы негізінде бірнеше спорт түрлері бойынша жеңімпаздарды кубоктармен және ақшалай ынталандыру сыйлықтарымен марапаттауға арналған салтанатты шара өтті.

10 қазан - 9 қараша - ПҚОП жоспарлы күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін технологиялық желі тоқтатылды, оның кестесі ҚР Энергетика министрлігімен келісілді. Жүргізілетін жөндеу жұмыстары зауыттың өндірістік қызметін жақсартуға, кәсіпорынның сапалы және үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін қауіпсіздікті және жабдықтардың сенімділігін арттыруға бағытталған. Барлық жоспарлы жөндеу жұмыстары 3 тәулікке алға шығып, 9 қараша күні аяқталды.

21 қазан - Қызылорда облысы Қазалы ауданындағы қамқорлыққа алынған «Шапағат» мүмкіндігі шектеулі балалар орталықтағы тәрбиеленушілерінің арасында жыл сайынғы спартакиада өтті. Спартакиада қатысушыларына «ПҚҚР» АҚ атынан спорттық киімдер тапсырылды.

27 қазан - Алматы қаласында «ПетроҚазақстан» компаниясы 7 жыл бойы қолдау көрсетіп келе жатқан «Алтын Жүрек» қайырымдылығы бойынша Х мерейтойлық ұлттық премияны тапсыру салтанаты өтті. Биылғы жылы біздің компания премия тағайындау сарапшылар кеңесінің құрамында болды.

«ПетроҚазақстан» компаниялар тобындағы және «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС 2016 жылдың 3-тоқсаны бойынша «Ықтимал қауіпті оқиғалар, қауіпсіз емес жағдайлар/әрекеттер туралы хабарлағаны үшін қызметкерлерді ынталандыру бағдарламасы» жеңімпаздары туралы ақпарат.

«ПҚОП» ЖШС бойынша қызметкерлерді ынталандыру жөніндегі комиссия 15.08.2016ж. сапасыз дәнекерлеу нәтижесінде пайда болған №1 П-102 форсункаға апаратын отындық мазут желісінің дәнекерлеу тігісіндегі тесікті байқағанын хабарлағаны үшін С-100 №1 цехтың аға операторы Б.Абубакировты көгермелеу туралы шешім шығарды. Жоғары қатерлі аталған әлеуетті қауіпті жағдай зауыттың технологиялық жабдықтарының бұзылуына, жарылуына және жануына әкелуі мүмкін еді.

Қараша

3-4 қараша - «ПҚОП» ЖШС 9 айдағы және 2016 жылдың 4-тоқсанындағы қаржылық-шаруашылық қызметі және МӨЗ жаңғырту жобасын жүзеге асы-

ру бойынша нәтижелерді талқылауға арналған ЕТУ және ҚМГ-ӨМ көшпелі отырысы өтті.

9 қараша - ҚМГ-ӨМ Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 жылдығына арналған шаралары аясында «ПҚОП» ЖШС өндірістік қызмет жұмыскерлері Шымкент қаласындағы химиялық-биологиялық бағыттағы Назарбаев зияткерлік мектебіне барды. Онда «ПҚОП» ЖШС ел экономикасына қосқан үлесі, Тәуелсіздік жылдарындағы кәсіпорынның дамуы туралы дәріс оқылды. Осы кездесудің мақсаты - оқушылардың қызығушылығы мен мүмкіндіктерін ескере отырып, мектеп түлектеріне кәсіптік бағдар бойынша көмек қолын созу, сондай-ақ жастарды ұлтжандылыққа тәрбиелеу.

24-25 қараша - «ПетроҚазақстан» бөлімшелері - ПҚҚР және ПҚОП, «Қазгермұнай» БК» ЖШС және «CNPC - Ай Дан Мунай» АҚ арасында спорттың бес түрі: футбол, үстел теннисі, бадминтон, шахмат және бильярд бойынша «ПетроҚазақстан-2016» дәстүрлі Спартакиада өтті. Биылғы жылы Спартакиада-ны ұйымдастырушы «ПҚҚР» АҚ болды.

Желтоқсан - бұқаралық ақпарат құралдары өкілдері мен әлеуметтік жобалар бойынша компания серіктестерінің қатысуымен стратегиялық коммуникациялар корпоративті департаменті жыл сайынғы кездесулерді ұйымдастыру жо-спарланды.

Вице-президент ПҚҚР Б.Көшербаев мұнай-газ өндіру бөлімінің инженері Ж.Кенбаеваны марапаттауда / Вице-президент ПҚҚР Б.Көшербаев награждает инженера отдела добычи нефти и газа Ж.Кенбаева / PPKR Vice-President B.Kusherbayev awards Oil & Gas production Engineer Zh.Kenbayeva

ПОЗДРАВЛЕНИЕ РУКОВОДСТВА

Уважаемые коллеги, сотрудники «ПетроКазахстан»!

Последние пару лет в условиях низких цен на нефть мировая экономика находится в непростом состоянии, и компании по всему миру, будь то США, Китай или Казахстан, прилагают усилия по оптимизации бизнеса. Наша компания - не исключение.

Несмотря на все сложности, мы продолжаем работу по дальнейшему развитию инфраструктуры на месторождениях компании и улучшению показателей по БОТОС. Один из важнейших принципов в нашей компании - безопасность превыше всего, как и прежде, соблюдается неукоснительно. Этому способствовали тренинги по БОТОС для сотрудников компании, плодотворная реализация внедренных программ и наши усилия по планомерному повышению уровня соблюдения норм безопасности среди наших подрядчиков.

«ПетроКазахстан» также неизменно выполняет взятые на себя обязательства по развитию регионов своей деятельности, внося свой вклад в реализацию необходимых для области социальных проектов, направленных на улучшение инфраструктуры региона, повышение уровня благосостояния ее жителей.

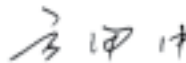
Юбилейный 2016 год очертил очередную веху развития «ПетроКазахстан» - 30-летие с начала промышленного освоения месторождения Кумколь, совпавший с 25-летием Независимости Республики Казахстан. Для нас очень важно, что заслуги ветеранов и сотрудников ПККР были отмечены на республиканском уровне медалями, почетными грамотами и нагрудными знаками от Министерства нефти и газа РК, ФНБ РК «Самрук-Қазына», акционеров компании: АО НК «КазМунайГаз» и CNPC. Еще раз от лица руководства поздравляю всех первопроходцев и коллег с Кумколя!

Наша общая цель - создавать лучшее будущее! Эта достойная цель требует от нас большой сплоченности, упорства и терпения. Многие из вас стали свидетелями трудных времен для компании, а также ее успехов и достижений, но во все времена руководство компании, наши акционеры прилагали все усилия по поиску новых запасов для обеспечения стабильного производства, выполнения своих социальных обязательств и улучшения благосостояния сотрудников компании.

И я уверен, что благодаря главной ценности компании - вам, ее сотрудникам, мы сможем двигаться вперед, успешно осуществляя задачи, поставленные перед нами, вместе преодолевая эти непростые для всех времена.

Желаю крепкого здоровья, мира в ваших домах, оптимизма и хорошего настроения вам и вашим близким! Пусть новый год будет полон радостных событий, счастья и добрых пожеланий!

Фан Цзячжун
Президент и Главный исполнительный директор ПКК,
Президент ПККР

Уважаемые сотрудники «ПетроКазахстан Ойл Продактс» и наши коллеги по группе компаний «ПетроКазахстан»!

Позвольте поздравить вас с 25-летием Независимости Республики Казахстан и наступающим Новым годом!

Подводить итоги в конце года - это традиция. Мы рады отметить, что благодаря слаженной работе всего нашего коллектива, показатели соответствуют плановым.

Сейчас мы реализуем масштабный проект, имеющий огромное значение не только для нас с вами, но и для всей страны в целом - Проект модернизации НПЗ. Мы стоим на пороге больших изменений, которые создадут прочную основу для дальнейшего роста благосостояния заводчан. В реализацию этого проекта уже вложено много сил и труда каждого из вас, но именно он позволит нам ощутить еще большую гордость за родное предприятие, с выпуском новых видов продукции, с повышением экологичности производства и с все возрастающим вкладом в развитие экономики региона и страны. Забота об окружающей среде всегда на особом месте в нашей компании, и буквально на днях наш НПЗ получил очередное подтверждение высокого качества своей работы - Премию «Парыз -2016» за вклад в экологию.

Следующий год ставит перед нами новые задачи и предстоит еще большая работа. Но без всяких сомнений, с такой командой, как в «ПетроКазахстан», любые проекты нам по плечу!

Желаем счастья и здоровья вам и вашим близким, исполнения желаний и отличного настроения в наступающем году!

Цзян Ши
Президент ПККОП

Аскар Турисбеков
Первый Вице-президент ПККОП

НОВЫЕ НАЗНАЧЕНИЯ В РУКОВОДСТВЕ «ПЕТРОКАЗАХСТАН»

Представляем вашему вниманию новых топ-менеджеров, недавно присоединившихся к команде «ПетроКазахстан». Прекрасное образование и богатый опыт работы, в том числе на руководящих должностях, несомненно, придадут новый импульс успешному развитию компании.

Поздравляем с новыми назначениями и желаем успешной работы на благо компании!

Руководителем Алматинского филиала «ПетроКазахстан Оверсиз Сервисез Инк.» назначен **г-н Чжан Пинчжань**, имеющий большой опыт работы в компании CNPC. В 2013-2016 годах г-н Чжан занимал должность заместителя главного экономиста, как представитель акционеров, в CNPC Казахстан, а в 2010-2013 годах являлся директором по бизнес-планированию и заместителем главного экономиста. С 2001 по 2010 годы он работал директором департамента планирования в инженерно-строительном бизнес-подразделении головного офиса CNPC.

Г-н Чжан получил образование в Университете Хьюстона в США и степень MBA в бизнес-школе Бауэра. В его копилке - степень доктора технических наук в нефтяной инженерии, полученная в Китайском университете Нефти, г.Пекин, а также степень магистра инженерно-технических наук в сфере разведочного бурения, полученная в Цзилинь университете.

Должность Вице-президента по маркетингу и логистике занял **г-н Инь Сянцин**, кандидат технических наук, окончивший РГУ нефти и газа им.Губкина по специальности разработка нефтяных месторождений.

Г-н Инь уже более 20 лет работает в системе CNPC. Он успешно осуществлял трудовую деятельность, работая начальником департамента закупок и сбыта нефтепродуктов в CNPC Казахстан в Пекине в 2015-2016 гг., заместителем генерального директора по сбыту нефти и нефтепродуктов АО «СНПС - Актобемунайгаз» в 2009-2015 гг., заместителем генерального директора ООО «СИНОПЕТРО Инвестиционная компания» г.Москва в период с 2003 по 2009 годы, а также главой представительства CHINA OIL в Москве с 1999 по 2003 гг.

Г-н Ян Миньюй стал Вице-президентом по финансам. Получивший степень магистра экономики в Московском государственном университете экономики, статистики и информатики (МЭСИ), г-н Ян также имеет солидный опыт работы в финансовой структуре корпорации CNPC.

В 2013-2015 годах на должности финансового директора в ТОО «КННК Интернационал в Казахстане» он успешно осуществлял финансовую деятельность основного производства и коммерческих проектов, а в 2010-2012 годах работал там же директором департамента финансов и отчетности. Ранее, в 2009-2010 занимал должность финансового директора, а в 2006-2009 -возглавлял финансовый отдел в ПМКР.

ЧЕТВЕРТЬ ВЕКА НЕЗАВИСИМОСТИ

В этом году Казахстан, как и ряд других стран постсоветского пространства, отмечает 25-летие своей независимости. 90-е годы ознаменовались распадом СССР и парадом суверенитетов пятнадцати новообразованных республик.

16 декабря 1991 года был принят Конституционный закон РК «О государственной независимости Республики Казахстан», провозгласивший Казахстан независимым, демократическим и правовым государством, которое обладает всей полнотой власти на своей территории, самостоятельно определяет и проводит внутреннюю и внешнюю политику. Казахстан впервые обрел юридически оформленный статус независимого государства, признанного мировым сообществом. Это стало новой точкой отсчета в истории нашей страны.

С тех пор республика вошла в число 50-ти самых развитых стран мира, досрочно реализовала Стратегию-2030, начав выполнение Стратегии-2050 и Плана Нации «100 конкретных шагов: современное государство для всех». Сегодня наша страна является драйвером интеграционных процессов среди стран постсоветского пространства, иницилируя и поддерживая все инициативы, направленные на восстановление доверия в международных отношениях, укрепление мира и безопасности, развитие экономического сотрудничества. Это включает председательство в Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе, Организации Исламского сотрудничества, Шанхайской организа-

ции сотрудничества, Совещании по взаимодействию и мерам доверия в Азии, Евразийском экономическом союзе. Все эти знаковые события стали возможными благодаря проводимой Казахстаном политике.

С первых дней независимости внешняя политика нашей страны была ориентирована на полномасштабный диалог со всеми странами, что позволило обеспечить сегодняшнее многовекторное партнерство и создать базу для стабильного развития государства. Укреплялись отношения с бывшими союзными республиками, с которыми Казахстан связывали многовековые традиции дружбы, параллельно налаживались отношения с политическими и деловыми кругами западных стран. Велась работа по позиционированию страны как мирного и стабильного государства, и значительным шагом в этом плане стал отказ от четвертого в мире по своей мощности ядерного арсенала.

Развал экономики в первые годы независимости требовали четкой постановки целей и планов по развитию страны - ими стали поиск иностранных инвестиций, а также программа разгосударствления и приватизации. Эти приоритетные задачи были выполнены в ограниченные сроки, во многом благодаря

Факты

- В 2015 году создано 120 новых предприятий на сумму 800 млрд. тенге и более 10 тыс. постоянных рабочих мест.
- В 2015 году Казахстан вступил в ВТО и вошел в топ-лист 50-ти ведущих экспортеров, заняв в нем 43 место.

Президенту РК Н.А.Назарбаеву, который резюмирует прошедшие годы так: «за четверть века мы прошли исторический путь, на который одни государства тратят века, а другие - вообще сходят с него ни с чем. Это стало возможным благодаря труду всех казахстанцев, вдохновленных мужеством предков и создающих путь для будущих поколений. Мы, казахстанцы, стали основателями и первопроходцами казахстанской эры восхождения нации. Это самое точное название нашего благородного времени и всех наших великих достижений. Мы растём вместе с Независимостью Казахстана».

Обеспечив стабильность в стране и завоевав международный авторитет, Президент сумел привлечь иностранный капитал, новые технологии и кадры, что позволило опережающими темпами провести рыночные реформы, внести

ТМД мемлекет башыларының кеңесі / Совет глав государств СНГ / Meeting of the CIS Heads

изменения в законодательство и создать систему преференций для инвесторов. Политика повышения инвестиционной привлекательности страны проводится и по сей день.

Результат - в мировом рейтинге стран, наиболее благоприятных для ведения бизнеса, (рейтинг Всемирного Банка «World Bank Doing Business report») Казахстан сегодня занимает 35-е место среди 190 стран, поднявшись на 16 пунктов с 2015 года. Важно отметить, что наша страна вошла в десятку стран, кардинально улучшивших свои позиции в этом рейтинге за последний год.

Факторами, влияющими на инвестиционную привлекательность Казахстана, бесспорно, стали наличие богатых природных и минеральных ресурсов, комфортный бизнес-климат страны, поддерживаемый благоприятным инвестиционным законодательством, привлекательными мерами поддержки инвестиций, а также стабильность, характеризующая политическую, экономическую и социальную жизнь страны.

Последние годы были непростыми для страны ввиду мирового падения цен на энергоресурсы, которые стали трамплином для развития нашей республики. Конкурентоспособность и привлекательность инвестиционного портфеля многих нефтяных стран, в том числе и Казахстана, заметно ослабли. На этом фоне на первое место выходят внутренняя экономическая диверсификация и еще большее усиление интеграционных процессов, особенно со странами-соседями.

Планы страны по экономической диверсификации заложены, в том числе, в Государственной программе форсированного индустриально-инновационного развития (ГПФИИР 2015-2019), где сделан акцент на сферы, создающие продукты с высокой добавленной стоимостью. Это включает нефтепереработку, нефтехимию и химическую промышленность, металлургию высоких переделов, пищевую промышленность, машиностроение и производство строительных материалов. Республика сегодня как никогда заинтересована в инновационных проектах с применением новейших достижений и технологий.

Что касается стран-соседей, то у Казахстана, имеющего самые протяженные границы на севере и западе с Россией (7548 км) и на востоке - с Китаем (1782 км) внешняя геополитика ориентирована на сохранение правильного баланса сил и усиление многовекторных взаимоотношений в политике, экономике, социальной и культурной сферах.

Если говорить об экономическом сотрудничестве с Китаем, то оно, в первую очередь, сфокусировано на энергетической и транспортной отраслях. Новый толчок в этом направлении был дан в результате выдвинутой Китаем инициативы объединённых проектов создания «Экономического пояса Шёлкового пути» и «Морского Шёлкового пути XXI века» под названием «Один пояс и один путь». Осуществляются проекты в рамках программы инвестиционного сотрудничества, насчитывающей 51 проект на сумму, превышающую 20 млрд. долларов США. Данная программа нацелена на создание производств в обрабатывающем секторе с трансфером новых технологий, созданием казахстанских рабочих мест и экспортом готовой продукции в КНР. Став официальным партнером НК «Астана

ЭКСПО-2017», Китай окажет содействие в продвижении международной выставки на территории своей страны.

Напомним, что имиджевый проект «ЭКСПО-2017», призванный поднять авторитет страны на международной арене, пройдет в Астане с 10 июня по 10 сентября под лозунгом «Энергия будущего». Замысел этого широкомасштабного проекта заключается в привлечении внимания общественности к решениям и способам, обеспечивающим управление устойчивыми источниками энергии. В дополнение, он еще глубже раскроет всему миру потенциал и возможности Казахстана, откроет двери для новых инвесторов и проектов, которые, несомненно, будут способствовать дальнейшему экономическому процветанию страны и всех казахстанцев!

Энергоресурсы Казахстана

- Казахстан - одно из богатейших государств по своим природным ресурсам; из 110 элементов таблицы Менделеева в недрах Казахстана выявлено 99, разведаны запасы по 70, вовлечено в производство более 60 элементов.
- По запасам угля Казахстан входит в первую десятку стран мира, уступая лишь США, России, Китаю, Австралии, Индии, ЮАР и Украине. При этом более 60% прогнозных ресурсов страны размещены в Костанайской области. По добыче угля Казахстан занимает 2-ое место среди стран СНГ после России.
- Казахстан занимает 8-е место по мировым разведанным запасам нефти. Его опережают лишь Саудовская Аравия, Иран, Ирак, Кувейт, ОАЭ, Венесуэла и Россия. Общие прогнозные ресурсы углеводородов оцениваются в пределах 12-17 миллиардов тонн. Очевидно, что такие ресурсы позволяют потенциально рассматривать Казахстан как одну из мировых нефтяных держав.
- В Казахстане сосредоточена примерно пятая часть мировых запасов урана, благодаря чему страна занимает 2-е место в мире по разведанным запасам урана после Австралии и 1-е место по его добыче.

КУРМАНГАЗЫ ИСКАЗИЕВ: КОЛЛЕКТИВ «ПЕТРОКАЗАХСТАН» – ЦЕННАЯ ЧАСТЬ БОЛЬШОЙ КОМАНДЫ РД КМГ

Привязывая тематически данный номер журнала к 25-летнему юбилею Независимости Казахстана, редакция, конечно же, не могла обойти вниманием стратегического партнера «ПетроКазахстан», одного из флагманов отечественной экономики – РД «КазМунайГаз». На вопросы «Мунайшы» отвечает Генеральный директор АО «Разведка Добыча «КазМунайГаз» Курмангазы Исказиев.

- Курмангазы Орынгазиевич, в рамках 25-летнего юбилея Независимости РК, расскажите, пожалуйста, о достижениях и результатах деятельности вашей компании.

- В первую очередь, хотел бы поздравить наш многочисленный коллектив РД «КазМунайГаз», всех казахстанцев с юбилеем независимости нашего государства. За эти четверть века Казахстан многого добился: поднял на ноги производство, построил сильную экономику, создал эффективную систему социальной поддержки своих граждан. Но главным нашим достижением, безусловно, является мир и взаимопонимание в нашем общем доме, чем нужно дорожить прежде всего.

Несмотря на сегодняшние экономические трудности, вызванные, главным образом, внешними факторами, у Казахстана есть четкое видение относительно сдерживания кризисных моментов и дальнейшего поступательного развития. Важным и нужным в нынешней ситуации стал стратегический документ «Нурлы жол», представленный Президентом страны Нурсултаном Абишевичем Назарбаевым. В этих преобразованиях наша компания, как представитель крупного отечественного бизнеса, осознает свою активную роль и ответственность.

Как известно, АО «Разведка Добыча «КазМунайГаз» входит в тройку лидеров по добыче нефти в Республике Казахстан. Объем доказанных и вероятных запасов компании по состоянию на конец прошлого года составил 152 млн. тонн. О стабильности работы РД «КМГ» говорят ежегодные данные наших основных производственных и финансовых показателей. В 2015 году объем добычи в компании составил 12 351 тыс. тонн, из них 8 333 тыс. тонн было добыто на наших основных акти-

«КазМунайГаз» Барлау Өндіру» АҚ бас директоры Курмангазы Есказиев /
Генеральный директор АО «Разведка Добыча «КазМунайГаз» Курмангазы Исказиев /
KazMunaiGas Exploration Production General Director Kurmangazy Iskaziyev

вах - «Озенмунайгаз» и «Эмбамунайгаз» - с ростом на 2% по сравнению с предыдущим годом. Чистая прибыль РД «КМГ» в 2015 году достигла 244 млрд. тенге по сравнению с 47 млрд. тенге в 2014 году.

РД «КМГ» является стабильно развивающейся компанией, которая на протяжении многих лет вносит свой вклад в социально-экономическое развитие независимого Казахстана. Все это заложено всего нашего большого коллектива. РД «КМГ» сегодня объединяет под одним шаныраком более 26 тыс. работников, которые трудятся во благо нашей компании и нашей страны. И во всем вышесказанном есть вклад многотысячного коллектива «ПетроКазахстан».

- Расскажите о вызовах и задачах, стоящих перед компанией и способах их решения.

- Нефтяная отрасль не только Казахстана, но и всего мира, переживает значительный спад, который влияет на дальнейшие планы. Нужно отметить, что несмотря на негативные внешние факторы, добыча на активах РД «КМГ» стабильна и соответствует поставленным планам. Результаты операционной деятельности за 9 месяцев текущего года показывают рост добычи на «Озенмунайгаз» и «Эмбамунайгаз» в среднем на 1%. Общий объем добычи на этих предприятиях по итогам 9 месяцев этого года составил 6 303 тыс. тонн, а с учетом долей в ТОО «СП «Казгермунай», ССЕЛ и «ПетроКазахстан Инк.» - 9 134 тыс. тонн нефти.

Тем не менее, низкие цены на нефть заставляют нас пересматривать инвестиции, искать возможности экономии и поддержки текущего ур-

ния производства при минимальных затратах. Были максимально сокращены капитальные вложения, не влияющие на уровень добычи, за счет переноса на более поздний срок долгосрочных проектов. Компания проводит работу по улучшению бизнес-процессов и оптимизации затрат, в конечном итоге - для снижения себестоимости нефти.

В рамках такой программы наша дочерняя компания АО «Эмбаунайгаз» одной из первых приступила к реализации программы перспективного развития производства. Были запущены три пилотных проекта в нефтедобывающем управлении «Кайнармунайгаз»: внедрение интеллектуального (цифрового) месторождения Уз, автоматизация и оптимизация процесса материально-технического обеспечения и процесса по ремонту нефтепромыслового оборудования. Сегодня у нас есть первые положительные результаты, о которых мы доложили руководству НК «КазМунайГаз» и «Самрук-Казына». Мы планируем каскадировать эти проекты и на другие наши месторождения - Узень, Каражанбас, Акшабулак и группу Эмбинских месторождений.

В итоге, экономия по проекту оптимизации процесса материально-технического обеспечения в прошлом году по «Эмбаунайгаз» составила 1,3 млрд. тенге, а общий эффект до конца 2017 года, как мы планируем, составит около 3,3 млрд. тенге. Относительно интеллектуальных месторождений есть прогнозы, что дополнительная добыча на месторождении Уз может увеличиться на 3%, время восстановления работы скважины сократится на 15-20%, а щадящий режим эксплуатации подземного оборудования позволит сократить количество ремонтов, даже по самым пессимистичным оценкам, с 20 до 15 в год.

- Какова Ваша оценка сотрудничества с «ПетроКазахстан» с точки зрения акционера компании?

- Я оцениваю весьма плодотворно наше обоюдное сотрудничество, направленное на выполнение бизнес-задач, которые ставит перед нами руководство в лице двух давних партнеров НК «КМГ» и CNPC.

На сегодняшний день НК «КМГ» и CNPC являются стратегическими партнерами, которые демонстрируют успешный пример сотрудничества по таким активам, как АО «Мангистаумунайгаз», СП «Казгермунай», группа компаний «ПетроКазахстан». Мы все заинтересованы в их успешном развитии, в их стабильности и благополучии. Не-

Генеральный директор (Председатель правления) АО «Разведка Добыча «КазМунайГаз» Курмангазы Исказиев является профессиональным нефтяником-геологом, который в далекие 80-е начинал свой трудовой путь на Эмбинских месторождениях. Кандидат геолого-минералогических наук и автор цикла работ на тему «Научное обоснование углеводородного потенциала Республики Казахстан», за которые был удостоен звания лауреата Государственной премии Республики Казахстан 2015 года в области науки и техники имени Аль-Фараби. Почетный разведчик недр Республики Казахстан и Почетный гражданин Атырауской области.

обходимо продолжать наше сотрудничество, уверен, вместе мы преодолеем это сложное время и обеспечим стабильность и успех в нашем общем коллективе!

- Один из вызовов непростого периода в нефтяном секторе - это социальная стабильность в компании. Расскажите, что предпринимается в этом отношении?

- РД «КМГ», мажоритарным акционером которого выступает АО «НК «Каз-

МунайГаз», всегда учитывает интересы государства. Это особенно актуально сейчас, в период кризиса и низких цен на нефть, когда нефтегазовая отрасль республики переживает весьма непростые времена. Это касается вопросов социальной ответственности.

Несмотря на кризис в отрасли, нашей важной социальной задачей остается сохранение рабочих мест. Если финансовое и экономическое положение компании будет ухудшаться, мы будем вынуждены рассматривать различные варианты оптимизации расходов. Однако человек труда и его вклад в развитие нашей компании являются для нас приоритетом.

Хочу отметить, что наша компания, нефтегазовые активы которой находятся в разных областях нашей страны, заботится о каждом из своих работников, где бы он ни находился и какой бы долей в пакете акций мы ни владели. Поэтому мы воспринимаем работников компании «ПетроКазахстан» как часть большого многотысячного коллектива РД «КМГ», в этом плане мы активно работаем с нашим партнером.

В преддверии 25-летия Независимости нашей страны и наступающего 2017 года позвольте поздравить весь коллектив «ПетроКазахстан» с праздниками и пожелать крепкого здоровья, семейного счастья и новых производственных побед!

- Спасибо за беседу!

«КазМунайГаз» Барлау Өндіру» компаниялар тобы кен орындарындағы мұнай өндіру / Добыча нефти на месторождениях группы компаний РД «КазМунайГаз» / Oil production at KazMunaiGas EP group of companies' fields

30 ЖЫЛ ҚҰМҚОЛ

В честь Дня нефтяника и по случаю 30-летнего юбилея промышленной разработки Кумколя 2 сентября в Кызылорде в областном казахском музыкальном драматическом театре имени Н.Бекезанова состоялось торжественное мероприятие для наших нефтяников. Почетными гостями вечера стали ветераны-первопроходцы, сотрудники компании, представители подрядных организаций и партнерских нефтяных компаний области, а также руководители подшефных организаций. Собравшихся поздравили с юбилеем и профессиональным праздником аким Кызылординской области Крымбек Күшербаев, вице-министр энергетики РК Мағзум Мирзағалиев, исполнительный вице-президент «СNPC Казахстан» Чжао Ин и президент АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз» Фан Цзячжун.

Ранее, 29 и 31 августа, прошли праздничные мероприятия для вахтовых работников месторождений «ПетроКазахстан» - как группы КАМ (в спорткомплексе им. Кажымукана Мунайтбасова), так и Кумколя (в клубе «Вахты-40»).

ПКҚР президенті Фан Цзячжун /
Президент ПКҚР Фан Цзячжун /
PKKR President Fang Jiazhong

Торжественный вечер в г. Кызылорде открыл президент компании госпо-

дин Фан Цзячжун, который поздравил нефтяников, отметив, что за эти 30 лет Кумколь стал символом промышленного развития Кызылординской области, крупной производственной учебной базой для молодежи края, символом дружбы между Республикой Казахстан и Китайской Народной Республикой. Господин Цзячжун также поблагодарил акимат Кызылординской области, представителей нефтяных компаний и подрядчиков за их поддержку в работе компании и многолетнее сотрудничество.

На церемонии награждения ветеранам и передовикам компании были вручены награды и высокие знаки отличия от Министерства энергетики РК, акимата Кызылординской области, АО «НК «КазМунайГаз», АО «РД «КазМунайГаз», CNPC Казахстан, Ассоциации KAZENERGY и руководства компании.

Вручая заслуженные награды, аким Кызылординской области Крымбек Күшербаев выразил признательность труженикам Кумколя: «Благодаря вам, дорогие нефтяники, наша страна растет и

Құмқолдың 30 жылдығының мерейтойы, Қызылорда қ. / На праздновании 30-летия Кумколя в Кызылорде / At celebrations of Kumkol's 30th anniversary in Kyzylorda

«CNPC Қазақстан» атқарушы вице-президенті Чжао Ин ханым А.Москвинді марапаттауда / Исполнительный вице-президент «CNPC Қазақстан» Чжао Ин награждает А.Москвина / CNPC Kazakhstan Executive Vice-President Zhao Ying awards A.Moskvin

развивается. Для нашего региона День нефтяника - особый праздник, поскольку нефть заложила фундамент развития Кызылординской области. Несмотря на сложившиеся в мире тяжелые условия, нефтяные компании продолжают уделять пристальное внимание социально-экономическому развитию края. Только за последние 2-3 года благодаря средствам от нефтяных компаний были построены такие социальные объекты, как Ледовый Дворец, парк отдыха «Шугыла», набережная реки Сырдарья, социальный парк для занятия паркурком, спортивные площадки, Детский центр оздоровления и дополнительного образования в селе Камыстыбас, ипподром, детские деревни и другие объекты».

От имени акционеров и руководства компании «CNPC Қазақстан» гостей поздравила исполнительный вице-президент Чжао Ин: «Нефтедобывающее подразделение компании - АО «ПетроҚазақстан Қумқоль Ресорсиз» - является ярким примером успешного сотрудничества двух национальных компаний - CNPC и «ҚазМунайГаз», которое продолжается с 2006 года. Успешно применяются новые методы решения производственных задач, внедряются новые технологии по увеличению нефтеотдачи. Компания вносит большой вклад в промышленный рост Кызылординской области. Хотелось бы отметить, что безопасность персонала и производства всегда являлась первоочередной зада-

чей для ПККР, в связи с чем компания уделяет особое внимание соблюдению стандартов промышленной безопасности, совершенствуя свою работу в данной сфере. Следуя принципам корпоративной социальной ответственности, компания активно участвует в социально-общественной жизни региона, содействуя осуществлению спонсорских и благотворительных проектов».

Своими воспоминаниями на вечере поделилась инженер ПККР Сагдана Кокева: «Для меня Кумколь очень дорог. Впервые, я пришла в эту компанию, став нефтяником, во-вторых, именно тут я обрела семейное счастье и стала мамой. Я начала свой жизненный путь на Кумколе и продолжаю расти именно здесь».

Ескожа Бергенбаев, ветеран-нефтяник: «Благодаря Кумколю социальное положение нашего города улучшилось - Кызылорда растет и процветает. Улучшились культурная и иные сферы. Если бы не было нефтяного месторождения Кумколь, я даже боюсь представить, какова была бы жизнь населения области. Поэтому Кумколь имеет особое значение для наших жителей, и я хочу выразить огромную благодарность людям, которые делают эту колоссальную и сложную работу. Желаю им плодотворной работы и крепкого здоровья! Пусть нефть в нашем регионе не иссякнет никогда».

Более двухсот работников компании были отмечены благодарственными письмами, почетными грамотами и юбилейным нагрудным знаком «30 лет освоения Кумколя». Завершилось мероприятие праздничным концертом и красочным фейерверком.

ПККР Басқарма төрағасы Цинь Хунвэй Қумқолде марапаттарды тапсыруда / Председатель Правления ПККР Цинь Хунвэй вручает награды на Кумколе / PKKR Chairman of the Board of Governors Qin Hongwei awards employees at Kumkol

БОТОС – 10 ЛЕТ РЕАЛЬНЫХ РЕЗУЛЬТАТОВ!

Обеспечение производственной и экологической безопасности является одним из столпов деятельности ПККОП в сфере нефтедобычи и нефтепереработки, и за последние 10 лет компания «ПетроКазахстан» достигла значительных успехов в вопросах улучшения системы управления БОТОС.

Безопасность и охрана труда

Цифры говорят сами за себя, и эффективность проделанной работы по БОТОС (безопасность, охрана труда и окружающей среды) подтверждают данные о снижении количества несчастных случаев и происшествий, случившихся в «ПетроКазахстан» и подрядных организациях за прошедшие годы. Так, например, динамика производственного травматизма в компании и подрядных организациях за последние 10 лет имеет тенденцию к постоянному сокращению, аналогичная ситуация и в отношении количества пожаров и возгораний, экологических и дорожно-транспортных происшествий.

Основная масса происшествий и случаев травматизма (более 90%) зарегистрирована в подрядных организациях, оказывающих услуги «ПетроКазахстан». Именно поэтому, начиная с 2009 года, в ПККОП реализуется «Программа по оценке и улучшению деятельности по БОТОС в подрядных организациях», нацеленная на улучшение показателей по БОТОС в подрядных организациях. В ее рамках оцениваются показатели по количеству несчастных случаев и происшествий, выявленные и устраненные нарушения по БОТОС, текущая практика по безопасному выполнению работ в подрядных организациях. Подрядным организациям, показавшим в ходе оценки лучшие результаты, присуждаются призовые места, вручаются почетные грамоты и памятные подарки. Результаты программы освещаются в местных СМИ.

С целью информирования работников «ПетроКазахстан» о политиках и процедурах по БОТОС, а также общих требованиях безопасности при выполнении работ в 2010 году разработано и выпущено «Руководство по БОТОС», которое было распространено среди работников и теперь выдается каждому вновь прибывшему работнику.

За последние 10 лет значительные улучшения состояния БОТОС произошли на объектах маркетинга и транспортировки, и был реализован ряд капитальных

ПККОП вице-президенті Аслан Мыңбаев Алтын «Парыз» марапатын Премьер-Министр Бақытжан Сағынтаевтың қолынан алды / Золотой «Парыз» из рук Премьер-министра РК Сагінтаева Бақытжана получил вице-президент ПККОП Аслан Мыңбаев / Vice-president of PKOP Aslan Mynbayev received Golden Paryz award from Prime Minister of Kazakhstan Bakytzhan Sagintayev

Поздравляем наше перерабатывающее подразделение с очередной высокой наградой! 6 декабря в Астане состоялась церемония награждения премии по социальной ответственности бизнеса «Парыз» с участием Президента РК Н.А. Назарбаева, где ТОО «ПККОП» стал обладателем золотого «Парыза» в номинации «За вклад в экологию»!

Второй раз ПККОП становится обладателем президентской премии «Парыз» за свою экологическую политику - и это заслуженная награда и оценка деятельности всего коллектива предприятия.

В очередной раз, завод подтвердил свое соответствие всем критериям конкурса, среди которых - обязательное проведение мероприятий, направленных на сокращение объемов выбросов парниковых газов, внедрение и сертификация на соответствие требованиям СТ РК «Системы экологического менеджмента» и энергоменеджмента стандарта ИСО 50001-2011, наличие меморандумов по социальной ответственности бизнеса в регионе, сокращение объемов образования отходов или/и их использование в качестве вторичных материалов и энергетических ресурсов, пропаганда и обучение по вопросам охраны окружающей среды, внедрение чистых технологий в области энергетики, внедрение экологически чистых водосберегающих технологий, а также посадка деревьев.

проектов на нефтебазах, принадлежащих ТОО «ПККОП». Наиболее значимыми стали: организация отпуска нефтепродуктов в автоцистерны с использованием современных автоматизированных систем налива, монтаж пунктов отбора излишков на нефтебазах «Синтез», «Акшолок» и «Дальняя Карасу», установка систем автоматического пожаротушения и пожарной сигнализации на железнодорожных и автоналивных эстакадах вышеуказанных нефтебаз, приобретение и установка аварийных источников электроснаб-

жения (дизельных генераторных установок), запускающихся в автоматическом режиме. Кроме того, на всех нефтебазах реализованы проекты по ремонту производственных и служебных помещений, что позволило значительно улучшить условия труда и отдыха работников. Большое внимание руководство нефтебаз уделяет вопросам противопожарной безопасности и реагирования на чрезвычайные ситуации - так, на всех нефтебазах организованы пожарные посты из числа членов добровольных противопо-

жарных формирований компании и работников подрядной организации «Өрт Сөндіруші». Согласно разработанному плану на регулярной основе проводятся аварийные тренировки и учения с привлечением сил и средств Государственной противопожарной службы КЧС МВД РК, результаты которых получают положительные отзывы и повышают уровень подготовки работников.

В 2013 году в «ПетроКазахстан» была начата реализация «Программы поощрения работников за сообщения о потенциально опасных ситуациях и небезопасных условиях / действиях». Ее основная цель - формирование правильного отношения к безопасности, повышение осведомленности и приобретение навыков безопасного поведения у работников в отношении выявления рисков и предупреждения несчастных случаев на производстве, активизация профилактических

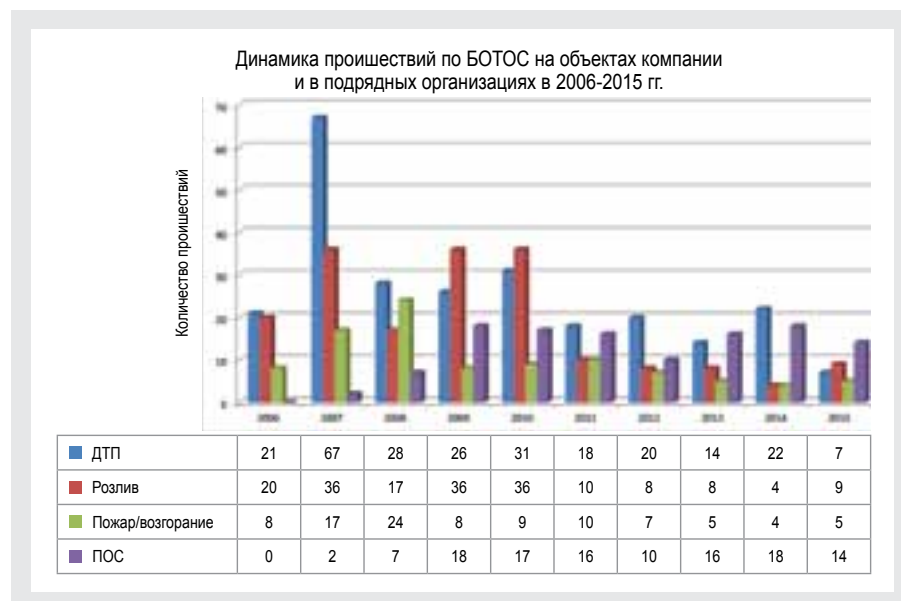
действий, направленных на предотвращение потерь из-за возможных происшествий. Как результат - снижение воздействия опасных и вредных производственных факторов на здоровье работников и улучшение безопасности ведения технологических процессов.

За два года действия Программы было выявлено 42 ПОС, а 35 работников «ПетроКазахстан» получили денежные премии / поощрения и были награждены грамотами и значками «Безопасность прежде всего!» за своевременно обнаруженные высокие риски.

В том же году была начата реализация проекта по внедрению модуля программы САП по управлению происшествием, который был нацелен на унификацию процессов расследования несчастных

случаев и происшествий во всех бизнес-подразделениях «ПетроКазахстан», а также на большую вовлеченность руководителей всех уровней в процесс расследования происшествий. В настоящее время модуль уже внедрен в АО «ПККР», ТОО «Кольжан», корпоративном офисе и в подразделениях маркетинга и транспортировки в Алматы.

В 2014 году в АО «ПККР» при поддержке компании «Дюпон-Казахстан» была начата реализация Проекта «Коргау», целью которого было дальнейшее усовершенствование системы управления БОТОС (ред. - подробнее в декабрьском номере «Мунайшы»-2014). В ходе реализации «Коргау» в 2015 году были проведены такие мероприятия, как конкурс среди основных подразделений ПККР на тему

КЕҚОҚ департаментінің қызметкерлері, ПҚОП / Сотрудники департамента БОТОС, ПҚОП / РКОР HSE Department team

«Лучший цех по БОТОС», рейды благодарности с награждением работников за безопасную работу и конкурс детского рисунка «Охрана труда глазами детей».

Взаимодействие с другими звеньями

Отдел обучения «ПетроКазахстан» совместно с корпоративным департаментом БОТОС разработал новую процедуру «Обучение работников по БОТОС», включающую инновационную матрицу обучения работников по БОТОС, благодаря которой каждый работник может определить виды и периодичность обязательного и дополнительного обучения по БОТОС для своей должности. Кроме того, с целью улучшения осведомленности работников корпоративным департаментом БОТОС совместно с департаментом стратегических коммуникаций были разработаны, напечатаны и распространены «Руководство по БОТОС» для новых работников компании, «Руководство по мерам безопасности при воздействии сероводорода» и «Руководство по проведению поведенческих аудитов по безопасности (ПАБ)».

Охрана окружающей среды

ПКОП

Большая работа, проделанная ТОО «ПКОП» в этом направлении, позволила за последние 10 лет минимизировать вредное воздействие завода на окружающую среду, здоровье персонала и населения близлежащих поселков, снизить выбросы парниковых газов, внедрить энергосберегающие технологии и обеспечить переход к «зеленой» экономике. Это включает создание оборотных циклов водоснабжения, защиту дна буферных прудов водонепроницаемой геомембраной с целью предотвращения загрязнения подземных вод, внедрение биотехнологических процессов по биорекультивации нефтезагрязненных участков почвы и биологической утилизации пирофорных соединений. На заводе уже работает система возврата очищенных сточных вод в противопожарную систему завода, позволяющая экономить эквивалентное количество свежей воды, забираемое из сетей Горводоканала. В целом на предприятии разработана и активно реализуется комплексная экологическая программа на 2014-2018 годы.

Для улучшения экологической ситуации в РК с 1 марта 2013 года, с введением в действие требований техрегламента Таможенного союза, наш НПЗ перешел на

«Korgau» жобасы бойынша отырыс / Заседание по проекту «Korgau» / Korgau project meeting

выпуск топлива экологического класса K2 - это бензины марок АИ-80-K2, АИ-92-K2, АИ-96-K2 и дизельное топливо ДТ-Л-K2 и ДТ-3-K2. При этом выпускаемые бензины и дизельное топливо соответствуют классу K3 по характеристике «Массовая доля серы», что является одним из лучших показателей среди нефтеперерабатывающих заводов РК.

Проект модернизации завода

В рамках Проекта модернизации завода была пересмотрена Декларация безопасности ТОО «ПКОП» с учетом объектов модернизации, получено экспертное заключение, которое зарегистрировано в Комитете по ЧС РК и проведен анализ опасных факторов производственного процесса, потенциально опасных ситуаций и эксплуатационной надежности по ряду готовых проектов по модернизации завода. Также была проведена реконструкция систем пожарной защиты и сигнализации в резервуарном парке и на участке парка сжиженных газов товарно-сырьевого цеха, на установке ЛК-6У цеха №1. Системы противопожарной безопасности завода в полном объеме охвачены сервисным обслуживанием и круглосуточным оперативным контролем.

ПККР

В период с 2005 по 2015 год в АО «ПККР» успешно реализованы несколько крупных проектов в области охраны окружающей среды, приоритетным из которых стала утилизация попутного нефтяного газа путем выработки электроэнергии

и его обратной закачки в пласт. В рамках этого проекта на Кумколе была построена газотурбинная установка, а на месторождениях Арысқум и Майбулак - газопоршневые установки суммарной мощностью 113 МВт. Проектная мощность утилизируемого газа составляет порядка 280 млн. м³/год. Основная вырабатываемая электроэнергия потребляется на месторождениях, а излишек передается внешним потребителям. Реализация данного проекта привела к снижению лимитов на выбросы загрязняющих веществ в атмосфере

Сертификация

В период с 2008 по 2012 год бизнес-подразделения «ПетроКазахстан» прошли сертификацию по международным стандартам ИСО14001:2004 «Системы экологического менеджмента» и ОHSAS 18001:2007 «Системы менеджмента профессиональной безопасности и здоровья». Наша компания подтвердила соответствие своей системы управления БОТОС требованиям данных международных стандартов путем проведения регулярного независимого аудита с привлечением международных компаний ТОО «Русский регистр», «Moody International» LLC и ООО «АФНОР Рус». В 2014 году в ТОО «ПКОП» была разработана и внедрена система «Энергоменеджмента», соответствующая требованиям национального стандарта СТ РК ISO50001:2012, а в 2015 году - «Система менеджмента качества», соответствующая требованиям международного стандарта ISO 9001:2008.

ру с 13697 тонн/год до 6013 тонн/год - т.е. почти в 2 раза.

Наряду с этим было осуществлено строительство объектов по утилизации и захоронению отходов и введен в эксплуатацию полигон по захоронению твердых бытовых отходов с проектной мощностью принятия 4600 м³. Проведены работы по поэтапной утилизации слабо-радиоактивных отходов, накопленных в период с 1997 по 2007 год, и полной реконструкции площадки для временного хранения радиоактивных отходов.

В 2014-2015 годах в ПККР проведена реконструкция существующего объекта по приему и переработке нефтесодержащих отходов, приобретено оборудование, эксплуатация которого позволит выделять из поступающих нефтесодержащих отходов воду, нефтепродукты и очищенный грунт. Нужно отметить и строительство объектов по очистке хозяйственно-бытовых сточных вод. Так, введены в эксплуатацию биологические пруды по очистке сточных вод на Арыскуме мощностью 400 м³ в сутки, позволившие снизить затраты на транспортировку образуемых стоков до месторождения Кумколь, повысить эффективность очистки и тем самым уменьшить воздействие на окружающую среду.

С 2008 года в ПККР был внедрен безамбарный метод бурения скважин, а в 2015 году обустроен собственный полигон по приему и переработке отходов бурения. Теперь переработанный буровой шлам используется для рекультивации выработанных карьеров.

В августе 2008 года завершены трехлетние работы по рекультивации территории площадью 4,2 га, так называемого

Достижения и награды

- В 2005 году АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз» стало победителем Республиканского общественного смотра по безопасности и охраны труда в номинации «Лучшая организация, предприятие», а в 2008-2010 годах неоднократно становилось победителем Республиканского общественного смотра по безопасности и охране труда, организуемого Федерацией профсоюзов РК в номинации «Лучшая организация, предприятие».
- В 2009 году ТОО «ПКОП» было награждено дипломом Федерации профсоюзов РК в номинации «Лучшая организация, предприятие», а группа работников завода награждена дипломами Федерации профсоюзов РК в номинации «Лучший общественный инспектор по охране труда».
- В сентябре 2009 года в рамках «Казахстанской недели нефти и газа», организованной Ассоциацией «KAZENERGY», АО «ПККР» было награждено высшей премией отрасли - «Золотой Прометей» в номинации «Лучшая экологическая программа».
- В 2011 году ПКОП был награжден премией Президента РК «Золотой Парыз-2011» в номинации «За вклад в экологию», а в 2013 году занял 2-е место в республиканском конкурсе «Сенім» как «Лучшее безопасное предприятие 2013 года».
- В 2014 году АО «ПККР» стало лауреатом премии Президента РК «Алтын Сапа» за достижения в области качества продукции, обеспечение их безопасности, а также за внедрение высокоэффективных методов управления качеством.
- В 2015 году на конкурсе «Лучшие инновационные идеи и практики в области охраны здоровья, труда и окружающей среды группы компаний АО НК «КазМунайГаз» проект Директора ДОТБиЭ А.Ж.Ембердиева и начальника отдела охраны природы С.У.Жаркимбекова «Биологическая рекультивация замасоченных грунтов и дезактивация пиррофорных сульфидов железа» был удостоен 3-го места. В том же году ТОО «ПКОП» заняло 1-е место в смотре-конкурсе на тему «Лучшая практика по Б и ОТ» среди организаций ЮКО.

«исторического загрязнения», где в сентябре 1996 года произошло фонтанирование скважины №2079 месторождения Кумколь. Очистка территории производилась с применением цеолитно-микробиологической технологии.

Реализованные проекты и плодотворная работа всех департаментов БОТОС «ПетроКазахстан» положительно повлияли на изменение экологической ситуации в регионах деятельности компании,

создание еще более безопасных условий работы для персонала компании, а самое главное - на формирование мощного фундамента для ее дальнейшего улучшения, ведь основная цель предпринимаемых департаментом БОТОС действий заключается в том, чтобы в своей ежедневной работе каждый сотрудник «ПетроКазахстан» всегда придерживался золотого правила «Безопасность - прежде всего!».

«ҚЕҚОҚ бойынша үздік цехы» жарысының жеңімпаздары, ПККР / Победители конкурса «Лучший цех по БОТОС», ПККР / Winners of the Best workshop competition in HSE, PKKR

НЕФТЬ: ИЗ НЕДР И ДО... ВАШЕГО ДОМА

Эффективность производства на любом НПЗ тесно связана с необходимостью использования огромного количества воды, которая загрязняется после применения в процессах получения товарных нефтепродуктов, и согласно санитарным и экологическим требованиям должна быть подвергнута очистке и доведению до норм. Именно этим и занимается цех очистных сооружений.

Часть тринадцатая.

Цех ОСВПТиПК - очистные сооружения водопожаротушения и промканализации

В ТОО «ПКОП» данный цех носит название ОСВПТиПК (очистные сооружения водопожаротушения и промканализации), и его начальником является ветеран производства Юрий Дмитриевич Игнатченко.

- Можно сказать, что Ваш цех является санитаром завода. Расскажите, пожалуйста, подробнее о его деятельности.

- Цель работы нашего цеха, как и иных соответствующих подразделений, входящих в состав департамента охраны труда, безопасности и экологии, - это минимизация отрицательного воздействия завода на окружающую среду. Первоочередной задачей цеха ОСВПТиПК является очистка промышленных стоков, которые сбрасываются цехами НПЗ в процессе производственной деятельности, утилизация и обезвреживание отходов производства, а также контроль за качеством очищенных стоков. Мы являемся основным экологическим объектом ТОО «ПКОП», обеспечивая рациональное использование водных ресурсов, а также соблюдение норм по сбросу промстоков.

- Мы знаем, что цех ОСВПТиПК - старейший на заводе. Как все началось?

- Да, это так - очистные сооружения, входящие в состав цеха, были запущены с пуском эстакады налива нефти в 1983 году. С тех пор цехом последовательно руководили М.Д.Хафизов, В.В.Семикин, Э.Г.Халиков, внесшие свой вклад в его успешное развитие. Так, при М.Д.Хафизове были запущены очистные сооружения, блок оборотного водоснабжения, канализационные и противопожарные сети, а также линия сбросного коллектора, в то же время сложились костяк и традиции цеха.

СӨСЖӨКТК цехының басшысы Юрий Игнатченко /
Начальник ОСВПТиПК Юрий Игнатченко /
Head of WWT, WFF&S Yuri Ignatchenko

У нас до сих пор трудятся люди, которые осуществляли запуск в эксплуатацию очистных сооружений, - это К.А.Кошиков, А.Калыбеков, Е.Дуйсекулов и другие. Пуск наших установок проходил в условиях дефицита опытных кадров. При последующих начальниках цеха В.В.Семикине и Э.Г.Халикове были модернизированы градирни оборотного водоснабжения, осуществлена реорганизация управления цеха. Сегодня мы с нашей командой продолжаем делать все для эффективного функционирования и модернизации нашего цеха.

Особый импульс развитию цеха дало его вхождение в состав департамента охраны труда, безопасности и экологии под руководством директора департамента А.Ж.Ембердиева. Это позволило реконструировать сооружения и построить новые объекты, повысить качество очищенных стоков и начать утилизацию нефтешлама, а также внедрить схему подачи очищенных промышленных стоков после узла биологической очистки в систему противопожарного водоснабжения. Для этого на заводе были запущены в эксплуатацию установки (уста-

новка утилизации нефтешлама) и УФО (ультрафиолетовое облучение). В целом все эти мероприятия привели к значительной экономии ресурсов на заводе.

- Сколько сотрудников работает в цехе?

- У нас трудятся 90 работников, средний возраст около 50 лет. В цехе есть ветераны, работающие с первых дней его основания, но в последние годы у нас появляется и много молодых сотрудников. Проводится регулярное обучение работников цеха, растет их квалификация.

За годы существования цеха у нас появилась целая плеяда грамотных специалистов, которые прекрасно справляются с задачами по обеспечению работоспособности цеха. Это начальник участка ВПТиПК К.С.Курбанов и начальник участка ОС С.К.Каримов, бригадир линейных трубопроводчиков Н. Бергалиев и механик цеха С.А.Шагирбаев.

- Какова структура цеха сегодня?

- В цех ОСВПТиПК входят: участок ОС (очистные сооружения), участок ВПТиПК (водопожаротушение и промканализация), а также участок аварийно-восстановительных работ.

- Расскажите подробнее о работе участка ОС.

- Участок ОС, возглавляемый Садыком Кадировичем Каримовым, занимается очисткой промышленных стоков, поступающих со всех цехов завода, а также утилизацией нефтешлама.

У нас установлены различные сооружения для трехступенчатой очистки промышленных стоков (механическая, физико-химическая и биологическая), а также установки УФО и переработки нефтешлама.

Оборудование участка очистных сооружений состоит из двух идентичных систем, и все поступающие промышленные стоки проходят очистку от нефтепродуктов и механических примесей через стадии механической, физико-химической и биологической очистки.

Производительность очистных сооружений каждой из систем составляет 500 м³/час.

На механической очистке установлены песколовки, нефтеловушки, первичные радиальные отстойники, после которых содержание нефтепродукта в сточных водах с первоначальных 5-8 тыс. мг/л доводится до 50 мг/л.

Далее стоки поступают на физико-химическую очистку, где на флотаторах путем флотации (ред. - метод очистки воды, основанный на прилипании взвешенных в ней примесей к пузырькам воздуха и всплывании их на поверхность), с добавлением коагулянта, еще очищаются до содержания 25 мг/л.

Последняя стадия очистки сточных вод - это биологическая очистка, состоящая из аэротенков, в которые компрессорами подается воздух и биоподпитка из аммофоса и аммиачной селитры для жизнедеятельности микроорганизмов, разлагающих нефтепродукты и тем самым снижающих содержание нефтепродуктов до нормы.

Уловленные нефтепродукты отправляются на переработку. А очищенные стоки, далее пройдя через вторичные радиальные отстойники и УФО, попадают в буферные пруды, откуда часть очищенных стоков подается в противопожарную сеть, а часть очищенных стоков остается в буферных прудах для пополнения запасов противопожарной воды.

Внедрение системы возврата очищенных сточных вод в противопожарную систему, ставшее возможным после строительства УФО, позволяет ТОО «ПКОП» экономить эквивалентное количество свежей воды, забираемое с сетей Горводоканала.

- В чем заключается работа участка ВПТиПК?

- Деятельностью ВПТиПК руководит Конысбай Серикбаевич Курбанов, и основной задачей участка является обеспечение безаварийной и бесперебойной работы систем водопожаротушения и поддержание аварийного запаса противопожарной воды. В дополнение, работники участка регулируют в буферных прудах сброс очищенных промышленных стоков в пруд-испаритель.

В целом все это означает круглосуточное поддержание в рабочем состоянии порядка 19 км трубопроводов сети противопожарного водоснабжения, двух насосных станций, двух барражных скважин, 147 пожарных гидрантов, 13 пожарных бассейнов, 191 колодца, а также свыше 250 км линий промышленно-ливневой и хозяйственной канализации, а также сбросного коллектора.

Расположенные на участке две насосные противопожарные станции (поз.52 и поз.16) обеспечивают нужное давление в противопожарной сети. Насосная поз.52 служит для поддержания давле-

ТҚ бөлімшесінің башысы Садық Қаримов /
Начальник участка ОС Садық Каримов /
Treatment facility site Head Sadyk Karimov

ния в нормальном режиме противопожарной сети. В случае падения в ней давления ниже 3,2 кгс/см² автоматически включается насос-повыситель насосной поз.16, который доводит давление в сети до нужного уровня.

Ранее на заводе была одна насосная станция (поз.16) с запасом воды 4 тыс. м³, и для увеличения пожарной безопасности и создания большего запаса противопожарной воды была смонтирована установка УФО и переделана вся схема откачки стоков с целью подачи очищен-

СӨЖӨКТҚ цехының ұжымы / Коллектив цеха ОСВПТиПК / WTF, WFF&S Workshop team

ных на УФО промышленных стоков в противопожарную сеть и накопления в буферных прудах аварийного запаса воды в пределах от 17 до 51 тыс. м³.

- Какие инновации и оборудование были внедрены в цехе в последние годы?

- Предприятия нефтепереработки, как одни из основных потребителей водных ресурсов в промышленности, являются объектами пристального внимания со стороны природоохранных организаций. Кроме того, с переходом на «зеленую экономику» в Казахстане ожидается ужесточение законодательства в области очистки сточных вод промышленных предприятий.

На нашем заводе происходит постоянное совершенствование технологии производства, внедряются современные методы очистки сточных вод, осуществляется контроль объемов водопотребления и водоотведения, а также качества сбрасываемых сточных вод. Мы гордимся, что в нашем цехе не было экологических инцидентов и мы сумели довести содержание нефтепродуктов в очищенных стоках с проектных 5-8 мг/л до 3-2 мг/л. Завод всегда строго придерживается экологических лимитов, полученных от Министерства энергетики, в чью компетенцию недавно были перенесены вопросы охраны окружающей среды.

Рациональное использование водных ресурсов - актуальная задача сегодняшнего дня, и для ее решения НПЗ переходят на малосточную схему, когда очищенная вода повторно используется для технических нужд. Такая система называется оборотным водоснабжением. Как отмечалось выше, на нашем НПЗ это произошло благодаря строи-

СӨСЖӨК бөлімшесінің басшысы Қонысбай Курбанов /
Начальник участка ВПТТИК Қонысбай Курбанов /
Head of Fire water and effluent unit Konyysbai Kurbanov

тельству установки УФО (ультрафиолетовое облучение стоков), позволившей увеличить качество очищенных стоков и начать подачу в противопожарный водовод очищенных промстоков вместо свежей воды, дав старт оборотному водоснабжению. Это привело к улучшению экологической обстановки и позволило сэкономить миллионы тенге за счет подачи очищенных промышленных стоков в пожарную сеть.

Другим важным проектом стали строительство и пуск в эксплуатацию в 2009 году Кок-Сарайского контррегулятора согласно постановлению Правительства РК, когда цехом была выполнена большая работа по переносу пруда-испарителя из Арыского района на территорию Ордабасинского района. Перенос был необходим из-за того, что старый пруд-испаритель, находящийся в Арыском

районе, попадал на территорию строящегося Кок-Сарайского контррегулятора.

Был построен целый комплекс из трех прудов-накопителей, к которому был подведен коллектор длиной 3,42 км, ведущий начало от основного коллектора сброса стоков. Пруды-накопители служат для приема очищенных стоков ТОО «ПКОП». По инициативе директора департамента ОТБиЭ А.Ж.Ембердиева были построены барражные скважины, из которых утилизируется содержащая нефтепродукты вода. Откачка вод с содержанием нефтепродуктов позволяет не допускать ее попадания в земные пласты и, соответственно, не загрязнять подземные воды. Также по инициативе А.Ж.Ембердиева был произведен перенос более 1 км труб сбросного коллектора с ложа русла реки Бадам на расстоянии 10 м от берега, что сняло экологический риск попадания стоков в реку.

За последнее время в цехе было заменено около 14 км труб противопожарного водовода, капитально отремонтированы все колодцы по линиям хозяйственной канализации протяженностью почти 12 км с 141 колодцами, 15 км проливневой канализации и 97 км сбросного коллектора с 198 колодцами.

Также с целью уменьшения загрязнения подземных вод пруды-накопители на территории завода были выстланы полимерной пленкой. Фильтросные плиты в аэротенках заменены на современные пластиковые, которые позволили увеличить степень очистки стоков за счет более равномерной подачи воздуха для жизнедеятельности микроорганизмов, окисляющих нефтепродукты.

О качестве и чистоте очищенных стоков говорит и то, что в буферных прудах и в прудах-накопителях живут рыба, лягушки и другие земноводные. К слову, мы не разводили их специально - во время перелетов водоплавающие птицы, которые весной и осенью в массовом количестве отдыхают в наших прудах, на своих лапках принесли икру рыб, так и вывелись молодняк рыбы, которая теперь у нас успешно размножается.

Во избежание загрязнения окружающей среды все производства, вовлеченные в нефтедобычу и нефтепереработку, обязаны перерабатывать или утилизировать опасные отходы своей деятельностью. Основными производственными отходами в ТОО «ПКОП» являются нефтешламы, которые образуются в процессе очистки производственных стоков на очистных сооружениях завода. Вопросами переработки этих отходов мы занимаемся давно, и, как мы убедились на

Факты

- Два месяца требуется для переработки порции нефтешлама с помощью биотехнологических методов. Получившуюся в результате почву можно использовать для строительства дорог, ликвидации оврагов или разбивки газонов. Благодаря введенной на ПКОП установке по переработке нефтешлама на заводе появилась возможность его утилизации, что позволило ликвидировать нефтешламовые отходы, снизив тем самым уровень загрязнения компонентов окружающей среды.
- Достижение 40% экономии воды из сетей Горводоканала, ранее расходуемой на противопожарные нужды, стало возможным с внедрением на ПКОП системы оборотного водоснабжения после строительства на заводе установки ультрафиолетового облучения стоков, позволившей улучшить качество очищенных стоков и начать подачу в противопожарный водовод очищенных промстоков вместо свежей воды.

практике, одним методом переработки невозможно решить проблему целиком. Часть исторически накопленных нефтешламов была переработана по дезинтеграторной технологии, внедренной на заводе с помощью строительства установки по переработке нефтешлама. Технология заключается в предварительной подготовке нефтешламов, переработке и получении на блоке дезинтегрирования компонента котельного топлива, что позволяет создать замкнутый цикл переработки отходов.

Для переработки донных загрязненных остатков нефтешламов привлечена специализированная организация - ТОО «Жер-Ана», которое проводит термическую переработку этих остатков на комплексе экологической безопасности КЭБ-0,8 на своей площадке. В настоящее время рассматривается вопрос использования нефтешламов в производстве строительных материалов на местных предприятиях.

В целом такие реализованные проекты, как внедрение подачи очищенных стоков в противопожарную сеть, установка фильтросных труб в аэротенках, ввод в работу установки УУНШ, несомненно, являются инновационными и улучшающими санитарно-экологическую обстановку в регионе, став нашими первыми шагами к «зеленой экономике».

- Расскажите о коллективе. Есть ли у вас свои традиции?

- Коллектив у нас сплоченный и дружный, все значимые события в жизни каждого работника не остаются без внимания, будь то день рождения, свадьба или пополнение в семье. На выходных работники цеха любят отдыхать на природе, занимаясь сбором грибов или ловлей рыбы. Мы также активно участвуем в общественной жизни завода и имеем поощрения за спортивные достижения на внутризаводских и корпоративных спартакиадах. Например, линейный трубопроводчик цеха Жорабай Касимов неоднократно становился чемпионом по шахматам.

Особым поводом для гордости являются многочисленные награды за вклад в развитие компании и нефтегазовой отрасли в целом, которые вручались сотрудникам нашего цеха, - благодарственные письма, почетные грамоты и другие знаки отличия от Министерства энергетики РК, АО НК «КазмунайГаз», АО «КазмунайГаз - ПМ», АО «Самурык - Казына», Ассоциации KAZENERGY, Акима ЮКО, а также руководства «ПетроКазахстан», включая самую почетную в компании награду - «Президентскую премию».

Помимо вышеуказанных наград в 2001 году медалью «Ерен еңбегі үшін» от Правительства РК был награжден Е.С.Джанабасев. В 2006 году Ю.Д.Игнатченко была вручена медаль «Заслуженный нефтяник Казахстана», а в 2008 году - «Серебряная Президентская премия». «Бронзовая Президентская премия» в 2010 году была вручена Э.Г.Халикову и К.С.Курбанову, а в 2011 году эту награду получили М.Унгарбеков,

Ф.Н.Ризаев, С.Н.Мамедов, А.А.Кудряшов и Х.А.Мусаилов. Кроме того, в 2013 году медалью Ассоциации KAZENERGY был награжден Т.А.Исаков. Также в прошлом году «Бронзовая Президентская премия» была вручена Ж.А.Касымову, С.Н.Онгарбаеву, А.А.Жамалбекову, К.П.Искакову, Б.С.Козымбетову и Е.И.Дуйсекулову.

Благодарим Вас за интервью!

КУЛЬТУРНЫЕ ГОРИЗОНТЫ «ПЕТРОКАЗАХСТАН»

Сегодня бизнес-сообщество содействует возрождению творческой составляющей, вкладывая инвестиции в культурные проекты, благодаря чему год от года увеличивается количество арт-проектов, концертов классической музыки, выставок казахстанских художников, становятся известны новые имена, внесшие вклад в культуру и искусство страны.

Наша компания не остается в стороне от этого движения, участвуя в реализации проектов культурного наследия Казахстана, в частности, в Кызылординской и Южно-Казахстанской областях, Алматы и Астане. В их числе: помощь в выпуске энциклопедии «Сыр елі - Жыр елі», биографической книги о легендарном нефтяном генерале Мурате Саламатове, первой художественно-биографической книги о жизни и творчестве народной артистки СССР Бибигуль Тулегеновой, историко-документальной книги о герое казахского народа Борибай батыре, сборника стихов «Таңғы шуақ» талантливого сотрудника ПКООП Даркена Танабаева, организация и финансирование съемок в ЮКО фильма «ПетроКазахстан»: сохраняя традиции», посвященного одному из древних национальных праздников Наурыз. Знание и уважение к своей истории, обычаям и традициям - это, несомненно, основа духовности, культурного роста и человеческого прогресса.

В Кызылординской области ПККР ежегодно участвует в реализации проектов, призванных не забывать о тех людях и событиях, благодаря которым пишется славная история региона. Вот только некоторые из них: поддержка 100-летнего юбилея Касыма Аманжолова, известного казахского поэта и переводчика произведений А.Пушкина, М.Лермонтова, В.Маяковского, празднование юбилея Бухарбай батыра, мероприятий, посвященных 550-летию Казахского ханства. Компания оказывает содействие и в организации благотворительных концертов - по случаю Дня города и Дня Независимости РК, поддерживает областной фестиваль «Бозторғай». На средства ПККР был воздвигнут и торжественно открыт мемориальный комплекс «Коркыт ата» в Кармакшинском районе Кызылординской области.

В 2015-2016 годах АО «ПККР» выступило одним из спонсоров проек-

та республиканского значения - «Проектирование и строительство здания Казахской национальной академии хореографии в г.Астана» в рамках договоренности между CNPC и Министерством культуры и спорта РК. Уже распахнувшая свои двери для новых казахских талантов, академия стала первым высшим учебным заведением во всей Центральной Азии, имеющим полный цикл многоуровневого профессионального хореографического образования для приобретения уникальных навыков балетного искусства.

Не раз «ПетроКазахстан» оказывал содействие в реализации проектов в сфере изобразительного искусства. Так, в 2012 году компания поддержала Фонд Первого Президента, выступив спонсором выставки французского художественного наследия «Жемчужины Франции - французское искусство и культура от эпохи Ренессанса до наших дней», прошедшей в Алматы в Государственном музее искусств РК им. А.Кастеева. Организация такой выставки - большая удача для жителей и гостей Казахстана, редкая возможность воочию познакомиться с выдающимися художественными творениями мирового уровня. В 2014 году совместно с Национальным музеем и акимом города Алматы была организована масштабная выставка произведений выдающихся мастеров живописи Средней Азии и Казахстана «Земля, согретая солнцем», посвященная Дню Независимости РК и Году культуры в Алматы.

“Традиции и культура являются генетическим кодом нации, которые следует оберегать во всем их многообразии и величии. Народ, знающий свои истоки, уважающий исторические корни и сохраняющий традиции, - это основа сильного и успешного государства.”

**Нурсултан Назарбаев,
Президент РК**

А в сентябре 2015 года в рамках 10-й юбилейной, нефтегазовой конференции и выставки «КазЭнерджи» в Астане «ПетроКазахстан» были организованы художественная выставка галереи «Has Sanat» и концерт классической музыки «Синергия искусства» с участием звезд казахстанской и мировой сцены - Айман Мусахаджаевой, Жанин Аубакировой, Майры Мухамедкызы и других известных музыкантов.

Вот уже много лет наша компания дружит с выдающейся личностью, которую ценит и уважает весь казахстанский народ, народной артистикой Советского Союза, Героем Социалистического Труда Бибигуль Ахметовной Тулегеновой. Бибигуль Ахметовна принимает участие и является почетным гостем во многих наших имиджевых мероприятиях. И в знак нашего плодотворного сотрудничества несколько лет назад родилась идея сделать подарок сотрудникам и партнерам компании.

«ПетроҚазақстанның» корпоративтік имидждік шығарылымдары / Корпоративные издания и имиджевая атрибутика «ПетроКазахстан» / PetroKazakhstan corporate publications and image products

Специально для них был организован академический концерт «Наурыз с Бибигуль Тулегеновой», который прошел в Алматы в ГАТОБ им. Абая и получил невероятно теплый отклик у зрителей. Своими яркими впечатлениями поделился Туймебеков Аян, сотрудник ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс», ветеран-интернационалист Афганистана: «С ранних лет я любил слушать песни Бибигуль Тулегеновой. Любовь к родной природе, казахским просторам передается с большой любовью и душевной красотой в ее исполнении. Я всегда мечтал услышать нашу всеми любимую Бибигуль Тулегену именно в зале, с оркестром. Накануне Наурыза нам, группе работников Шымкентского нефтеперерабатывающего завода, несказанно повезло - в знак высокой оценки

нашего труда мы удостоились прекрасного подарка к Наурызу. Моя мечта осуществилась, и я счастлив! Мы чувствуем свою причастность к тому, что компания поддерживает такие таланты и вносит свой вклад в развитие нашей национальной культуры».

С Бибигуль Ахметовой на постоянной основе мы сотрудничаем в проведении международного конкурса вокалистов Б.Тулегеновой - единственного в Казахстане профессионального вокального конкурса, о котором в этом номере подготовлен отдельный материал.

Это часть наших проектов в области культуры и искусства, о которых хотелось бы напомнить, и в первую очередь еще раз подчеркнуть, что каждый сотрудник «ПетроКазахстан» внес свою

лепту в возможность реализации этой программы и может по праву гордиться достижениями компании в сфере ее социальной ответственности.

Компания не только сама является инициатором и организатором многих благотворительных акций и проектов в республике, но и считает необходимым широко пропагандировать идеи милосердия и отмечать тех, кто служит примером для свершения добрых дел. С этой целью уже на протяжении семи лет мы являемся партнерами широко известной в Казахстане Национальной премии «Алтын Жүрек». Об этом удивительном проекте, вот уже десять лет демонстрирующем всем примеры самой настоящей человеческой душевной щедрости и сострадания, вы можете более подробно узнать в статье ниже.

НАЦИОНАЛЬНАЯ ПРЕМИЯ «АЛТЫН ЖҮРЕК»

27 октября в Алматы состоялась десятая, юбилейная, церемония вручения Национальной премии по благотворительности «Алтын Жүрек». В этом году наша компания в очередной раз поддержала ее проведение, а также была представлена в составе Экспертного совета премии в лице директора по стратегическим коммуникациям Махаббат Джайлгановой.

История семилетнего сотрудничества «ПетроКазахстан» с благотворительным фондом «Бауыржан», основателем «Алтын Жүрека», включает и многие другие проекты. Но премия «Алтын Жүрек» находится на особом месте. Мы всегда восхищались широтой души, бескорыстностью и действительно огромным золотым сердцем ее номинантов, каждый из которых старается сделать наш мир чуточку лучше!

Одни хотят, чтобы все дети были счастливы и росли в счастливых семьях. Другие - чтобы не было брошенных и одиноких. А третьи хотят изменить мир. Но есть один день в году, когда все золотые сердца Казахстана соединяются в одном месте. 27 октября в Алматы в Государственном театре оперы и балета имени Абая состоялась десятая, юбилейная, церемония вручения национальной премии «Алтын Жүрек».

Идея ежегодно отмечать самых активных благотворителей страны родилась в 2007 году в общественном фонде «Бауыржан», бессменным руководителем которого является Жулдыз Омарбекова. И по сей день «Алтын Жүрек» остается уникальной и, пожалуй, самой доброй наградой в Казахстане, которой удостоиваются люди, не скупящиеся на сердечное тепло, те, кто в течение всего года не устаёт дарить заботу окружающим.

Как говорит основатель премии Жулдыз Омарбекова: «Алтын Жүрек» - это дело моей жизни. На протяжении десяти лет я являюсь свидетелем бесчисленного количества добрых дел. Я благодарна за них каждому участнику премии. Благодаря вашему бескорыстию и доброте этот мир становится чуточку лучше и светлее!».

Премия «Алтын Жүрек» - история тысячи судеб, примеров добра и милосердия, которая, словно сокровищница, собрала в себе все самые светлые ценности человека. «Золотые сердца» - именно так именуют тех, кто ежедневно показывает пример неравнодушия к жизни общества. По данным оргкомитета, за все время существования премии ее лауреатами стали 95 человек и компаний, заявки на участие в конкурсе подали более тысячи человек.

Отбор по номинациям осуществляют Экспертный и Общественный советы. В состав Экспертного совета входят 20 авторитетных представителей неправительственных организаций, органов государственной власти, прессы, бизнеса. Совет из всего большого количества заявок (в этом году их было, к примеру, около 200) отбирает лишь 33 претендента на награды. А уже из их числа Общественный совет выбирает 11 лауреатов. Причем члены обоих советов тщательно рассматривают подтверждающие материалы на всех кандидатов, предоставленные организаторами (а это удостоверяющие документы, отчеты, фото- и видеоматериалы и др.). Все процессы проходят абсолютно прозрачно, и лауреатом становится только тот, кто получил большинство голосов представителей Экспертного и Общественного советов. А потому его фигура не вызывает ни малейших сомнений.

Вот уже на протяжении десяти лет в конце октября в одном месте собираются жители разных городов и сел, чтобы на один вечер погрузиться в атмосферу праздника, любви и радости. Нынешняя, десятая, премия не стала исключением: торжественная атмосфера ощущалась уже в холле Оперного театра, где гостей встречала традиционная фотовыставка «Сто добрых дел». Организаторам потребовалось немало стендов, чтобы рассказать присутствующим лишь о малой толике добрых поступков, совершенных номинантами «Алтын Жүрек» за 10 лет.

«Алтын Жүрек» премиясының негізін қалаушы
Ж.Омарбекова / Основатель Премии
«Алтын Жүрек» Ж.Омарбекова / Founder of
‘Alтын Zhurek’ Zh.Omarbekova

Номинантами и лауреатами премии осуществлена благотворительная деятельность на сумму свыше 110 миллиардов тенге: были построены и отремонтированы 55 школ, 35 больниц, открыто более 20 детских садов, в домах и квартирах более чем 5000 ветеранов проведен ремонт, построено 30 спортивных школ, спасено более 3000 жизней тяжелобольных детей.

Юбилейная церемония награждения надолго запомнится каждому более чем из тысячи ее участников: великолепные декорации, душевная музыка, море тёплых слов и слёзы радости - именно таких впечатлений нам так не хватает в повседневной жизни. Кульминационные моменты премии заставляли зал растрогаться до слез: когда, например, народная артистка Казахстана Роза Рымбаева пригласила на сцену незрячую девочку из Шымкента, которая когда-то призналась, что мечтает спеть со звездой. Мечта девочки исполнилась, и она вместе с народной артисткой принимала благодарные овации зрителей после песни дуэтом.

Истории лауреатов премии задевают самые тонкие струны души и еще раз доказывают: благотворительность измеряется размером не кошелька, а сердца.

И вот на сцену поднимается первый лауреат - Рада Хайрушева, получившая статуэтку в номинации «За помощь детям-сиротам». Заняться благотворительностью Рада решила сразу после рождения сыновей-двойняшек, когда впервые увидела в роддоме детей-отказников. Созданный ею клуб «Рука помощи» организовал за несколько лет сотни мероприятий в поддержку детей-сирот, инвалидов, из малообеспеченных и многодетных семей, интернатов, домов малютки и престарелых. «Если честно, я не ожидала такого. Я делала всё это не ради славы, но получить статуэтку для меня большая радость и честь. Это хороший стимул продолжать своё дело и стараться делать его еще лучше», - сказала Рада, получая статуэтку и памятный диплом из рук заместителя директора «SOS-детские деревни Казахстан» Татьяны Мидо и телеведущей Баян Есентаевой.

До глубины души тронула присутствующих история лауреата в номинации «За помощь инвалидам» Дуйсенгали Оспанова. Мужчина сам прикован к инвалидной коляске, но, несмотря ни на что, ведёт активный образ жизни и возглавляет общественное объединение «Үміт-Надежда» в городе Костанай. Благодаря ему в Казахстане появились танцы на колясках, подарившие надежду и уверенность в себе сотням особенных людей. Также более 120 инвалидов под его началом получают новые профессии и возможность реализоваться в жизни. Символично, что награду Дуйсенгали Оспанову вручили один из учредителей фонда «Шугыла» Меирхан Абдрахманов и актер социального фильма «Быть или не быть» Канагат Таскараев. Как говорит награжденный: «Оказавшись в такой ситуации, я понял, что нельзя опускать руки. Поэтому я решил заняться благотворительностью.

Самое большое счастье - это видеть радостные глаза тех, кто ещё вчера, казалось бы, отчаялся».

Еще одним приятным сюрпризом для гостей церемонии стало участие в ней легенды казахстанского спорта, олимпийского чемпиона, борца Жаксылыка Ушкempiрова, который выступил инвестором строительства детского сада и малосемейного общежития в селе Мынбаев. Новоселами двухэтажного общежития стали 38 семей, а детский сад открыл двери для ста сельских ребятишек. Современное здание детского сада оборудовано всем необходимым: есть игровая комната, медпункт, столовая, действуют кружки. Помимо прочего предприниматель построил детскую спортивную школу, в которой занимаются дзюдо, самбо и боксом около 300 сельских мальчишек.

На сцене Жаксылык Ушкempiров еще раз доказал, что обладает по-настоящему золотым сердцем. Спортсмена так тронул детский ду-

«Қазақстанды дамытуға қосқан үлесі үшін» номинациясы бойынша жеңімпаз Фиона Коркоран, Ирландия /
Лауреат в номинации «За вклад в развитие Казахстана» Фиона Коркоран, Ирландия /
Winner in the nomination "For contribution to the development of Kazakhstan" Fiona Corcoran, Ireland

«Алтын Жүрек» премиясының салтанатында / На церемонии вручения Премии «Алтын Жүрек» / At 'Altyn Zhurek' ceremony

эт танцоров-колясочников, что он пообещал подарить каждому из них по лошади. «Эти дети достойны самого лучшего», - отметил спортсмен.

Статуэтками и дипломами в этот вечер были отмечены и иностранные граждане, отдающие все тепло своих сердец нашим соотечественникам. В относительно молодой номинации «За вклад в развитие Казахстана» совет премии выделил гражданку Ирландии Фиону Коркоран, построившую полтора года назад в Семее на собственные средства хоспис для неизлечимо больных, пострадавших от ядерных испытаний на полигоне. Учрежденный Фионой фонд «Дело большее, чем Чернобыль» на протяжении 17 лет помогает Обществу Красного полумесяца. «Семнадцать лет назад из газетной статьи я узнала о Семипалатинском полигоне, где 40 лет гремели взрывы, - говорит Фиона. - Тогда и решила помогать региону. Ирландский народ близко к сердцу воспринимает то, что пришлось пережить местным жителям. Семей очень нуждался в таком хосписе». Здание площадью тысяча квадратных метров строили около пяти лет. Шесть просторных палат рассчитаны на 30 больных. Они полностью оснащены специальными кроватями, ходунками и инвалидными креслами. Все медоборудование - гуманитарная помощь из Ирландии.

Масштабному делу - масштабная награда. Благотворителем года юбилейной премии «Алтын Жүрек» была признана известная на весь Казахстан Гульмира Абдрашева, основавшая несколько лет назад «Клуб добряков». В его филиалах по всему Казахстану сейчас работают около 130 тысяч волонтеров, которые постоянно организуют мероприятия в поддержку сирот, стариков и инвалидов. В ряды добряков может вступить каждый желающий, ведь главный критерий отбора - это желание быть полезным обществу. Статуэтку Гульмира получила из рук заслуженной артистки Казахстана Майры Ильясовой и лауреата премии 2013 года Бауржана Оспанова.

Церемония награждения юбилейной премией «Алтын Жүрек» стала возможной благодаря поддержке неравнодушных спонсоров и меценатов, одним из которых на протяжении многих лет является компания «ПетроКазахстан». «У любви есть один главный глагол: отдавать, - сказал вице-президент компании Бахытжан Исенгалиев, вручая премию в номинации «Организация года» компании «Metall Prom Group». - Мы сегодня видим в этом зале блестящие образы, отдающие свои золотые сердца и душу тем, кто в этом нуждается. Наше общество обладает большим запасом милосердия и любви - еще одно подтверждение этому происходит на наших глазах. И хочется только пожелать, чтобы все мы, весь наш народ претендовали на эту премию!».

Статья опубликована в журнале Petroleum №6, 2016

ЛЮБОВЬ И ГОРДОСТЬ ПОКОЛЕНИЙ – БИБИГУЛЬ ТУЛЕГЕНОВА

«Казахский соловей» Бибигуль Ахметовна Тулегенова на протяжении уже почти 60 лет своей карьеры дарит нескольким поколениям ценителей прекрасного свой волшебный голос. Эта поистине легендарная личность, обладающая непрерываемым авторитетом и пользующаяся всенародным уважением, вносит бесценный вклад в развитие высокого искусства в стране. В том числе и организованным ею конкурсом вокалистов.

Международный конкурс вокалистов Бибигуль Тулегеновой - это единственный в нашей стране профессиональный вокальный конкурс, за годы своего существования открывший миру немало новых имен. Одна из целей конкурса - нравственное и эстетическое воспитание молодого поколения и стремление привлечь внимание молодежи к чистому источнику классической и народной музыки, и он, несомненно, поднимает престиж казахского классического искусства. Можно сказать, что конкурс вокалистов служит своего рода трамплином в мир высокого искусства, ведь его лауреаты сегодня востребованы на оперных сценах по всему миру, где достойно представляют нашу страну.

Прошедший с 19 по 26 сентября в Алматы VIII Международный конкурс вокалистов Бибигуль Тулегеновой был посвящен 25-летию Независимости Республики Казахстан и 1000-летию города Алматы и собрал 65 участников со всех уголков нашей страны, а также Кыргызстана, Узбекистана, Азербайджана, Башкортостана, Литвы, Российской Федерации, Германии, Чехии, Монголии и Болгарии. Важно отметить, что география конкурса растет ежегодно. В состязании принимали участие исполнители, родившиеся не ранее 1 октября 1984 года и не позднее 1 октября 1997 года. Конкурсные испытания состоят из отборочного и финального туров. Все прослушивания проводятся публично.

Михаил Мунтян, народный артист СССР, член жюри конкурса (Молдова): «Я завидую, что в Казахстане живёт, организует конкурсы и радуется слушателей такая звезда, как Бибигуль Тулегенова».

Б.Төлегенованың «Сүйспеншілік, үміт және сенім» автобиографиялық кітабының тұсау кесерінде / На презентации автобиографической книги «Любить, надеяться и верить» Б.Тулегеновой / At presentation of the biography book of B.Tulegenova 'Love, hope and believe'

К финальному туру допускается 12-14 участников. Вокальное состязание всегда проходит красочно и ярко, выступления молодых певцов оперного жанра артисты оценивает международное авторитетное жюри. Как отметила сама Бибигуль Тулегенова в одном из интервью: «Победителей выбирают члены жюри. А жюри на конкурсе, заметьте, международное. Я никак не влияю на их мнение и ни в коем случае никого из конкурсантов не выделяю по принципу «свои». Зарубежные экспер-

ты, члены жюри удивляются и восхищаются голосистостью, музыкальными возможностями наших ребят, и это радует. Это поднимает престиж государства. Наши казахстанцы Сундет Байгожин, Медет Чотобаев, Наталья Мизюк - востребованные певцы больших оперных сцен Италии, Франции, Швейцарии, Австрии. Я заметила, что после конкурса у наших участников словно вырастают крылья».

Каждый участник получает творческий анализ своего выступления и ре-

Социалистік еңбек ері Б.Төлегенова мен Совет Одағының ері Т.Әубәкіров / Герой социалистического труда Б.Тулегенова и Герой Советского союза Т.Аубакиров / Hero of Socialist Labour B.Tulegenova and Hero of Soviet Union T.Aubakirov

Бибигуль Ахметовна Тулегенова родилась 16 декабря 1929 году в Семипалатинске. Тулегенова - советская казахская оперная певица (лирико-колоратурное сопрано), солистка Казахского государственного академического театра оперы и балета им. Абая, народная артистка СССР, профессор; последний человек в истории, удостоившийся высшей степени отличия СССР - звания «Герой Социалистического Труда».

За годы карьеры певицу восторженно принимали в 40 странах мира, она пела в сопровождении лучших оркестров с выдающимися дирижерами современности. Бибигуль Ахметовна исполнила не только произведения классического репертуара, но и лучшие образцы казахской музыки, пропагандируя ее во многих странах мира.

комендации профессионалов. Председателем жюри конкурса является народная артистка СССР, Герой Социалистического Труда, лауреат Государственных премий СССР и Казахстана академик Бибигуль Тулегенова, которая подчеркивает, что «конкурсанты исполняют несколько сложных, развернутых классических произведений без

микрофона, в сопровождении только концертмейстера, о фонограмме и речи не может быть».

В этом году организаторами конкурса выступили Министерство культуры и спорта РК, а также Акимат города Алматы. На пресс-конференции Вице-министр культуры и спорта РК Галым Ахмедьяров отметил: «Конкурс приобрел большую популярность и считается одним из важнейших в творческой сфере. Все его лауреаты уже стали сейчас ведущими солистами мировых сцен и театров. И каждый новый конкурс открывает дорогу еще большему количеству молодых певцов и вокалистов».

Таким культурным проектам необходима широкая поддержка, и «ПетроКазахстан», как постоянный спонсор конкурса, оказал ее и в этом году. Сама Бибигуль Ахметовна отмечает: «Меня и «ПетроКазахстан» объединяет многолетняя история сотрудничества. Они неизменные спонсоры Международного конкурса вокалистов, и мы очень благодарны этой компании, ставшей нам уже практически родной!»

Пользуясь случаем, хотим поздравить Бибигуль Ахметовну с днем ее рождения, который очень символично совпадает с Днем Независимости Казахстана. Здоровья, долгих лет жизни и наша огромная благодарность за ее творческий вклад в культурное развитие Казахстана!

Награды и звания

Народная артистка Казахской ССР (1959); Народная артистка СССР (1967); Государственная премия СССР (1970); Государственная премия Казахской ССР им. К.Байсейитовой (1966); два ордена Ленина (1976, 1991); орден Трудового Красного Знамени (1959); Герой Социалистического Труда (1991); орден Отан (2000).

Личный Золотой знак Президента Республики Казахстан (1999); «Человек года» в номинации «За вклад в музыкальное искусство Казахстана» (2001); независимая общенациональная премия «Тарлан» («За вклад» в разделе «Музыка», «Клуб меценатов Казахстана», 2001); личная звезда на Аллее звезд Казахстана (2002); межгосударственная премия «Звезды Содружества» в области гуманитарной деятельности (Совет по гуманитарному сотрудничеству государств-участников СНГ, 2014); Почётный гражданин Астаны (1999); Почётный гражданин Восточно-Казахстанской области (2011); Почётный гражданин Алматы (2012).

Бибигүл Төлегенованың VIII Халықаралық вокалистер байқауы / VIII Международный конкурс вокалистов Бибигуль Тулегеновой /
The VIII Bibigul Tulegenova International Vocalists Contest

VI КОРПОРАТИВНАЯ СПАРТАКИАДА «ПЕТРОКАЗАХСТАН»

24–25 ноября прошла VI корпоративная Спартакиада «ПетроКазахстан», посвященная 25-летию Независимости РК и 30-летию промышленного освоения месторождения Кумколь.

Корпоративная Спартакиада - яркий спортивный праздник для сотрудников компании, ставший традиционным и долгожданным событием в жизни «ПетроКазахстан». В этом году она прошла в Кызылорде в спортивном комплексе «ПетроКазахстан».

В спортивных состязаниях приняли участие 4 команды: АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз», ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс», ТОО «СП Казгермунай» и АО «СНПС - Ай Дан Мунай». Программа спортивных мероприятий включала соревнования по мини-футболу, настольному теннису, бадминтону, шахматам и бильярду, в которых приняли участие более 60 сотрудников.

Участников соревнований от лица руководства компании приветствовал Председатель Правления ПККР Цинь Хунвэй с пожеланиями честной игры и ярких побед, подчеркнув, что спорт воспитывает в человеке самые лучшие качества: целеустремленность, решительность, сплоченность, помогающие добиваться побед не только на спортивной площадке, но и в профессиональной деятельности.

Спортивный азарт, неутомимая воля к победе, корпоративная выручка и поддержка стояли во главе командных видов игр, а вдумчивость, неспешность и выверенность каждого движения можно было наблюдать на площадках по шахматам и бильярду. Состязания по мини-футболу, несмотря на разницу с большим футболом по своим техническим характеристикам, ничуть не уступали ему по накалу страстей и наличию острых моментов в игре. У каждой команды было невероятное желание победить!

В таких соревнованиях нет победленных - есть лидеры и есть те, кому повезло немного меньше... В этот раз Кубок «ПетроКазахстан» был вручен команде АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз», которая вот уже в пятый раз доказывает свой чемпионский титул в общекомандном зачете.

Бесспорной отдачей спортивных состязаний можно назвать тот позитивный импульс, который дает нацелен-

ТУРНИРНАЯ ТАБЛИЦА СПАРТАКИАДЫ «ПЕТРОКАЗАХСТАН-2016»

№	Команды	Занятые места по видам					Кол-во набранных баллов	Места
		Футбол	Бадминтон	Настольный теннис	Бильярд	Шахматы		
1	АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз»	2	1	2	1	1	7	I
2	ТОО «СП «Казгермунай»	1	2	1	2	3	9	II
3	ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»	3	4	3	3	4	17	III
4	АО «СНПС - Ай Дан Мунай»	4	3	4	4	2	17	IV

ность на успех и новые победы не только в спорте, но и в работе. «Наполняя жизнь движением!» - девиз большой семьи «ПетроКазахстан», демонстрирующей ее стремление развиваться, укрепляя свою корпоративную культуру и единство духа!

Пользуясь случаем, выражаем искреннюю благодарность всем коллегам из компаний, которые поддерживают нашу Спартакиаду и принимают в ней участие: АО «СНПС - Ай Дан Мунай», ТОО «СП Казгермунай», АО «Тургай-Петролеум»!

«ПетроКазахстаннын» VI Спартакиадысының ашылу салтанаты / Открытие VI Спартакиады «ПетроКазахстан» / Opening of VI PetroKazakhstan Olympics

«Для меня Спартакиада - это здоровье, дружба и сплоченность! Мы учимся действовать как единый организм. Вместе мы способны преодолеть любые трудности и добиться высокого результата!»

Ли Чуньюй, ведущий инженер, победитель по бадминтону, ПККР

«Ценность Спартакиады помимо пропаганды здорового образа жизни - в формировании в каждом из нас стремления к совершенству - в спорте, профессии и жизни в целом.

Спасибо руководству «ПетроКазахстан» за то, что, несмотря на непростые времена, была найдена возможность проведения этого праздника спорта, который, несомненно, зарядил нас положительными эмоциями и дал новые силы для того, чтобы внести еще больший вклад в развитие компании!»

Талгат Каирбеков, старший инженер, участник соревнований по футболу и теннису, ПКООП

«Команда АО «CNPC - Ай Дан Мунай» впервые участвует в корпоративной Спартакиаде нашего бизнес-партнера - компании «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз». Мы рады поддержать инициативу пропаганды спорта и здорового образа жизни и благодарим за такую возможность организаторов и руководство компании.»

Нурлан Алиев, Вице-президент по общим вопросам, АО «CNPC - Ай Дан Мунай»

«Традиция проведения ежегодной Спартакиады примечательна тем, что она собирает на одной арене тех, кто воодушевлен духом спорта и готов состязаться - защитить честь своей компании. На прошедшей Спартакиаде с самого старта игр и до финала ощущался особый, праздничный настрой, ведь эти игры были посвящены 25-летию Независимости Казахстана и 30-летию Кумколя. Всё проходило на высоком уровне, организаторы постарались и добились, чтобы каждый участник и зритель чувствовал порядок и комфорт на играх. Благодарим за такой достойный уровень организации и желаем поддержания инициативы проведения Спартакиады на традиционной ежегодной основе!»

Мелс Ким, победитель по настольному теннису, оператор УПН, ТОО «СП Казгермунай»

Вице-президент ПККР Б.Көшербаев бильярд бойынша жеңімпазды Ф.Мақатаевті марапаттауда /
Вице-президент ПККР Б.Көшербаев вручает награду победителю по бильярду Г.Мақатаеву /
PKKR Vice-President B.Kusherbayev awards billiard winner G.Makataev

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Июнь

1 июня - 30 сентября - на ТОО «ПКОП» прошли работы в рамках 2-го этапа по внедрению «Интегрированной системы управления безопасностью и охраны труда «Аман». Данный проект реализуется совместно с компанией ROMINSERV и направлен на повышение культуры безопасности труда, предотвращение несчастных случаев, обеспечение сохранности активов и достижение уровня ведущих нефтегазовых компаний в области охраны труда.

1-30 июня - компания CNPC провела на ПКОП месячник по БОТОС, направленный на улучшение осведомленности работников в вопросах БОТОС, продвижение культуры БОТОС на всех уровнях руководства и дальнейшее совершенствование системы ее управления во всех дочерних компаниях и на совместных предприятиях CNPC.

Июль

17 июля - на базе ТОО «ПКОП» стартовал конкурс предприятий ЮКО по охране труда и технике безопасности, результаты которого будут подведены в декабре.

27 июля - подшефный детский лагерь отдыха «Арай-Санрайз» отметил свой 20-летний юбилей. В честь круглой даты в лагере состоялось торжественное мероприятие, в котором приняли участие представители образовательных учреждений и генерального спонсора - АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз».

Август

19 августа - в ТОО «ПКОП» прошло торжественное награждение победителей конкурса «Лучший по профессии»-2016, который проводился с 13 июня по 13 июля.

21 августа - юные геологи Кызылординской области, дебютировав, заняли 5-е место в IV Казахстанской открытой полевой олимпиаде юных геологов, в которой участвовала 21 команда из разных областей РК и стран ближне-

Премьер-министр К.Масимов «ПКОП» ЖШС- сына ресми сапары барысында / Визит Премьер-министра РК К.Масимова на ТОО «ПКОП» / Kazakhstan Prime Minister K.Masimov's visit to PKOP

го зарубежья. Участие кызылординцев стало возможным благодаря финансовой поддержке АО «ПККР», и компания спонсировала приобретение экипировки, транспортные расходы, прикладные геологические материалы.

22 августа Премьер-министр РК К.К.Масимов посетил ТОО «ПКОП» в рамках своего визита в ЮКО с целью ознакомления с ходом реализации Проекта модернизации ШНПЗ. Премьер-министру было доложено о статусе проекта, который включен в правительственную программу модернизации нефтеперерабатывающих заводов Казахстана. Премьер-министр РК дал ряд поручений по своевременному и конструктивному решению намеченных планов в реализации проекта модернизации завода. Реализация Проекта «Модернизация и реконструкция Шымкентского НПЗ» была начата в 2011 году, а завершение всех работ намечено на конец 2017 года. Планируется, что модернизация всех трех НПЗ Казахстана обеспечит к 2018 году импортозамещение на рынке автомобильного топлива РК.

22 августа - состоялось выездное совещание под председательством старшего вице-президента по переработке нефти и газа АО НК «КазМунайГаз» Д.С.Тиесова по ходу реализации проекта «Реконструкция и модернизация Шымкентского НПЗ» с участием руководителей КМГ, ПКОП, СРЕСС и представителей подрядных организаций.

23 августа - в рамках республиканской акции «Дорога в школу» в подшефном центре для детей-инвалидов «Шапагат» в торжественной обстановке выпускникам подарили школьные ранцы, укомплектованные канцтоварами, и школьную форму. Также центру были вручены две инвалидные коляски, приобретенные на собранные сотрудниками компании средства. Всего в рамках акции «Дорога в школу» совместно с городским отделом образования малоимущим семьям было вручено сто полностью укомплектованных канцелярскими принадлежностями школьных ранцев.

26 августа - в детском лагере отдыха «Арай-Санрайз» состоялось награждение участников ежегодного областного детского турнира по футболу на кубок ПККР, который проводится с 1998 года. В состязании приняли участие девять команд, и вот уже девятый год подряд первое место в нем занимает команда из Кызылорды.

26 августа - в рамках республиканской благотворительной акции «Дорога в школу» и в честь 25-летия Независимости РК ТОО «ПКОП» выделило средства для приобретения школьной формы 45 учащимся из многодетных семей средней школы № 99 г.Шымкента.

29-31 августа - на месторождениях Кумколь и КАМ состоялись праздничные концерты с участием артистов областной филармонии. В торжественной обстановке ряд сотрудников был отмечен почетными грамотами НК «КазМунай-Газ», благодарственными письмами от Министерства энергетики, акима Кызылорды и президента «ПетроКазахстан».

Сентябрь

2 сентября - в областном казахском музыкальном драматическом театре им.Н.Бекжанова состоялось торжественное собрание, посвященное Дню работников нефтегазового комплекса РК и 30-летию промышленного освоения месторождения Кумколь. Ветеранам отрасли и группе лучших работников ПККР были вручены благодарственные письма, нагрудные знаки «30 лет месторождению Кумколь» и другие знаки отличия.

8 сентября - в рамках 30-летия промышленного освоения Кумколя в спорт-комплексе «ПетроКазахстан» состоялись чествование ветеранов компании и церемония вручения наград передовикам производства.

9 сентября - участие ПКОП в совещании по финансово-хозяйственной деятельности группы компаний КМГ ПМ и ДЗО на 2016 год, которое прошло в ПНХЗ.

19-26 сентября - в Алматы прошел VIII Международный конкурс вокалистов Бибигуль Тулегеновой, давним партнером которого является компания «ПетроКазахстан» в рамках программы поддержки проектов культуры и искусства РК.

22 сентября - посещение ТОО «ПКОП» акционером CNPC во главе со старшим вице-президентом CNPC г-ном Шэнь Диянчэнь для ознакомления с ходом реализации Проекта реконструкции и модернизации ШНПЗ.

23 сентября - состоялась встреча руководства ТОО «ПКОП» с трудовым коллективом завода, где был заслушан отчет

«Арай-Санрайз» лагерінің 20 жылдық мерейтойының тойлауы / Празднование 20-летнего юбилея лагеря «Арай-Санрайз» / Arai-Sunrise' Camp celebrates its 20th anniversary

о проделанной работе по финансово-хозяйственной деятельности предприятия за I полугодие 2016 года и ознакомление с планами на II полугодие.

29 сентября - решением специальной комиссии, состоящей из представи-

телей всех департаментов и руководства ТОО «ПКОП», оказана финансовая помощь для оплаты обучения в рамках стипендиальной программы 48 детям-иждивенцам сотрудников ТОО «ПКОП» и 30 сотрудникам, обучающимся по заочной форме обучения.

2 сентября в Шымкенте в День работников нефтегазовой отрасли вице-президент по производству Ван Лицзюнь, директор департамента АПВиУП Г. Аширбаева и технический директор Р. Жангабылов от имени руководства ТОО «ПКОП» поздравили всех работников завода с профессиональным праздником, в торжественной обстановке вручив наиболее отличившимся почетные грамоты, благодарственные письма и другие знаки отличия.

Так, в знак признания трудовых профессиональных заслуг в развитии нефтегазового и энергетического комплекса РК медалью Ассоциации KAZENERGY был награжден начальник цеха №2 Н.Аханов, а нагрудным знаком заслуженного работника нефтегазовой отрасли МЭ РК - начальник участка пенопожаротушения Е.Базаркулов. В честь Дня Конституции РК и Дня работников нефтегазовой отрасли РК за личный вклад в развитие нефтегазовой отрасли памятным знаком АО НК «КазМунайГаз» был награжден товарный оператор ТТУ С.Альтеев, а сливщик-разливщик ТТУ Н.Суйеубеков - почетной грамотой АО НК «КМГ» за плодотворный труд и вклад в становление нефтегазовой отрасли.

Благодарственное письмо Министерства энергетики РК вручено Цзян Ботао, заместителю директора по проектам департамента инжиниринга и управления проектами. За профессионализм и добросовестный труд почетная грамота АО «Самрук-Казына» вручена сливщику-разливщику ТТУ Б.Кутынбетову, лаборант химического анализа Г.Бибалаева награждена благодарственным письмом KAZENERGY за высокий профессиональный уровень и преданность делу, а старший оператор технологических установок цеха №2 Е.Ермахамбетов награжден почетной грамотой KAZENERGY за многолетний добросовестный труд и большой личный вклад в развитие нефтегазовой отрасли.

Поздравляем награжденных сотрудников «ПетроКазахстан Ойл Продактс» и желаем новых производственных успехов!

Октябрь

7 октября - состоялось торжественное мероприятие по награждению победителей межцеховой заводской спартакиады ТОО «ПКОП» по нескольким видам спорта с вручением кубков и денежных поощрений.

10 октября - 9 ноября - на ПКОП была остановлена технологическая линия для проведения планового капитального ремонта, график которого был согласован с Министерством энергетики РК. Проводимые ремонтные работы направлены на улучшение производственной деятельности завода, повышение безопасности и надежности оборудования для обеспечения качественной и бесперебойной работы предприятия. Все плановые ремонтные работы завершились 9 ноября с опережением на трое суток.

21 октября - в подшефном центре для детей с ограниченными возможностями «Шапагат» в Казалинском районе Кызылординской области состоялась ежегодная спартакиада среди воспитанников центра. Участникам спартакиады были вручены спортивные костюмы от АО «ПККР».

27 октября - в Алматы состоялась X юбилейная церемония вручения Национальной премии по благотворительности «Алтын Жүрек», которую «ПетроКа-

Информация о призерах «Программы поощрения работников за сообщения о потенциально опасных ситуациях, небезопасных условиях/действиях» в 3-м квартале 2016 года в группе компаний «ПетроКазахстан» и ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс».

По ТОО «ПКОП» комиссией по премированию работников принято решение поощрить старшего оператора цеха №1 С-100 Б.Абубакирова, сообщившего 15.08.2016 года об обнаружении свища на сварном шве линии топливного мазута, ведущей к форсунке №1 П-102, возникшего в результате некачественной сварки. Данная потенциально опасная ситуация высокого риска могла привести к загоранию, взрыву и разрушению технологического оборудования завода.

захстан» поддерживает в течение 7 лет. В этом году наша компания была также представлена в составе Экспертного совета премии.

Ноябрь

3-4 ноября - прошло выездное заседание КМГ ПМ и ДЗО в ТОО «ПКОП» для

обсуждения результатов финансово-хозяйственной деятельности за 9 месяцев и 4-й квартал 2016 года и реализации Проекта модернизации НПЗ.

9 ноября - в рамках мероприятий КМГ-ПМ к 25-летию Независимости Казахстана работники производственной службы ТОО «ПКОП» посетили Назарбаев Интеллектуальную школу химико-биологического направления г.Шымкента с лекцией о развитии предприятия за годы Независимости, рассказав о вкладе ТОО «ПКОП» в экономику страны. Цель данной встречи - оказание помощи выпускникам школы в вопросах профориентации с учетом их интересов и возможностей, а также воспитание патриотизма среди молодежи.

24-25 ноября - состоялась традиционная Спартакиада ПетроКазахстан-2016 среди подразделений «ПетроКазахстан» - ПККР и ПКОП, ТОО «СП «Казгермунай» и АО «СНПС - Ай Дан Мунай» по пяти видам спорта: мини-футбол, настольный теннис, бадминтон, шахматы и бильярд. Организатором Спартакиады в этом году выступило АО «ПККР».

Декабрь - организация и проведение корпоративным департаментом стратегических коммуникаций ежегодной встречи с представителями средств массовой информации и партнерами компании по социальным проектам.

ПККР кубогына арналған балалар арасында футбол турнирінің жеңімпаздары / Победители детского турнира по футболу на кубок ПККР / Winners of PKKR Children's Football Cup

MANAGEMENT ADDRESS

Dear colleagues and PetroKazakhstan employees,

In the last few years, the global economy has been experiencing difficulties, especially the low oil price, and companies across the world, whether they be in the USA, China or Kazakhstan, have taken great efforts to streamline their businesses. Our company is no exception.

Despite the difficulties, we continue our efforts to develop infrastructure at our oil fields and improve HSE performance. One of our most important principles at PetroKazakhstan, "Safety first", is, as always, rigorously followed. To ensure this we have held HSE training for employees, successfully realised a number of programmes and continue our efforts to ensure contractors observe safety standards.

PetroKazakhstan continues invariably on its course to meet all of its obligations to develop the regions in which it has operations, making its contribution to implement social projects in the oblasts to improve regional infrastructure and the standard of living of its inhabitants.

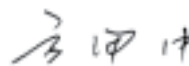
2016, which has been a year of celebration, defined the latest landmark in PetroKazakhstan's development - 30 years since the start of industrial development at the Kumkol field, which coincides with the 25th anniversary of Kazakhstan independence. It is very important that the achievements of PKKR veterans and employees have been acknowledged at the national level with medals, certificates of merit and lapel badges from the Ministry of Oil and Gas of RoK, Samruk-Kazyna, KazMunaiGas and CNPC. Once again, on behalf of management, I would like to congratulate all pioneers and colleagues with Kumkol's anniversary!

Our joint goal is to create a better future! Of course, it will demand great teamwork, dedication and patience. Many of you have seen some hard times for the company, successes and achievements as well, but all the while management and shareholders have made every effort to try to find new reserves to ensure production remains stable, that we meet all of our social commitments and improve the welfare of company employees.

I am sure that thanks to the company's main assets, you, its employees, we will be able to move forward, achieving the goals we have set for ourselves and overcoming together these difficult times for everyone.

I would like to wish everyone great health, peace in your homes, optimism and good cheer to you and your family! Let the New Year be full of joyful events, happiness and good wishes!

Fang Jiazong
President and CEO, PKI, President, PKKR

***Dear employees of PetroKazakhstan Oil Products and our colleagues
from the whole PetroKazakhstan Group of Companies!***

Congratulations on the 25th Anniversary of Kazakhstan Independence and Happy New Year!

Summing up the results at the end of the year is a tradition and this year, we are pleased to note that thanks to great teamwork in PetroKazakhstan, we are meeting plan.

We are currently implementing a major project with huge significance not only for the company, but for the entire country as a whole - the Refinery Modernization Project. We are on the threshold of great changes that will create a firm basis to ensure the further growth of refinery worker welfare. Each and every one of you has invested a lot of effort into the project already, and it is this that makes us proud of our company; the creation of new products, improvements in production eco-friendliness and an ever-growing contribution to the development of the regional and national economy. Caring for the environment is always a priority in our company, and just recently our refinery received another confirmation of the high quality of their work - "Paryz -2016" Award for the contribution to the environment.

Next year we face new tasks and much work. However, without any doubt, with the team we have at PetroKazakhstan, we can take on anything!

We wish you and your families health and happiness! May your wishes come true! Have a Happy New Year!

Jiang Shi
President of PKOP

Askar Turisbekov
First Vice-President of PKOP

NEW MANAGEMENT APPOINTMENTS IN PETROKAZAKHSTAN

We would like to take this opportunity to introduce new members of the senior PetroKazakhstan management team. The newcomers' excellent education and extensive work experience, including in management positions, will undoubtedly bring new momentum to the successful development of the company.

We would like to congratulate all our new colleagues on their appointment, and wish them a successful time working for PetroKazakhstan!

Mr. Zhang Pingzhan, who has been appointed Head of the Almaty Branch of PetroKazakhstan Overseas Services Inc., has great experience of working for CNPC. In 2013-2016, he held the position of Deputy Chief Economist as a shareholder representative in CNPC Kazakhstan, while in 2010-2013, he was its Director of Business Planning and Deputy Chief Economist. Between 2001 and 2010, he worked as the Planning Department Director of the Engineering and Construction Business Unit at CNPC's head office.

Mr. Zhang is a graduate of the University of Houston (USA), holding an MBA from the Bauer Business School. He also holds a Doctor's degree of Engineering from the China University of Petroleum in Beijing, and a Master's in Engineering in Exploration Drilling from Jilin University.

The new Vice-President for Marketing and Logistics is **Mr. Yin Xiangqing**, who is a Doctor of Science and graduate of the Gubkin Russian State University of Oil and Gas in Oil Field Exploration.

Mr. Yin's successful career with CNPC currently stands at over 20 years. The positions he has held include Head of the Petroleum Sales and Procurement Department at CNPC Kazakhstan in Beijing from 2015 to 2016, Deputy General Director for Oil and Petroleum Product Sales at CNPC-Aktobemunaigas from 2009 to 2015, Deputy General Director of SINOPETRO Investment Company in Moscow from 2003 to 2009, and as the main CHINA OIL representative in Moscow from 1999 to 2003.

Mr. Yang Mingyu has been appointed Vice-President for Finance. After graduating from the Moscow State University of Economics, Statistics and Informatics with a Master's in Economics, Mr. Yang has spent many years gaining extensive experience in the financial structure of CNPC.

In 2013-2015, working as the Financial Director at CNPC International in Kazakhstan, he was in charge of financial operations in core production and commercial projects, and in 2010-2012, he was appointed the role of Director of the Finance and Reporting Department. Before that, in 2009-2010, he held the position of Financial Director and in 2006-2009, he headed up the PKKR Financial Division.

A QUARTER OF A CENTURY OF INDEPENDENCE

This year, Kazakhstan, like many other countries in the post-Soviet Union, is celebrating 25 years of independence. The 90's are remembered for the break-up of the USSR and the sovereignty parade of the 15 newly formed republics.

The Constitutional Law On the Independent Statehood of the Republic of Kazakhstan was adopted on 16 December 1991, and declared Kazakhstan as an independent, democratic and constitutional state, holding full authority in its territory, and independently determining and pursuing its own domestic and foreign policy. Kazakhstan for the first time acquired legal status as an independent state recognised by the global community, creating a new milestone in the country's history.

Since then, Kazakhstan has become part of the list of the top 50 most developed countries in the world, implemented its 2030-Strategy ahead of schedule and has begun work on its 2050-Strategy and the "100 Concrete Steps: a Modern State for All" Plan of the Nation. Today, Kazakhstan is a driver for integration among the post-Soviet countries, initiating and supporting initiatives aimed at restoring trust in international relations, strengthening peace and security, and developing economic cooperation. This includes chairing the Organisation for Security and Cooperation in Europe, the Organisation of Islamic Cooperation, the Shanghai Cooperation Organisation, Conference on Interaction

and Confidence Building Measures in Asia and the Eurasian Economic Union. All of these landmark events have been made possible thanks to Kazakhstan policy.

Since the earliest days of independence, Kazakhstan's foreign policy has focused on full dialogue with all countries, which has been the key factor in today's multi-vector partnerships along with the ability to create a basis for stable development in the country. Kazakhstan has strengthened its relationships with former USSR countries linked by centuries of friendship, and at the same time has built ties with political and business groups in the West. Work has been done on positioning Kazakhstan as a global and stable country, and a significant step in this has been the rejection of the fourth largest nuclear arsenal in the world.

The economic collapse in the first years after independence demanded that those in charge clearly identified their objectives to develop the country, such as searching for foreign investment and privatisation programmes. These priority goals were achieved extremely quickly, much of which was thanks to President Nazarbayev, who summed up the past 25 years by saying, "in the last quarter of a century we have done something historic, something that some

Facts

- In 2015, 120 new companies were established worth KZT 800 billion, creating more than 10,000 permanent jobs.
- In 2015, Kazakhstan joined the WTO and the Top 50 leading exporters, ranking 43rd.

countries take a century to achieve and others never achieve. This has been thanks to the efforts of each and every Kazakhstan citizen, inspired by the courage of their ancestors and creating a path for future generations. We, citizens of Kazakhstan, have become the founding fathers and pioneers of the rise of our nation. This is the most accurate description for our proud times and all our great achievements. We are growing together with an independent Kazakhstan."

By guaranteeing stability and gaining international credibility, the President has been able to attract foreign capital, a new workforce and technology, all of which have helped market reforms take effect very quickly, make legislative amendments and create a system of investor concessions.

The policy of improving investment attractiveness continues to this day.

The results can be seen in the country's rating in the World Bank Doing Business Report - 35th out of 190, rising 16 points from 2015. Importantly, Kazakhstan is in the top 10 of countries that have best improved their rating position in the last year.

The factors affecting Kazakhstan's investment attractiveness have undoubtedly been the existence of rich natural and mineral resources, a user-friendly business climate supported by favourable investment legislation, attractive support measures, and stability characterising the political, economic and social life of the country.

The last few years have not been easy due to the global fall in energy resource prices, which have been the springboard for the country's development. The competitiveness and attractiveness of many oil countries' investment portfolios, including Kazakhstan's, have visibly weakened. The so-called crisis has been the catalyst for domestic economic diversification and further strengthening of integration processes, especially with neighbouring countries.

The country's plans for economic diversification have been incorporated in the State Programme for Industrial and Innovative Development (2015-2019), which has focused on areas creating products with high added value, such as oil refining, the petrochemistry and chemical industries, metallurgy, the food industry, machine building and building material production. Kazakhstan is today more than ever interested in innovation projects that make use of the newest achievements and techniques.

As for its neighbours, Kazakhstan's longest border is with Russia to the north and west (7,548 km) and to the east with China (1,782 km). Its foreign policy focuses on maintaining the correct balance of

Kazakhstan's energy sources

- Kazakhstan is one of the richest countries in terms of natural resources. Of the 110 elements in Mendeleev's Periodic Table, 99 are found in Kazakhstan, 70 have been explored, and more than 60 are in commercial production.
- Kazakhstan is one of the top 10 countries in terms of coal reserves, behind only the USA, Russia, China, Australia, India, South Africa and Ukraine. More than 60% of the country's projected resources are located in Kostanai Oblast. Kazakhstan is 2nd in the CIS behind Russia in terms of coal produced.
- Kazakhstan has the 8th largest global explored reserves of oil, only surpassed by Saudi Arabia, Iran, Iraq, Kuwait, the UAE, Venezuela and Russia. Total predicted hydrocarbon resources are estimated to be 12-17 billion tonnes. Clearly, its oil resources mean Kazakhstan is one of the world's oil powers.
- Kazakhstan is home to roughly 20% of global uranium reserves, meaning it is 2nd in terms of explored uranium reserves after Australia and 1st in production terms.

force and improving multi-vector political, economic, social and cultural relationships with them.

Kazakhstan's economic cooperation with China for example focuses primarily on the energy and transport sectors. New impetus in this area has been China's initiatives to create the "Economic Silk Road Belt" and the "21st Century Maritime Silk Road" under the title, "One Belt and One Road."

The projects are a part of the programme to promote investment cooperation, which incorporates 51 projects worth in excess of US\$ 20 billion. The programme aims to create production in the processing sector, transferring new technology, creating Kazakhstan jobs and exporting finished products to China. As an official partner of Astana EXPO-2017, China is providing its support to promoting the exhibition at home.

As a reminder, the EXPO-2017 project, which has been called on to improve Kazakhstan's credentials on the international arena, will take place in Astana between 10 June and 10 September under the logo "Future Energy". The intention of the large-scale project is to attract the business community's attention to solutions and methods for the sustainable management of energy sources. It will also show the whole world Kazakhstan's potential and capabilities, will open doors for new investors and projects that will undoubtedly help the country and all of its people flourish in the future!

KURMANGAZY ISKAZIYEV: THE PETROKAZAKHSTAN TEAM IS A VALUABLE PART OF THE LARGE KMG EP TEAM

Tying this issue to the theme of the 25th anniversary of Kazakhstan Independence, the editorial staff felt it had to mention PetroKazakhstan's strategic partner, one of the cornerstones of the Kazakhstan economy – KazMunaiGas Exploration Production. With this in mind, Kurmangazy Iskaziyeu, KazMunaiGas Exploration Production General Director answers some of Munaishy's questions.

- Kurmangazy Oryngazyevich, as part of the 25th anniversary celebration of Kazakhstan independence, could you please tell us a little about your company's achievements?

- First of all, I would like to congratulate the many KazMunaiGas EP staff and everyone in Kazakhstan with the anniversary of independence. Kazakhstan has achieved a lot in the last quarter of a century, for example, raised production, built a strong economy and created an effective social welfare system. However, the most important achievement has, of course, been peace and understanding in this home we share, which is what we should all treasure.

Despite today's economic hardships brought about mainly by external factors, Kazakhstan has a clear vision of how to beat the crisis and ensure progressive development. The "Nurly Zhol" strategic document presented by President Nazarbayev has taken on great importance, and it is in these times of change, that KMG EP, as a representative of the business community in Kazakhstan, realises its active role and obligations.

As known, KazMunaiGas Exploration Production is one of the three largest oil production companies in Kazakhstan. Its proven and probable reserves at the end of last year stood at 152 million tonnes. Annual production and financial figures speak for the stability of KMG EP operations. In 2015, production reached 12,351 thousand tonnes, of which 8,333 thousand tonnes were produced at our core assets - Ozenmunaigas and Embamunaigas - which is a 2% growth on last year. KMG EP net profit in 2015 reached KZT 244 billion compared to KZT 47 billion in 2014.

KMG EP has developed steadily and thanks to the people working for it, over a number of years has made its contribution to the socio-economic

«КазМунайГаз» Барлау Өндіру» АҚ бас директоры Құрманғазы Есқазиев /
Генеральный директор АО «Разведка Добыча «КазМунайГаз» Курманғазы Исқазиев /
KazMunaiGas Exploration Production General Director Kurmangazy Iskaziyeu

development of independent Kazakhstan. KMG EP is currently home to over 26 thousand employees, all of whom work for the benefit of the company and the country as a whole. Also, let's not forget the contribution of the many thousands working at PetroKazakhstan.

- Tell us a little about the company's challenges and objectives and how you resolve them.

- The oil industry in Kazakhstan and across the globe is suffering a significant downturn, which has affected future plans. However, despite negative external factors, production at KMG EP assets is stable and in line with forecasts. Operating results for the 9 months of 2016 show average production growth of 1% in Ozenmunaigas and Embamunaigas. Total production for the 9 months of 2016 amounted to 6,303 thousand tonnes, including Kazgermunaig,

CCEL and PetroKazakhstan Inc. shares of 9,134 thousand tonnes of oil.

Nevertheless, low oil prices have forced us to rethink investment, look for savings and maintain current production levels with minimal costs. Capital investment has been reduced as much as possible, without affecting production levels, but we have had to postpone completion dates for long-term projects. We have been working on improving our business processes and reducing costs, so as to reduce what it costs us to produce oil.

As part of this programme, our subsidiary Embamunaigas was one of the first companies to begin implementing a long-range production programme. This involved launching three pilot projects in the Kainarmunaigas oil production division including the Uaz intellectual (digital) field; and automating and streamlining logistical and oilfield equipment repair

processes. We are already seeing the first positive results, which we have reported to KazMunaiGas and Samruk-Kazyna management. We are planning to cascade these projects to other fields, such as Uzen, Karazhanbas, Akshabulak and the Emba group fields.

Embamunaigas saved a total of KZT 1.3 billion last year in the logistical process, while the total effect by the end of 2017, we believe, will be approximately KZT 3.3 billion. We have seen forecasts for the intellectual fields that additional production at the Uaz field may rise by 3%; well recovery work periods will be reduced by 15-20%, while the eco-friendly use of underground equipment will reduce the number of repairs, even in the worst-case scenario, from 20 to 15 per year.

- How do you view your relationship with PetroKazakhstan as a company shareholder?

- I truly value how we work together to resolve the business objectives given to us by our two management partners KMG and CNPC.

KMG and CNPC are strategic partners providing good examples on how to work together, such as Mangistaumunaigas, Kazgermunai and PetroKazakhstan. We are all interested in their successful development, stability and prosperity. We need to continue working together, and I am sure that together we will overcome these difficult times and guarantee stability and success in the team!

- One of the challenges during difficult times in the oil sector is

General Director (Chairman of the Board) of JSC KazMunaiGas Exploration Production, Kurmangazy Iskaziyeu is a professional oil geologist, who began his career in the 1980's at the Emba oil fields. He is a Candidate of Geological and Mineral Science and the author of a number of works on the "Scientific Basis for the Hydrocarbon Potential of the Republic of Kazakhstan", for which he received the State Al-Farabi Prize in 2015 for Science and Technology. He is an honorary prospector of the Republic of Kazakhstan and Honorary Citizen of Atyrau Oblast.

social stability in the company. Tell us about what measures you have taken in this respect.

- KMG EP, whose majority shareholder is KazMunaiGas, always considers state interests. This is currently especially relevant during the crisis, when oil prices are low, and also when the country's oil and gas sector is experiencing difficulties. This also applies to social responsibility issues.

Despite the sector crisis, our most important social goal remains keeping jobs. If the company's financial and economic position deteriorates, we will be forced to look at a number of cost-cutting options. However, a person's work and his or her contribution to the development of our company are paramount.

I would like to point out that KMG EP, whose oil and gas assets are spread across the country, cares for its employees, wherever they may be and no matter how many shares we may hold in that particular asset. This is why we treat PetroKazakhstan employees like a part of the large KMG EP family. It is in this context that we work closely with our partner.

On the eve of the 25th anniversary of Kazakhstan's independence and the upcoming New Year 2017 celebrations, I would like to congratulate the entire PetroKazakhstan team and wish them good health, family prosperity and new successes at work!

- Thank you for the interview!

ҚМГ БӨ басшысы мен тәуелсіз директорлар «интеллектуалды кен орындары» жобасын талқылау үстінде / Глава РД КМГ и независимые директора при обсуждении проекта «интеллектуальных месторождений» / KazMunaiGas EP Head and independent directors discussing Intellectual oil fields project

KUMKOL FIELD ANNIVERSARY'S CELEBRATION

30 ЖЫЛ ҚҰМ КӨЛ

In celebration of Oil Worker's Day and Kumkol's 30th Anniversary, on 2 September, the N.Bekezhanov Oblast Kazakh Music and Drama Theatre played host to an event for our oilmen. The distinguished guests included veterans and pioneers, company employees, company contractor and partner representatives, and management from sponsored organisations. Kyzylorda Oblast Akim Krymbek Kuserbayev, Vice-Minister of Energy Magzum Mirzagaliyev, CNPC Kazakhstan Executive Vice-President Zhao Ying and PetroKazakhstan Kumkol Resources President Fang Jiazhong congratulated everyone with the anniversary and professional day.

Earlier, on 29 and 31 August, celebratory events were held for rotation workers - at the Kazhymukan Munaitbasov sports complex for KAM fields' employees and in Vakhta-40 club - for Kumkol field' employees.

The gala night in Kyzylorda was opened by company President Mr. Fang Jiazhong, who congratulated the oil workers, commenting that in 30 years, Kumkol had become a symbol of Kyzylorda Oblast's industrial development, and a major production and education base for the younger generation, a symbol of friendship between Kazakhstan and China. Mr. Fang also thanked the Kyzylorda Oblast Akimat, oil company and contractor representatives for their support in Kumkol operations and many years of cooperation.

At the awards' ceremony, company veterans and pioneers received a number of awards and badges of distinction from the Ministry of Energy, the Kyzylorda Oblast Akimat, KazMunaiGas, KazMunaiGas EP, CNPC Kazakhstan, the KAZENERGY Association and company management.

Handing over the awards, Kyzylorda Oblast Akim Krymbek Kuserbayev expressed his gratitude to the Kumkol workers, saying, "thanks to you, dear oil workers, Kazakhstan is growing and developing. Here in Kyzylorda, Oil Workers' Day is a special celebration as oil has been the foundation for the development of Kyzylorda Oblast. Despite global difficulties, oil companies continue to focus on socio-economic

growth in the region. In the last two-three years alone, thanks to oil company funds, we have managed to build social facilities such as an Ice Palace, the Shugyla Leisure Park, the Syrdarya Embankment, the Parkour social park, sports fields, a Children's Health and Additional Education Centre in Kamystybas, a hippodrome, children's villages and others."

On behalf of CNPC Kazakhstan shareholders and management, the guests were congratulated by Vice-President Zhao Ying, who said, "the company's oil producing division PetroKazakhstan Kumkol Resources has been a bright example of close cooperation between two national companies - CNPC and KazMunaiGas - since 2006. New methods of resolving production objectives are in place and new oil yield techniques have been implemented. The company has made an impressive contribution to industrial growth in Kyzylorda Oblast. It is worth pointing out that personal and worksafety has always been a priority for PKKR, which is why it focuses on industrial safety standards, improving performance in that particular area. Following social responsibility principles, we take an active interest in the social welfare of

the region, working together in sponsorship and charity projects."

PKKR Engineer Sagdana Kokeyeva shared her memories at the event, saying, "Kumkol is very dear to my heart. First of all, I joined the company as an oil worker, and secondly, I found my husband and became a mother here. I began life's journey, so to speak at Kumkol and continue to grow here."

Yeskozha Bergenbayev, an oil veteran, said, "Thanks to Kumkol, the social situation in Kyzylorda has improved. Kyzylorda is growing and flourishing. The cultural sphere and a great many others have grown. If there had been no Kumkol, I dread to think what would have happened here. Therefore, Kumkol has special value for the people living here, and I would like to express my immense gratitude to the people who are actually responsible for this colossal and complex job. I would like to wish them professional success and the best of health! Let Kyzylorda oil continue flowing forever!"

More than 200 company employees were given letters of gratitude, certificates of merit and "30 Years of Kumkol" anniversary lapel badges. The event ended with a gala concert and fireworks.

Құмкөл 30 жылдығының мерейтойында, Қызылорда қ. / На праздновании 30-летия Кумколя в Кызылорде /
At celebrations of Kumkol's 30th anniversary in Kyzylorda

HSE – 10 YEARS OF REAL RESULTS!

With one of the cornerstones of oil production and processing being a guarantee of production and ecological safety, and the last decade, PetroKazakhstan has made significant advances in improving HSE management.

Work safety

Figures speak for themselves, and HSE (health, safety and environment) performance shows the reduction in PetroKazakhstan and contractor accidents and incidents in recent years. For example, industrial injuries in PetroKazakhstan and its contractors in the last decade have been falling, which is also true for fires and explosions, ecological and road incidents.

PetroKazakhstan contractors have been responsible for more than 90% of incidents and injuries, which led to PKKR introducing its “Programme to assess and improve Contractor HSE Activities” in 2009. The programme records accidents and incidents, responses to HSE violations, and current HSE practices in contracting companies. The companies with the best results receive prizes, certificates of merit and trophies. Programme results are reported in the local media.

Health, Safety, Security and Environment manual was developed in 2010 to inform PetroKazakhstan employees about HSE policies and procedures and general safety requirements. Every new employee receives a copy.

In the last decade, significant improvements in HSE have been seen at marketing and transportation facilities, leading to a number of significant projects at PKOP oil depots, such as automated pouring techniques used to release oil in tankers; surplus withdrawal points at the Sintez, Aksholak and Dalnaya Karasu oil depots; the installation of automatic fire-fighting and fire alarm systems at the above oil depots’ railway and automatic loading racks; and the purchase and installation of automatic emergency electricity sources (diesel generators). In addition, production and service premises have been prepared at all oil depots, which has helped significantly improve employee working and leisure conditions. Oil depot management places great importance on fire safety and accident response, which is why all oil depots have their own fire posts manned by volunteer fire-fighters from PetroKazakhstan and the contractor Ort Sondirushi. Emergency

ПКОП вице-президенті Аслан Мынбаев Алтын «Парыз» марапатын Премьер-Министр Бақытжан Сағынтаевтың қолынан алды / Золотой «Парыз» из рук Премьер-министра РК Сагинтаева Бақытжана получил вице-президент ПКОП Аслан Мынбаев / Vice-president of PKOP Aslan Mynbayev received Golden Paryz award from Prime Minister of Kazakhstan Bakytzhan Sagintayev

response training held regularly together with Ministry of Emergency fire-fighting forces and equipment has been received positively and led to improved employee awareness.

In 2013, PetroKazakhstan launched a programme to encourage employees to report near miss and unsafe condition/actions. The programme’s objective was to improve the attitude to safety, increase awareness and provide the skills required to react correctly to risks and report work accidents, promote actions aimed at preventing losses due to potential incidents. As a result, the company has seen a fall in hazardous and harmful factors affecting employee health and an improvement in technical process safety.

In two years, the programme has identified 42 near miss situations and 35 PetroKazakhstan employees have received cash bonuses, “Safety First!” certificates and badges for discovering and reporting risks.

We would like to take this opportunity to congratulate our refining division on its latest award! On 6 December, the ‘Paryz’ National Corporate Social Responsibility Competition Award Ceremony was held in Astana with the participation of RK President N.A. Nazarbayev where PKOP won Golden ‘Paryz’ in the nomination the ‘Contribution to the Ecology’.

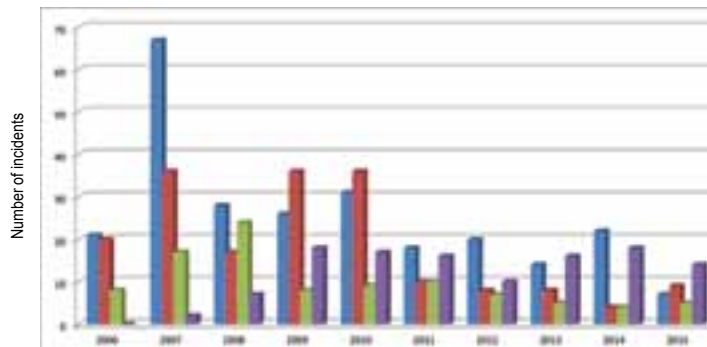
For the second time PKOP receives this Presidential Award ‘Paryz’ for its ecology policy, and it is a well-deserved award and appreciation for the entire company’s team.

Once again, the company confirmed its compliance with all competition criteria, which included compulsory measures to reduce greenhouse gas emissions; implementing and confirming compliance with the ‘Ecological Management Standard’ Kazakhstan Standard and ISO 50001-2011 energy management systems standard; having memorandums in place detailing corporate social responsibility in the region; reducing waste and (or) supporting its use as secondary materials and energy resources; promoting and providing training in environmental issues; implementing clean energy technology and implementing eco-friendly water-saving technology and tree felling.

In the same year, the company introduced SAP to help it manage incidents, and integrate accident and incident investigation processes in all PetroKazakhstan business divisions, and brought managers of all levels together to investigate incidents. The SAP module has been launched in PKKR, Kolzhan LLP, the corporate office and in the market and transportation division in Almaty.

In 2014, PKKR, with the support of Dupont-Kazakhstan, launched the Korgau project to further improve HSE management (editor – see more details in the December 2014 edition of Munaishy). In 2015, the project involved a number of events such as a “Best HSE Workshop” for the PKKR divisions, spot inspections with employees rewarded for work safety and a children’s

Dynamics of HSE incidents at company and contractors sites, 2006-2015

■ Motor Vehicle Accident (MVA)	21	67	28	26	31	18	20	14	22	7
■ Leakage	20	36	17	36	36	10	8	8	4	9
■ Fire/Ignition	8	17	24	8	9	10	7	5	4	5
■ Near Miss	0	2	7	18	17	16	10	16	18	14

art competition “Work Safety through Children’s Eyes.”

Interaction with other branches

PetroKazakhstan’s training division and the corporate HSE department have developed a new procedure to “train employees in HSE”, which includes an innovative HSE training matrix, which employees use to determine the types and duration of obligatory and additional HSE training for their position. Furthermore, to improve employee awareness, the HSE corporate department

and Strategic Communications department have developed, printed and distributed “Safety, Security and Environment manual”, “Safety Measures following Exposure to Hydrogen Sulphide” and “Guidelines for performing Behavioural Safety Audits” for new company members.

Environmental protection

PKOP

Much of PKOP’s environmental work has helped reduce in the last decade the refinery’s

effect on the environment, staff and local population; reduce greenhouse emissions; implement energy saving technology and facilitate the transition to a “green” economy. This means the creation of water recycling, water-resistant geomembrane protection for buffer pond beds to prevent the pollution of underground water; the implementation of biotechnical processes to biocultivate oil-polluted soil and the biological recycling of pyrophoric compounds. The refinery operates a system allowing treated effluent to be used in its fire-fighting system, which helps save the equivalent amount of fresh water that would be taken from the municipal water canal system. Altogether, the company has developed and is actively implementing complex ecological programme for 2014-2018.

To improve the ecological situation in Kazakhstan, from 1 March 2013, with the introduction of Customs Union technical regulations, the refinery has transitioned to the production of K2 class fuel, such as Ai-80-K2, Ai-92-K2, Ai-96-K2 petrol and Dt-L-K2 and Dt-3-K2 diesel. At the same time, petrol and diesel produced corresponds to K3 class in terms of sulphur content, which is one of the best in Kazakhstan.

Refinery modernization

The refinery modernization project has led to a revision of the PKOP Declaration of Safety to take into account upgraded facilities, an expert opinion was registered with the Kazakhstan Emergency Committee

КЕҚОҚ департаментінің қызметкерлері, ПҚҚР / Сотрудники департамента БОТОС, ПККР / PKKR HSE Department team

Certification

Between 2008 and 2012, PetroKazakhstan business divisions received ISO 14001:2004 certification in “Environmental Management Systems” and OHSAS 18001:2007 “Occupational Health and Safety”. The HSE department has confirmed its compliance with international standards through regular international audits with international companies such as Russki Register, Moody International and AFNOR Rus. In 2014, PKOP developed and implemented a “Power Management” system to meet National Standards ISO 50001:2012 requirements, and in 2015 - a “Quality Management System” that meets ISO 9001:2008 standards.

and an analysis of the hazardous factors of the production process, near miss situations and operating reliability for a number of completed refinery upgrade projects was done. Work has included the reconstruction of tank park, LPG workshop and Workshop No. 1 LK-6U unit fire safety and alarm systems, which involves full maintenance around-the-clock testing

PKKR

Between 2005 and 2015, PKKR successfully realised several major environmental projects focusing on recycling associated oil gas through the generation of electricity and its reinjection into the strata. The projects led to the construction of a gas turbine at Kumkol, and a 113 MW gas-reciprocating unit at Arysium and Maibulak. The plants are to recycle approximately 280 million m³ of gas annually. Most of the electricity generated is used on site at the company’s fields, with any excess transferred to external users. The project has led to an almost halving of pollutant emissions from 13,697 tonnes/year to 6,013 tonnes/year.

Alongside with it the construction of facilities to recycle and bury waste, and the commissioning of a 4,600 m³ solid waste burial site took place. Slightly radioactive waste accumulated between 1997 and 2007 has been recycled in stages, and a temporary radioactive waste burial site built.

In 2014-2015, PKKR upgraded its oil waste refining facilities; purchased equipment to help it remove water, petroleum products and treated soil from waste received. It also built domestic sewage treatment facilities. Oxidation ponds were commissioned

Өрт сөндіру бойынша оқу-жаттығулар / Пожарные учения / Fire drills

at Arysium capable of treating 400 m³ of effluent per day, reducing effluent transportation costs to Kumkol, improving treatment performance and reducing the company’s environmental impact.

PKKR introduced a pitless well drilling method in 2008, and in 2015 commissioned its own drilling waste landfill site. Drilling sludge is already being used to reclaim abandoned pits.

August 2008 saw the conclusion of a three-year project using zeolite-microbiological technology to reclaim a 4.2 ha area polluted

by a blowout at Kumkol well № 2079 in September 1996.

The PetroKazakhstan HSE department’s projects and its work have had a positive impact on the ecological situation in the regions where the company operates, on the creation of safer working conditions for staff and, most importantly, on the creation of a solid foundation for further improvements, because the main objective of the HSE department has always been for each and every PetroKazakhstan employee to follow the golden rule of “Safety First!”

Achievements and awards

- In 2005, PetroKazakhstan Kumkol Resources won the “Best Organisation or Enterprise” category in the National Public Work Safety Inspection, and in 2008-2010 won the National Public Work Safety Inspection organised by the Kazakhstan Federation of Trade Unions in the “Best Organisation or Enterprise” category.
- In 2009, PKOP received a diploma from the Kazakhstan Federation of Trade Unions in the “Best Organisation or Enterprise” category, while a group of refinery employees received Kazakhstan Federation of Trade Unions diplomas in the “Best Public Work Safety Inspector” category.
- In September 2009, as part of the KAZENERGY Association “Kazakhstan Oil and Gas Week”, PKKR received the “Golden Prometheus” award, the highest the industry has to offer, in the “Best Ecological Programme” category.
- In 2011, PKOP received the President’s “Golden Paryz-2011” award in the “Ecological Contribution” category, and in 2013 took 2nd place in the National “Senim” competition in the “Safest Enterprise 2013” category.
- In 2014, PKKR won the President’s “Altyn Sapa” award for achievements in product quality, safety, and the implementation of highly effective quality management methods.
- In 2015, at the “KazMunaiGas Group of Companies’ Best Innovative Health, Safety and Environmental Ideas and Practices” contest, the HSE Director A.Yemberdiyev and Head of the Conservation Department S.Zharkimbekov project “Biological Reclamation of Polluted Earth and the Deactivation of Pyrophoric Iron Sulphides” received 3rd place. In the same year, PKOP came 1st in the inspection contest “Best HSE Practice among South Kazakhstan Oblast Organisations.”

OIL: FROM SUBSURFACE RIGHT TO... YOUR HOME

Production efficiency at any refinery is closely linked to a huge demand for water, which is polluted during the process to generate commercial oil and, which, according to sanitary and ecological requirements, needs to be treated to specific levels. This is what the sewage treatment workshop is responsible for.

Part 13. WTF, WFF&S - water treatment facilities, water fire fighting & sewerage

At PKOP, the workshop in question is the WTF, WFF&S (water treatment facilities, water fire fighting & sewerage), and is headed by veteran Yuri Ignatchenko.

- It could be said that your workshop is the refinery's sanitary worker. Please tell us about what it does.

- Our objective, just like other similar divisions in the HSE department, is to reduce the refinery's negative environmental impact. The WTF, WFF&S workshop's priority is to treat industrial waste released by refinery workshops during operations; recycle and decontaminate production waste, and manage the quality of treated effluent. We are the main ecological facility at PKOP, ensuring the rational use of water resources and observing effluent discharge standards.

- We know that the WTF, WFF&S is the refinery's oldest workshop. How did it all start?

- That's true. The workshop's treatment facilities were commissioned with the oil filling rack in 1983. Since then, it has been led in turn by M.Khafizov, V.Semikin and E.Khalikov, who have all made their mark on its success. During M.Khafizov's time in charge, we launched the treatment facilities, the water recycling unit, sewage and fire protection networks, and a tail drain, and at the same time began to form workshop foundations and traditions.

We still have people working for us who were there when the treatment facilities were commissioned. They are K.Koshikov, A.Kalybekov, E.Duisekulov and others. Back then, we did not have the experienced people we needed. Under V.Semikin and E.Khalikov's watch, we upgraded the water recycling cooling tower and reorganised workshop management. Today, my team and I are continuing to do everything possible to ensure the workshop is upgraded and operates effectively.

СӨСЖӨКТҚ цехының басшысы Юрий Игнатченко /
Начальник ОСВПТИПК Юрий Игнатченко /
Head of WTF, WFF&S Yuri Ignatchenko

The workshop received the development momentum it needed when it became part of the HSE department under the management of A.Yemberdiyev, and work began on upgrading old and building new facilities; improving the quality of treated effluent and recycling oil sludge; and introducing a system to enable treated industrial effluent after the biological treatment unit to be used in the fire prevention water supply system. The refinery commissioned the oil sludge recycling ("OSRU") and ultraviolet radiation ("URU") units for this very purpose.

- How many people does the workshop employ?

- We employ 90 people whose average age is 50. We have people who have been there since the workshop opened, but in recent years we have been employing a lot of younger people. We train our people regularly, and this has helped them to improve their qualifications.

Since the workshop opened, we have seen a galaxy of talented specialists who have done their job excellently, for example the Head of the WFF&S section K.Kurbanov and the Head of the WTF unit S.Karimov, Pipelayer Team Leader N.Bergaliyev and Workshop Mechanic S.Shagirbayev.

- How is the workshop currently structured?

- The WTF, WFF&S workshop incorporates the water treatment facility site, the fire water and effluent unit and the accident and recovery site.

- Tell us about operations at the water treatment facility site.

- The treatment facility site, which is headed by Sadyk Karimov, is responsible for treating industrial effluent received from all workshops and for recycling oil sludge. We operate a number of installations for the three-stage (primary, physical-chemical and biological) treatment of industrial effluent, and the OSRU and URU units.

The treatment facility unit consists of two identical systems and all industrial effluent is treated for oil and mechanical impurities through the primary, physical-chemical and biological treatment stages. The treatment facilities in each of the systems are capable of handling 500 m³/hour.

We use grit catchers, oil separators and primary radial-flow settling tanks in primary treatment to reduce oil content in effluent from 5-8 thousand mg/l to 50 mg/l.

After that, effluent is sent for physical-chemical floatation treatment in a floatation plant, which is a water treatment method based on attaching contaminants suspended in it to air bubbles and having them rise to the surface, together with a coagulant, and reducing oil content to 25 mg/l.

The final biological treatment stage involves compressors pumping air and biofeed from ammophos and ammonium nitrate to aerotanks to help microorganisms break down oil and reduce it to safe levels.

All oil trapped is sent for treatment. Treated effluent, which then passes through secondary radial-flow settling tanks and URU, is sent to buffer pools, from which a portion is transferred to the fire protection network and a portion left in the buffer pools to replenish fire protection water reserves.

A system to reinject effluent into the fire system became a reality after completion of the URU, helping PKOP save the equivalent

ТҚ бөлімшесінің басшысы Садық Қаримов /
Начальник участка ОС Садық Каримов /
Treatment facility site Head Sadyk Karimov

volume of fresh water taken from the municipal water canal.

- What is the fire water and effluent unit's role?

- The unit, whose main objective is to ensure that the fire water system is constantly operational and water reserves are maintained, is managed by Konysbai Kurbanov. In addition, system employees are responsible for managing treated effluent levels in the evaporation pond.

All in all, this means we have to provide 24/7 support to approximately 19 km of pipelines in the fire water network, 2 pump stations, 2 barrage wells, 147 fire hydrants, 13 fire pools, 191 wells, and over 250 km of industrial and domestic storm drainage systems, and tail drain.

The site's two fire pump stations (Nos. 52 and 16) create the required pressure in the fire protection network. Pump station No. 52 is used to maintain standard pressure in the fire protection network. If system pressure falls to lower than 3.2 kgC/cm², booster pump 16 is activated and the pressure returns to the required level.

The refinery used to have one pump station (No. 16) with water reserves of 4,000 m³, but to improve fire safety and create a greater supply of fire water, we commissioned the URU unit and reworked the entire effluent removal system to feed effluent treated at the URU unit to the fire protection network and store between 17 and 51 thousand m³ of reserve water in the buffer pools.

- What innovations and equipment has the workshop implemented in recent years?

- Recognised as one of the main industrial consumers of water resources, oil refineries attract a fair amount of attention from environmental organisations. Furthermore, with the transition to a "green economy", Kazakhstan expects to see the legislator toughen the rules on the industrial treatment of effluent.

We are constantly upgrading production technology; implementing modern effluent treatment methods; controlling water consumption and disposal levels and the quality of discharged effluent. We are proud that we have not seen any ecological incidents and that we have been able to reduce oil content in treated effluent from the documented 5-8 mg/l to 3-2 mg/l. The refinery always strictly follows ecological quotas from the Ministry of Energy, which is the new regulator for environmental issues.

Rational water use is a real challenge and has forced the refinery to transition to a low-effluent system whereby treated water is recycled for technical purposes. As I mentioned earlier, we were able to do this by building the URU unit, which has helped increase treated effluent quality so it can be used in the fire protection system instead of fresh water, thus giving a start to the concept of water recycling. This has led to improvements in the ecological situation and a saving of millions of KZT through the use of treated industrial effluent in the fire protection system.

Another important project was the government's decision to construct and commission in 2009 the Kok-Sarai distributor, when the workshop moved the evaporation pond from the Aryss district to Ordabas because the old evaporation pond

Facts

- The biotechnical treatment of oil sludge is a two-month process. Soil generated may be used to build roads, fill in ravines or lay lawns. Thanks to its oil sludge treatment unit, PKOP is now able to recycle oil sludge and eliminate oil sludge waste, reducing its pollution of the environment.
- By constructing the URU, PKOP has been able to reduce by 40% the volume of water it takes from the municipal water system for use in fire protection, as it helped to improve the quality of treated effluent and made able to use it in the fire protection system instead of fresh water.

СӨСЖӨК бөлімшесінің басшысы Қонысбай Құрбанов /
Начальник участка ВПТИПК Қонысбай Құрбанов /
Head of Fire water and effluent unit Konysbai Kurbanov

in the Aryss district happened to be on the building site for the Kok-Sarai distributor.

A series of three evaporation ponds were built to receive PKOP effluent and linked to a 3.42 km collector stretching from the main effluent discharge collector. HSE Department Head A.Emberdiyev initiated the construction of barrage wells, which provided the source to recycle water containing oil. Removing oil from water will ensure it does not seep into the earth and contaminate underground water. He also came up with an initiative to move more than 1 km of trail drain piping from the Badam riverbed to a location 10 km from the riverside, and in doing so mitigating the chance of an ecological disaster due to effluent contamination.

We have recently replaced about 14 km of fire protection pipes, upgraded all 12 km and 141 industrial drainage wells, 15 km of storm drainage and 97 km of trail drain piping with 198 wells.

Refinery evaporation ponds were fitted with a polymer membrane to reduce underground water pollution, while aerotank diffusing slabs were replaced with modern plastic slabs that helped improve effluent treatment by providing an even supply of air to feed oil-oxidising microorganisms.

The fact that the buffer and evaporation ponds are home to fish, frogs and other animals testifies to the quality and purity of treated effluent. By the way, we didn't put them in there. It happened because birds resting on the ponds in spring and autumn brought fish roe with them, resulting in fish being born and then breeding.

To avoid polluting the environment, any oil production and refining process

is required to treat or recycle hazardous waste. The main industrial waste at PKOP is oil sludge generated during the treatment of effluent at treatment facilities. We have been looking at the issue for a long time, and we are sure that you cannot resolve it using just one method. A portion of oil sludge is treated using disintegration techniques implemented at the refinery's oil sludge treatment unit. The technique involves initial oil sludge preparation, treating it and generating a component of fuel oil at the disintegration unit, creating a closed waste processing cycle.

Zher-Ana LLP, an organisation specialising in the treatment of bottom sediment oil sludge pollutants has been engaged to perform thermal treatment work at its KEB-0.8 unit. We are currently looking at the possibility of using oil sludge to produce building materials locally.

On the whole, the above projects, such as the use of treated effluent in the fire protection system, the installation of diffuser tubes in aerotanks and the commissioning of the oil sludge utilization facility have all been very innovative, helped the ecological situation in the region greatly, and are rightly viewed as our first steps towards a "green economy."

- Please tell about the people working in the workshop. Have you managed to create any traditions?

- We have a very close and friendly team, and are always celebrating important events such as birthdays, weddings and babies. The team enjoys spending the weekends in the country, for example picking mushrooms or catching fish. We also take an active

part in the social life of the refinery and have registered a number of sporting achievements both at the refinery and at the corporate level. For example, line pipe layer Zhorabai Kasimov has won a number of chess titles.

We are especially proud of the number of awards we have won for our contribution to the development of the company, and the oil and gas industry as a whole. For example, we have received letters of gratitude, certificates and other decorations from the Ministry of Energy, KazMunaiGas, KazMunaiGas Production and Marketing, Samruk-Kazyna, KAZENERGY, the South Kazakhstan Oblast Akim, and PetroKazakhstan management, including the company's President's Award.

In addition to the above, in 2001 Y.Dzhanabayev received the Yeren Enbegi Ushin government medal. In 2006, Y.Ignatchenko received the Honoured Kazakhstan Oil Worker's medal, and in 2008 - the President's Silver Award. E.Khalikov and K.Kurbanov received the President's Bronze Award in 2010, while in 2011 M.Ungarbekov, F.Rizayev, S.Mamedov, A.Kudryashov and K.Musailov received the same. In 2013, T.Isakov received a medal from the KAZENERGY Association. Last year, the President's Bronze Award was given to Zh.Kasymov, S.Ongarbayev, A.Zhamalbekov, K.Iskakov, B.Kozymbetov and Y.Duisekulov.

Thank you for the interview!

СӨСЖӨКТҚ цехының ұжымы / Коллектив цеха ОСВПТиПК / WTF, WFF&S Workshop team

PETROKAZAKHSTAN CULTURAL HORIZONS

The business community is currently contributing to the rebirth of artistic elements, investing in cultural projects, thanks to which, year on year the number of art projects, classical concerts and exhibitions of Kazakhstan artists are growing, and new names contributing to the culture and art of the country are becoming known.

PetroKazakhstan does not stay aside of this movement, participating in the implementation of cultural heritage projects, specifically in Kyzylorda and South-Kazakhstan Oblasts, Almaty and Astana. They include, helping publish the "Land of Syr - Land of Song" encyclopaedia; the biography of the legendary oil general Murat Salamatov; the first artistic biography on the life and art of People's Artiste of the USSR Bibigul Tulegenova; a historical documentary book on hero of the Kazakh people Boribai Batyr; a collection of poems "Rising dawn" by talented PKOP employee Darken Tanabayev, the organisation and financing of filming in South-Kazakhstan Oblast of the "PetroKazakhstan: Retaining Traditions" film dedicated to one of the oldest national celebrations, Nauryz. Knowledge of and respect for history, customs and traditions is undoubtedly the basis of spirituality, cultural growth and human progress.

In Kyzylorda Oblast, PKKR takes active part every year in the implementation of projects whose aim is to remember

those people and events that wrote the wonderful history of the region, such as support for the 100th anniversary of Kasym Amanzholov, the well-known Kazakh poet and translator of the works of Pushkin, Lermontov and Mayakovskii; the celebration of the anniversary of Bukharbai Batyr; and events dedicated to the 550th anniversary of the Kazakh Khanate. The company provides assistance to the organisation of charity concerts related to City Day and Independence Day, supports the oblast "Boztorgai" Festival. PKKR funds were used to building and grand opening the "Korkyt Ata" memorial complex in the Karmakshy district of Kyzylorda Oblast.

As part of an agreement between CNPC and the RK Ministry of Culture and Sport, in 2015-2016, PKKR was one of the sponsors of the national project to "Plan and Build the Kazakh National Choreography Academy Building in Astana". Since opening its doors to many talented people, the academy has become the first higher education institution in the whole of Central Asia offering a full cycle of multi-level professional education in the unique skills of ballet.

Many times PetroKazakhstan has helped with visual art projects. In 2012, it supported the Fund of the First President, sponsoring the exhibition of French art "Pearls of France – French Art and Culture from the Renaissance Era to the Present Day" in Almaty at the Kasteyev State

“Traditions and culture are a nation’s genetic code, which need to be protected in all of their variations and splendour. A nation that knows its origins, respects its historical roots and retains its traditions is the basis for a strong and successful country.”

**Nursultan Nazarbayev,
President of the Republic
of Kazakhstan**

Museum of Art. The people and guests of Kazakhstan were lucky to have the chance to visit such an exhibition, as it was a great chance to see such wonderful works of art with their own eyes. In 2014, together with the National Museum and the Almaty Akimat, PetroKazakhstan organised a large exhibition of paintings by artists from Central Asia and Kazakhstan called "Sun blessed land", dedicated to Independence day and the Year of Culture in Almaty.

In September 2015, as part of the 10th Anniversary of the KAZENERGY Association, in Astana PetroKazakhstan organised an art exhibition of the Has Sanat gallery and a concert of classical music "Synergy of Arts" with the participation of Kazakhstan and global stars such as Aiman Musakhadzhaeva, Zhaniya Aubakirova, Maira Mukhamedkyzy and other well-known musicians.

ПККР суретші-бездендірушісі Ф.Тлеубергеновтың «Мұнайшының күндері» суреті / Работа «Нефтяные будни» художника-оформителя ПККР Г.Тлеубергенова / Painting 'Oil worker's day' of PKKR painter G. Teubergenov

«Жылы өлке» көрмесінің ашылуы, 2012ж. / Открытие выставки «Земля согрета солнцем», 2012г. / Opening of the exhibition 'Sun-blessed land', 2012

For many years, PetroKazakhstan has been friends with a well-known individual who is valued and respected by the entire Kazakhstan nation, People's Artist of the USSR, hero of Socialist Labour Bibigul Akhmetovna Tulegenova. Bibigul Akhmetovna takes part in and is a respected guest at many of our image events. And, as proof of our fruitful cooperation, a few years ago we had the idea for a gift to company employees and partners. Especially for

them, we organised the academic concert "Nauryz with Bibigul Tulegenova" in Almaty at the Abay Opera and Ballet Theatre, which was very well received by those who attended it. Ayan Tuimebekov, PKOP employee and Afghan veteran shared his thoughts by saying, "I have enjoyed listening to Bibigul Tulegenova since I was young. You can hear her love and beauty to our country and the Kazakh vastness in her songs. I always dreamt of listening to our

wonderful Bibigul Tulegenova live, with an orchestra. Just before Nauryz, a group of Shymkent Refinery workers, including me, got really lucky, because as a token of gratitude for the work we do, we were given a wonderful gift for Nauryz. My dream came true and I am really happy! We feel a sense of belonging just because PetroKazakhstan supports talent like this and makes its contribution to the development of our national culture."

We continue to work with Bibigul Akhmetovna on her International Vocalists Contest, which is the only professional vocal competition in Kazakhstan, and which we discuss in more detail in a separate article.

This is only a small part of our cultural and art projects, and we would like to stress firstly that every PetroKazakhstan employee has made his or her contribution to ensuring the programme is realised and can be rightly proud of the company's achievements in social responsibility.

The company is not only the initiator and organiser of many charity campaigns and projects throughout the country, but believes it is important to promote charity ideas and single out anyone who serves as an example in doing good deeds. With this in mind, we have partnered the well-known "Altyn Zhurek" National Award for seven years already. You can find out more about this remarkable project, one that has demonstrated examples of real human spirit for over a decade, in the article below.

'ALTYN ZHUREK' NATIONAL AWARD

On 27 October, Almaty hosted the 10th Anniversary Ceremony for the 'Altyn Zhurek' National Charity Award. This year PetroKazakhstan was again supporting it and was represented by Director of Strategic Communications Makhabbat Dzhabailganova in the award expert committee.

Even though PetroKazakhstan's seven-year history of working with the 'Baurzhan' charity fund, which is the founder of 'Altyn Zhurek', has involved a number of projects, 'Altyn Zhurek' holds a very special place. We have always been inspired by the warm-heartedness, impartiality and genuinely huge, the hearts of gold of its nominees, each of which tries to make our world just that little bit better!

Some people want all children to be happy and grow up in happy families. Others want to see no abandoned or orphaned children. And then, there are some who want to change the world. However, there is one day when all kind hearts in Kazakhstan come together in one place. On 27 October, the Abai State Opera and Ballet Theatre in Almaty hosted the 10th Anniversary 'Altyn Zhurek' National Award Ceremony.

In 2007, the 'Baurzhan' Public Fund, which has been permanently led by Zhuldyz Omarbekova, came up with the idea of celebrating Kazakhstan's most active benefactors. Since then, 'Altyn Zhurek' remains a unique and, probably the kindest award in Kazakhstan, given to people not afraid of showing a good heart; those who do not tire during the year of caring for those around them.

Founder Zhuldyz Omarbekova says, "Altyn Zhurek is my life's work. For 10 years, I have seen so many good deeds done, and I am so grateful to every award participant for them. Thanks to your selflessness and decency, this world has become a little bit of a better and brighter place to live!"

The 'Altyn Zhurek' award is the story of a thousand different fates, examples of goodness and kind-heartedness, a literal treasure chest of some of the greatest values of humankind. "A Heart of Gold" is the name given to those who every day show others their impartiality to the society they live in. According to the organisation committee, 95 people and companies have won the award, while over 1,000 applications have been received.

«Жылдың қайырымды адамы» номинациясының лауреаты - Гүлмира Әбдірашева /
Лауреат в номинации «Благотворитель года» - Гүлмира Абдрашева /
Winner in the nomination "Philanthropist of the Year" Gulmira Abdrasheva

Nominations are selected by expert and public committees. The expert committee consists of 20 influential representatives from non-governmental organisations, the state authorities, the press and the business community. From a large number of applications (this year, there were roughly 200), the committee selects 33 for the awards. From those 33, the public committee selects 11 winners. Members of both committees carefully consider supporting materials for all candidates provided by the organisers (certifications, reports, photos, video materials and others). All processes are totally transparent and winners are those who receive the greatest number of votes from the expert and public committees.

So, for 10 years already, at the end of October, residents from towns and villages across the country gather in one place for the evening to take in the atmosphere of celebration, love and joy. This year's, 10th award ceremony is no exception as the celebratory atmosphere extended to the opera theatre vestibule where guests were met by the

traditional photo exhibition "100 Good Deeds," consisting of quite a few stands to tell the audience a bit about the good deeds done by the 'Altyn Zhurek' nominees over the previous 10 years.

The nominees and award winners spent a total in excess of KZT 110 billion on their charity activities; built and repaired 55 schools, 35 hospitals and opened more than 20 kindergartens; repaired more than 5,000 veterans' houses and apartments; built 30 sport's schools and saved the lives of more than 3,000 seriously ill children.

Each of the more than 1,000 participants will remember the anniversary ceremony for a long time for its wondrous decorations; emotional music; wealth of warm words and tears of joy - which is what we really miss during our everyday lives. The final moments of the award ceremony brought the auditorium to tears when People's Artist of Kazakhstan Roza Rymbayeva invited onto the stage a blind girl from Shymkent who had once admitted she had wanted to sing with the star. The little girl's dream came true and together they accepted a standing ovation from the audience after their duet.

The award winners' stories touch the toughest of hearts and once again show that charity comes not from the wallet, but from the heart.

The first winner was Rada Khairusheva, who received her statute in the 'Help given to Orphans' category. Rada decided to dedicate herself to charity after giving birth to twin boys and seeing in the hospital for the first time the number of children who had been

«Ардагерлерге көрсеткен көмегі үшін» номинациясындағы марапаттау / Награждение в номинации «За помощь ветеранам» / Award in the 'Help to veterans' nomination

abandoned. For many years, the 'Helping Hand' club she founded has been organising hundreds of events supporting orphans, handicapped children, underprivileged families and families with many children, boarding schools, infants' homes and homes for the elderly. "To be honest, I did not expect this. I do what I do not for the glory. Receiving this award is a great honour and gives me far more joy. It's a great stimulus to continue and try to perform even better," Rada said receiving her award and diploma from the Deputy Director of the 'SOS-Children's Village of Kazakhstan' Tatiana Mido and television presenter Bayan Yesentayeva.

Dyusengali Ospanov touched the audience with his story in the 'Help given to People with disabilities' category. Dyusengali himself is in a wheelchair, but despite this, he leads an active life and heads the 'Umit-Nadezhda' Public Association in Kostanai. Thanks to his efforts, Kazakhstan has its own wheelchair dance classes, giving hope

and self-confidence to hundreds of special people. Likewise, more than 120 handicapped people, under his guidance, have received new professions and the ability to realise themselves in life. Symbolically, Dyusengali received his award from one of the founders of the 'Shugyla' fund Meir Khan Abdrakhmanov and the actor from the social film 'To be or not to be' Kanagat Taskarayev. Dyusengali said, "finding myself in the situation I was in, I understood that I couldn't lose heart. Therefore, I decided to dedicate my life to charity. I get a great thrill from seeing the joy in the eyes of those who even yesterday, it seems, felt some kind of despair."

Another pleasant surprise for the ceremony guests was to see legend of Kazakhstan sport, Olympic champion, wrestler Zhaksylyk Ushkempirov, who invested his own funds in the construction of a kindergarten and family hostel in the village of Mynbayev for 38 families. The kindergarten caters for 100 children from the village. The modern building has everything the children need: a games room, medical room, canteen and classrooms. He has also built a children's sport's school for judo, martial arts and boxing for 300 local boys.

On stage, Zhaksylyk Ushkempirov once again showed that he still had a 'heart of gold.' Touched by the wheelchair-dance duet, he offered to give the performers a horse each. "These children deserve the best," he said.

Overseas guests also received statues and diplomas for their kind-heartedness to Kazakhstan. In the relatively new 'Contribution to the Development of Kazakhstan' category, the committee gave an award to Fiona Corcoran from Ireland, who 18 months ago built a hospice using her own funds in Semei for people suffering from incurable illness and the effects of nuclear testing. Fiona's 'Greater than Chernobyl' fund has been working with the Red Crescent for 17 years. "Seventeen years ago I read in a newspaper article about the Semipalatinsk nuclear testing site, which had seen explosions for 40 years," Fiona said. "That's when I decided to help the region. The Irish people took the local people's suffering to their hearts. Semei really needed a hospice like this." The 30,000 m2 building took about 5 years to build, has capacity to look after 30 people and is equipped with special beds, walking frames and wheelchairs. All the medical equipment is humanitarian aid from Ireland.

A major deed deserves a major award. This year's well-known Gulmira Abdrashyeva was declared this year's 'Altyn Zhurek' winner for her 'Good People's Club,' founded few years ago. Across Kazakhstan, the club currently has approximately 130,000 volunteers who are constantly organising events to support orphans, the elderly and people with disabilities. Anyone can be a 'good person'; the most important thing is a desire to help society. Gulmira received her statue from Distinguished Kazakhstan Artist Maira Ilyasova and 2013 Award winner Baurzhan Ospanov.

The 'Altyn Zhurek' Anniversary Award Ceremony became a reality thanks to the support of caring sponsors and patrons; one of whom has been PetroKazakhstan for many years. "Love has one main verb, giving" said company Vice-President Bakhytzhan Issengaliyev, handing over the award for 'Organisation of the Year' to the company Metall Prom Group. "Today, we see in this room, some great examples of people sharing their hearts of gold and souls with those who need them most. Kazakhstan society has some great reserves of kindness and love - and we have all seen evidence of that here, today. And with that, my wish is to see any one of us, everyone in Kazakhstan making a claim for an 'Altyn Zhurek' award!"

«ПетроКаззақстан» Вице-президенті Б.Исенғалиев «Жыл ұйымы» номинациясында премияны марапаттауда /
Вице-президент «ПетроКаззақстан» Б.Исенғалиев вручает премию в номинации «Организация года» /
PetroKazakhstan Vice-President B.Issengaliyev hands over the award for 'Organisation of the Year'

The article was published in Petroleum №6, 2016

THE LOVE AND PRIDE OF GENERATIONS – BIBIGUL TULEGENOVA

The “Kazakh songbird” Bibigul Akhmetovna Tulegenova has gifted her wonderful voice for nearly 60 years to many generations of grateful listeners. She really is a legend, possessing indisputable authority and nationwide respect, and has made her invaluable contribution to the development of the arts in Kazakhstan. One of her highlights is the vocalists contest she organises.

The Bibigul Tulegenova International Vocalists Contest is the only such professional contest in Kazakhstan and over the years has given the world new names. One of its goals is to educate the younger generation in morals and aesthetics and get them interested in classical and national music, and the contest of course raises the prestige of Kazakh classical art. It could be said that the vocal contest is a kind of springboard to the world of high arts as past winners are in demand on the world’s opera stages, representing Kazakhstan with pride.

The VIII Bibigul Tulegenova International Vocalists Contest held in Almaty between 19 and 26 September was dedicated to the 25th anniversary of Kazakhstan Independence and 1,000 years since the founding of Almaty, and collected 65 participants from all corners of Kazakhstan, and from Kyrgyzstan, Uzbekistan, Azerbaijan, Bashkortostan, Lithuania, Russia, Germany, the Czech Republic, Mongolia and Bulgaria. The number of countries represented at the contest grows year on year, and this year’s contest, which is a public event, consisted of qualifying and final rounds for participants born between 1 October 1984 and 1 October 1997.

Bibigul Akhmetovna Tulegenova was born on 16 December 1929 in Semipalatinsk. She is a Soviet-Kazakh opera singer (colatura soprano), a soloist of the Abay Kazakh State Academic Opera and Ballet Theatre, People’s Artiste of the USSR, a professor, and the last person in history to receive the USSR’s higher order of excellence - Hero of Socialist Labour.

During her career, she has enraptured audiences in 40 countries of the world, sang with the best orchestras and most renowned conductors. She has performed not only works from the classical repertoire, but the best examples of Kazakh music, promoting it in a great number of countries.

Бибігул Төлегенованың өмірі мен шығармашылығы туралы кітап /
Книга о жизни и творчестве Бибигуль Тулегеновой / Biography on the life and art of Bibigul Tulegenova

12-14 competitors made it to the final round. The contest is always colourful with the performances of the young opera singers being judged by a respected international jury. “The winners are chosen by an international jury. I have no influence on them or on any of the competitors. None of them are “mine.” The overseas experts, members of the jury really are amazed by the voices and musical ability of the people on the stage and this of course pleases. It raises the country’s image. Our winners Sundet Baigozhin, Medet Chotobayev, Natalia Mizyuk are all in demand on the opera stages in Italy, France, Switzerland and Austria. I have noticed that the contest

Mikhail Muntyan, People’s Artiste of the USSR, member of the contest jury (Moldova), said “I am envious that a star such as Bibigul Tulegenova lives in Kazakhstan and organises contests for her listeners.”

really allows the people who took part in it to really spread their wings,” Bibigul Tulegenova noted in an interview.

Each of the competitors receives an artistic analysis of their performance and recommendations from professionals. The jury is chaired by People’s Artiste of the

Awards and titles

People's Artiste of the Kazakh SSR (1959); People's Artiste of the USSR (1967); USSR State Prize (1970); K.Baiseitova Kazakh SSR State Prize (1966); Two Orders of Lenin (1976 and 1991); the Red Banner of Labour (1959); Hero of Socialist Labour (1991) and the Otan Order (2000).

Personal Golden Badge of the President of the Republic of Kazakhstan (1999); "Person of the Year" in the "Contribution to Kazakhstan Music" category (2001); Independent National Award "Tarlant" ("For Contribution" in the "Music" section, "Kazakhstan Patrons Club", 2001); Own star on the Kazakhstan Stars' Walk (2002); "Commonwealth Stars" International Award for humanitarian activities (Council for Humanitarian Cooperation among CIS Member Countries, 2014); Honoured Citizen of Astana (1999); Honoured Citizen of East-Kazakhstan Oblast (2011) and Honoured Citizen of Almaty (2012).

USSR, Hero of Socialist Labour, USSR and Kazakhstan State Prize Winner and scholar Bibigul Tulegenova, who stresses that the "competitors perform rather difficult and fully-fledged classical pieces without a microphone, accompanied by only a concertmaster, and no recorded tapes."

Бибігүл Төлегенованың VIII халықаралық вокалистер байқауы / VIII Международный конкурс вокалистов
Бибигуль Тулегеновой / The VIII Bibigul Tulegenova International Vocalists Contest

This year's contest organisers were the Kazakhstan Ministry of Culture and Sport, and the Almaty Akimat. At a press conference, the Vice-Minister for Culture and Sport Galym Akhmedyarov said, "The contest has become very popular, and is considered one of the most important in the artistic field. All of its winners have become leading soloists on the world's stages and in its theatres. And each new contest opens the way for an even larger number of young singers and vocalists."

Any such cultural project requires extensive support, and PetroKazakhstan, as its permanent sponsor, did that this

year. Bibigul Tulegenova herself notes, "PetroKazakhstan and I are linked by many years of cooperation. PetroKazakhstan has been sponsoring the International Vocalists Contest for many years already, and we are very grateful to it. We are really close friends with the company!"

Taking this opportunity, we would like to congratulate Bibigul Tulegenova on her birthday, which symbolically coincides with Kazakhstan Independence Day. Good health, many more years and our immense gratitude for her contribution to the cultural development of Kazakhstan!

«Наурыз Б.Төлегеновамен», 2013 ж. / «Наурыз с Б.Тулегеновой», 2013г. / 'Nauryz with B.Tulegenova', 2013

VI PETROKAZAKHSTAN CORPORATE OLYMPICS

24–25 November saw the VI PetroKazakhstan Corporate Olympics dedicated to the 25th Anniversary of Kazakhstan Independence and the 30th Anniversary of Industrial Development of Kumkol Field.

The Corporate Olympics are an outstanding sporting celebration for company employees, and have become a tradition and something that everyone working for PetroKazakhstan always look forward to. This year's games took place in Kyzylorda at the PetroKazakhstan sport's complex.

Four teams took part in this year's competition - PetroKazakhstan Kumkol Resources, PetroKazakhstan Oil Products, Kazgermunai and CNPC - Ai Dan Munai. The list of events included mini-football, table tennis, badminton, chess and billiards competitions and involved over 60 competitors.

The competitors were welcomed by PKKR Chairman of the Board Qin Hongwei who wished for fair play and hard-fought victories, underlining that, "Sport gives people something great like a sense of purpose, determination, a sense of teamwork, and desire to win not only on the sport's field, but also in professional life."

A passion for sport, an unending thirst for victory, corporate assistance and support were very much evident in the team sports; while the chess and billiards competitions brought out more thought, cautiousness and variation in each movement. Even

**TOURNAMENT TABLE
2016 PETROKAZAKHSTAN OLYMPICS**

№	Teams	Place for each sport					Points scored	Placing
		Mini-football	Badminton	Table tennis	Billiards	Chess		
1	JSC PetroKazakhstan Kumkol Resources	2	1	2	1	1	7	I
2	JV Kazgermunai LLP	1	2	1	2	3	9	II
3	PetroKazakhstan Oil Products LLP	3	4	3	3	4	17	III
4	JSC CNPC-Ai Dan Munai	4	3	4	4	2	17	IV

though mini-football is different from so-called "full-sized football," the skills on show, passion and number of great moments during the game were just the same. All the teams showed a real desire to win!

In these sorts of competitions, there are no losers - just leaders and those who were just a little bit less lucky. This year, the PetroKazakhstan Cup went to the

PetroKazakhstan Kumkol Resources team, who won it for the fifth time.

Sport creates positive emotions; a desire to win and achieve new victories, not only in sport, but at work as well. The company slogan «Working to keep you on the move!», best of all describes the huge PetroKazakhstan family and its efforts to develop, improve corporate culture, and demonstrate unity in spirit and aspirations!

«ПетроҚазақстанның» VI Спартакиадасының ашылу салтанаты / Открытие VI Спартакиады «ПетроКазахстан» / Opening of VI PetroKazakhstan Olympics

Taking this opportunity, we would like to sincerely thank all of our colleagues who supported the Corporate Olympics and took part in them: CNPC - Ai Dan Munai, JV Kazgermunai and Turgai Petroleum!

"For me, the Corporate Olympics are all about health, friendship and teamwork. We learn to work together as one. Our team came together and it soon became clear that together we can overcome any difficulties and achieve anything we want!"

Li Chyunyu, Leading Engineer, badminton winner, PKKR

"The most important thing about the Corporate Olympics, besides healthy way of life, is that it creates in all of us a pursuit of perfection - in sports, in profession, and in life in general.

Thanks to PetroKazakhstan management for finding the means, despite the difficult times, to hold this celebration of sport! By taking part, employees find new strength and positive emotions to make an even bigger contribution to the development of our company!"

Talgat Kairbekov, Senior Engineer, football and tennis competitor, PKOP

"CNPC - Ai Dan Munai took part in our partner's the PetroKazakhstan Kumkol Resources Corporate Olympics for the first time. We were pleased to be able to support the initiative to promote sport and a healthy way of life and thank the organisers and company management for giving us the opportunity to participate."

Nurlan Aliyev, Vice-President of CNPC - Ai Dan Munai

"The already traditional annual Corporate Olympics are so great because they manage to gather together in one arena people who encapsulate the spirit of sport and who are ready to take part and protect the honour of the company they work for. At the recent Corporate Olympics, from the moment they started and until the very end, I felt a special celebratory mood; I mean the games were dedicated to the 25th Anniversary of Kazakhstan Independence and 30 years of Kumkol. The whole event was organised to the highest level; the organisers worked very hard and ensured that each competitor and spectator experienced discipline and comfort at all the events. We would like to say thank you for the competition and support the idea of making the Corporate Olympics an annual event!"

Mels Kim, table tennis winner, treatment unit operator, JV Kazgermunai

ПҚҚР командасы - «ПетроҚазақстан» Спартакинадасының жеңімпаздары / Команда ПҚҚР - победители Спартакиады «ПетроҚазақстан» / PKKR team - winners of VI PetroKazakhstan Olympics

ПҚОП командасы / Команда ПҚОП / PKOP team

ПҚҚР және ПҚОП футбол құрама командасы - БАҚ командасы / Сборная команда ПҚҚР и ПҚОП по футболу против команды СМИ / Joint PKKR and PKOP football team against Media team

CALENDAR OF EVENTS

June

1 June - 30 September - work was completed at PKOP on the 2nd stage of the implementation of the 'Aman' Integrated Health and Safety Management System. The project, which was implemented together with ROMINSERV, aims to improve work safety, prevent accidents, ensure asset integrity and help PKOP become a leading oil and gas company in work safety terms.

1-30 June - CNPC held a month-long HSE campaign at PKOP to promote employee awareness of HSE issues and HSE culture at all management levels, and further improve management systems in all CNPC subsidiaries and joint ventures.

July

17 July - corporate HSE competition for South Kazakhstan Oblast enterprises stated on the basis of PKOP premises. The results will be made known in December.

27 July - the sponsored 'Arai-Sunrise' Children's Camp celebrated its 20th anniversary. To mark the occasion, the camp held an event attended by representatives from educational institutions and its general sponsor - PetroKazakhstan Kumkol Resources.

August

19 August - PKOP hosted the award ceremony for the 2016 'Best in their Profession' competition, which took place between 13 June and 13 July.

21 August - young geologists from Kyzylorda Oblast, at their first attempt, took 5th place at the IV Kazakhstan Open Field Olympics for Young Geologists, in which 21 teams participated from various oblasts in Kazakhstan and from neighbouring countries. The team from Kyzylorda was able to participate due to sponsorship received from PKKR in the form of uniforms, transportation and applied geological materials.

22 August - saw a visiting session chaired by KazMunaiGas Senior Vice-President for Oil and Gas Refining D.Tiyessov, at which management from KMG, PKOP, CPECC and contractor representatives discussed progress in the implementation of the Shymkent Refinery Modernization Project.

On 22 August, Kazakhstan Prime Minister K.Masimov visited PKOP as part of his visit to South Kazakhstan Oblast to view the progress of the Shymkent Refinery Modernization Project. The Prime Minister was reported on the progress of the Modernization project, which is a part of the government's programme to upgrade Kazakhstan's oil refineries. In turn, the Prime Minister gave his instructions to ensure the project will be completed on time. The project to upgrade the Shymkent Refinery was launched in 2011 and is due to be completed by the end of 2017. Plans include upgrading all three of Kazakhstan's refineries by 2018 so as to replace imported vehicle fuel in Kazakhstan with locally produced fuel.

23 August - as part of the 'Road to School' campaign leavers form 'Shapagat' Centre for Handicapped Children's received school satchels filled with everything they needed for school and school uniforms. The centre also received two wheelchairs purchased using funds collected by company employees. In total, within the 'Road to School' campaign organized

jointly with City Education Department, 100 school satchels filled with everything needed for school have been handed out to low-income families.

26 August - the 'Arai-Sunrise' Children's Camp held a ceremony to reward the winners of the annual PKKR Children's Football Cup, which has been played for since 1998. Nine teams took part, and for the 9th year in a row, the winners were the team from Kyzylorda.

26 August - as part of the national 'Road to School' campaign and the 25th anniversary of Kazakhstan Independence, PKOP allocated funds to purchase school uniforms for 45 pupils from large families at Secondary School No. 99 in Shymkent.

29-31 August - celebratory concerts were held at the Kumkol and KAM fields with participants from the oblast philharmonic hall. At a special ceremony, a number of employees received certificates of honour from KazMunaiGas, letters of gratitude from the Ministry of Energy, Kyzylorda Akim and the PetroKazakhstan President.

September

2 September - the Bekezhonov Oblast Kazakh Music and Drama Theatre hosted a

Премьер-министр К.Масимов «ПҚОП» ЖШС- сына ресми сапары барысында /
Визит Премьер-министра РК К.Масимова на ТОО «ПҚОП» /
Kazakhstan Prime Minister K.Masimov's visit to PKOP

celebration in honour of Oil Worker's Day and the 30th Anniversary of the Industrial Development of the Kumkol field. Industry veterans and a group of PKKR's best employees received letters of gratitude, '30th Anniversary of Kumkol' lapel badges and other badges of distinction.

8 September - as part of celebrations for the 30th Anniversary of the Industrial Development of Kumkol, the PetroKazakhstan Sport's Complex honoured company veterans and held an award's ceremony for industry pioneers.

9 September - PKOP participated at a KMG RM and subsidiaries meeting at the Pavlodar Petrochemistry Plant to discuss financial and business activities for 2016.

19-26 September - the VIII International Bibigul Tulegenova Vocalists Contest took place in Almaty, with its traditional sponsor PetroKazakhstan supporting cultural and art projects in Kazakhstan.

22 September - CNPC, represented by its Senior Vice-President Mr. Shen Diancheng, visited PKOP to learn about the status of the Shymkent Refinery Modernization Project.

23 September - PKOP management held a meeting with Refinery staff to discuss financial and business performance during H-I 2016 and to learn about plans for H-II.

29 September - according to a resolution of a special commission consisting of representatives from all departments and PKOP management, it was decided to allocate funds within the scholarship program to pay for education of 48 children of PKOP employees and 30 employees training remotely.

October

7 October - winners of the PKOP Refinery Workshop Olympics received cups and cash prizes.

10 October - 9 November - the PKOP operating line was suspended to carry out planned upgrade work in accordance with a timeframe agreed with the Ministry of Energy. The repair work was done to improve plant production performance, improve safety and equipment reliability to ensure ongoing operations. All planned repair work was completed on 9 November - 3 days ahead of schedule.

On September 2, in Shymkent, on Oil Workers' Day, Production Vice-President Wang Lijun, Administration, Legal & HR Department Director G.Ashirbayeva and Technical Director R.Zhangabylov congratulated all Refinery employees on behalf of PKOP management with their professional day, and in a lavish ceremony handed out certificates of merit, letters of gratitude and badges of distinction to the best performers.

In recognition of their professional achievements in the development of the Kazakhstan oil and energy industry, a KAZENERGY Association medal was awarded to Workshop No. 2 Head N.Akhanov, and a lapel badge of the Ministry of Energy for exemplary performance in the oil and gas industry to the Head of the Foam Fire Fighting Unit Y.Bazarkulov. In honour of Constitution Day and Oil Industry Workers' Day, for his exemplary contribution to the development of the oil and gas industry, CTG Commercial Operator S.Alyyev received a KazMunaiGas commemorative badge, while CTG Purer N.Sueyubekov received a certificate of merit from KazMunaiGas for his work and efforts in the development of the oil and gas industry.

A letter of gratitude from the Ministry of Energy was awarded to Deputy Director for Project Management Jiang Botao. CTG Purer B.Kutyrbetov received a certificate of merit from Samruk-Kazyna for his professionalism and exemplary work conduct, Chemical Analysis Laboratory Assistant G.Bibalayeva received a letter of gratitude from KAZENERGY for her professionalism and dedication to duty, while Senior Workshop No. 2 Technical Unit Operator Y.Yermakhambetov received a KAZENERGY certificate of merit for his many years of work and immense personal contribution to the development of the oil and gas industry.

We would like to congratulate all PetroKazakhstan Oil Products employees and wish them new successes at work!

21 October - the sponsored 'Shapagat' Centre for Handicapped Children in the Kazaly district of Kyzylorda Oblast held its annual games for its pupils. All participants received sportswear from PKKR.

27 October - Almaty hosted the X Anniversary Ceremony for the 'Altyn Zhurek' National Charity Award, which has been sponsored by PetroKazakhstan for seven years. This year, the company was represented on the jury.

Information on prize winners from the Programme to encourage Employees to report Near Miss and Unsafe Conditions/Actions in the PetroKazakhstan group of companies and PetroKazakhstan Oil Products for Q3 2016

The PKOP Employee Rewards' Commission has taken the decision to reward Workshop No. 1 Unit-100 Senior Operator B.Abubakirov, who on 15 August 2016 reported the discovery of a crack in the seam of the fuel oil line leading to pulveriser No. 1 П-102, caused by poor welding. The potentially dangerous high-risk situation could have resulted in combustion and an explosion, and the destruction of plant technical apparatus.

November

3-4 November - PKOP held a KMG PM and subsidiaries meeting to discuss financial and business activities for the 9 months of and Q4 2016, and progress in the Shymkent Refinery Modernization Project.

9 November - as part KMG-RM's celebration of the 25th Anniversary of Kazakhstan Independence, members of the PKOP operating unit visited the Nazarbayev Intellectual Chemistry and Biology School in Shymkent to read a lecture on the company's development since independence, and talked about PKOP's contribution to the country's economy. The aim of the meeting was to help school leavers decide on their chosen profession, taking into account their interests and capabilities, and to promote patriotism among the younger generation.

24-25 November - the 2016 PetroKazakhstan Olympic Games for PKKR and PKOP divisions, Kazgermunai and CNPC - Ai Dan Munai took place in five sports: football, table tennis, badminton, chess and billiards. This year's organiser was PKKR.

December - the corporate Strategic Communication Department's annual meeting with the mass media and social project partners was held.

